Daniel Matusiak

Zespół Badawczy w składzie: Michał Wenzel, Katarzyna Żukowska,
Martyna Obarska, Radomir Matczak, Mirosław Filiciak,
Karol Olejniczak, Wawrzyniec Smoczyński, Mikołaj Cześnik

SOPOT – CZTERY KAPITAŁY

ANALIZA ILOŚCIOWYCH DANYCH ZASTANYCH

Spis treści

STRESZCZENIE **2**

WPROWADZENIE **3**

METODOLOGIA **4**

OPIS KAPITAŁÓW **5**

Kapitał naturalny 5
Kapitał gospodarczy 5
Kapitał ludzki 6
Kapitał społeczny 7

PODSUMOWANIE **8**

W poszukiwaniu szerszej perspektywy 10

WYNIKI ANALIZY DANYCH – KAPITAŁY **11**

1. Kapitał naturalny 11
2. Kapitał gospodarczy ..... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Kapitał ludzki 35
4. Kapitał społeczny 50

DANE – DODATKOWA PERSPEKTYWA PORÓWNAWCZA **65**

ŹRÓDŁA **77**

Streszczenie

- Sopot jest wyjątkowym miastem; zebrane i zanalizowane przez zespół badawczy dane dobitnie o tym przekonują.
- Zdecydowana większość analizowanych wskaźników osiąga dla Sopotu wyjątkowe, nietypowe (dla Polski) wartości.
- Sopot jest forpocztą zmian w Polsce, jest **w awangardzie zarówno jeśli chodzi o pozytywne zmiany** (np. wydłużanie się ludzkiego życia, rosnące wykształcenie, zwiększająca się zamożność i możliwości konsumpcyjne mieszkańców), **jak i zmiany negatywne** (np. społeczne starzenie się, spadająca dzietność polskich rodzin).
- Sopot jest miastem **zasobnym we wszystkie cztery wyróżniane kapitały**: ma duży potencjał naturalny (krajobrazowy, przyrodniczy, a więc i turystyczny), jego mieszkańcy są zamożni, wykształceni, jak na polskie warunki dość zdrowi, długowieczni oraz ponadprzeciętnie uspołecznieni i aktywni publicznie, gospodarka tego miasta (do czasów pandemii) dynamicznie się rozwijała.
- Odnotowujemy **stabilną dynamikę** przyrostu kapitału gospodarczego, społecznego i ludzkiego (choć tu odnotowujemy postępujący i groźny kryzys demograficzny); kapitał naturalny pozostaje bez zmian, z jednej strony jest uważniej zabezpieczany, z drugiej rozwój miasta i regionu może mu szkodzić.
- Identyfikujemy **napięcia między kapitałami** (i ich rozwojem). Najwyraźniejsze są te na styku kapitału gospodarczego i innych kapitałów; rozwój gospodarczy (szczególnie turystyki) stawia wyzwania związane z godzeniem potrzeb mieszkańców i odwiedzających Sopot turystów (uzdrowisko czy centrum rozrywki? ogród japoński czy Colosseum? interesy swoich czy turystów?).

Wprowadzenie

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie danych ilościowych na potrzeby przygotowywanej diagnozy Sopotu. To pierwszy element, obok sondażu opinii i konsultacji (warsztatów) społecznych, które łącznie pozwolą zbudować obraz miasta. Jest ono jednocześnie częścią większej całości, raportu sporządzanego przez zespół Uniwersytetu SWPS na potrzeby prac nad strategią miasta (na lata 2021-2030). Rzetelna diagnoza jakiekolwiek układu terytorialnego w Polsce (miasta, gminy, powiatu, regionu) wymaga odniesienia się do posiadanych przez miasto zasobów, a następnie całościowego spojrzenia na powiązania i zależności tych zasobów (dla nas: kapitałów) w danym układzie terytorialnym. Jakikolwiek rozwój rozumiemy bowiem jako zwiększanie, pomnażanie, lub przynajmniej utrzymywanie na dotychczasowym poziomie każdego z wymienionych przez nas poniżej kapitałów.
Niniejsze opracowanie ma na celu prezentację ilościowych danych zastanych, ze szczególnym uwzględnieniem statystyk publicznych, na potrzeby diagnozy Sopotu. Wybór spośród dostępnych wskaźników realizuje założenia typologii kapitałów wybraną do realizacji tej diagnozy, w której wyróżnia się cztery główne typy kapitału.
Pierwszy z nich to kapitał naturalny, który obejmuje wszystkie formy ekosystemu i zasobów naturalnych, których używa się (w najróżniejszy sposób) w działalności człowieka, zorientowanej na jego dobrobyt i dobrostan. Drugi to kapitał gospodarczy; definiujemy go jako wszystko to, co tradycyjnie rozumiane jest jako kapitał (wytworzone przez człowieka zasoby wykorzystywane do produkcji innych dóbr i usług). Do tego kapitału zalicza się infrastrukturę (przemysłową, komunikacyjną itd.), maszyny, narzędzia, budynki itp. Trzeci z interesujących nas kapitałów to kapitał ludzki, odnoszący się do zdrowia, dobrobytu i potencjału poszczególnych ludzi. Elementami tego kapitału są np. zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka, wykształcenie, motywacja pracowników i ich umiejętności, kompetencje (np. językowe czy komunikacyjne). Czwarty z nich to kapitał społeczny, który definiujemy jako system powiązań, sieci i związków opartych na zaufaniu, a także formalnych i nieformalnych zasadach, które umożliwiają jednostkom lub grupom dostęp do zasobów.

Diagnoza jakiejkolwiek miejscowości w Polsce wymaga zatem, po pierwsze, zdiagnozowania "stanu posiadania" w zakresie każdego z wymienionych rodzajów kapitału. Po drugie, wymaga ona też zdiagnozowania dynamiki w zakresie każdego z typów kapitału; należy zbadać, czy w zakresie poszczególnych typów kapitału mamy do czynienia ze wzrostem, stagnacją czy regresem. Po trzecie w końcu, rzetelna diagnoza jakiekolwiek miasta w Polsce wymaga perspektywy porównawczej, a więc nie tylko porównania w czasie, ale i w przestrzeni. Należy zbadać, czy dana jednostka terytorialna jest w zakresie poszczególnych typów kapitału "lepsza" od innych (podobnych) jednostek, czy też gorsza. W przypadku Sopotu szczególnie ciekawym wątkiem jest porównanie w zakresie poszczególnych typów kapitału z pozostałymi jednostkami wchodzącymi w skład Trójmiasta, a mianowicie z Gdańskiem i Gdynią (należy zakładać, że poziom i dynamika poszczególnych kapitałów mają decydujący wpływ na procesy migracji, decyzje osiedleńcze itd.).
Prezentowane dane są efektem pierwszego etapu, realizowanego między lutym a majem 2020 roku, zbierania informacji na potrzeby diagnozy. Niestety statystyki publiczne nie zawsze uzupełniane są na bieżąco i nie zawsze były dostępne dane za rok 2019. Z tego też powodu dane nie uwzględniają potencjalnego wpływu pandemii COVID 19 na życie społeczne i gospodarcze. Ilościowe dane zamieszczane w statystykach publicznych, ze względu na swoją specyfikę, sposób ich zbierania i prezentacji oraz cel ich gromadzenia, nie budują pełnego obrazu miasta. Zostaną uzupełnione w kolejnych etapach procesu badawczego celem zbudowania możliwie pełnego opisu miasta i jego mieszkańców.

Metodologia

Badaniem objęto okres 15 lat, od wejścia Polski do UE. To jest najbardziej naszym zdaniem istotna dla społeczeństwa i państwa cezura w okresie ostatniego, postkomunistycznego trzydziestolecia. Dane były, co do zasady, zbierane dla tego właśnie okresu. Te przekrojowe, porównywalne w czasie dane, zebrane dla Sopotu i innych ośrodków, z którymi Sopot porównujemy, pozwalają zidentyfikować główne trendy rozwojowe i ich dynamikę (albo jej brak) jeśli chodzi o podstawowe, analizowane przez nas kapitały.
Okres ten nie zawsze jest reprezentowany w statystykach publicznych. Dlatego dane prezentowane są w możliwie najdłuższym okresie dla każdego ze wskaźników.
Badanie realizowano metodą analizy danych zastanych (*desk research*). Opiera się ona analizie danych zawartych w dostępnych źródłach: statystyce publicznej, raportach, publikacjach czy bazach danych tworzonych przez podmioty publiczne, prywatne, społeczne.
Selekcja danych została oparta o wybór wskaźników dokonany przez nasz zespół by możliwie w najpełniejszy sposób opisać kapitały Sopotu. Dane ilościowe pozyskane ze statystyk publicznych (np. Główny Urząd Statystyczny) zostały uzupełnione z innych źródeł (np. publikowane przez organizacje pozarządowe) dostępnych cyfrowo.
W przypadkach kiedy dane nie reprezentowały bezpośrednio interesujących nas wskaźników zostały przeliczone na odpowiednie jednostki (%, *per capita*) dla lepszego zobrazowania zjawiska. Dla zrealizowania odniesienia porównawczego większość danych wymagała zagregowania, do nie występującego w większości źródeł, poziomu Trójmiasta.
Opracowania danych źródłowych prezentowane są na stronach 15 -68.

Opis Kapitałów

Kapitał naturalny

Warunki naturalne leżą u podstaw sukcesu Sopotu. Położenie geograficzne, rzeźba terenu, stopień zalesienia (w znacznej części chronionego prawem) decydują o jego mikroklimacie, a w konsekwencji statusie uzdrowiska. Sopot ze swoją niewielką populacją i powierzchnią (do tego w połowie zalesioną) oraz brakiem przemysłu nie stanowi zagrożenia dla swojego mikroklimatu. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych pozostaje stabilna (Tabela 1.3 s. 24) i wydaje się niezagrożona. Nieco inaczej wygląda kwestia terenów zieleni (Tabela 1.4 s. 25). Ich powierzchnia wykazuje większą fluktuację szczególnie dla terenów zieleni osiedlowej. O miejskiej aktywności w tym zakresie świadczą dane potwierdzające systematyczne uzupełnianie ubytków zieleni (Tabela 1.5 s. 25) oraz efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska (Tabela 1.6. s. 26). Nie licząc sezonowego wzrostu zapylenia jako skutku ogrzewania mieszkań domowymi piecami oraz chwilowego i miejscowego wzrostu zapylenia oraz stężeń spalin związanych z ruchem samochodowym W Aglomeracji Trójmiejskiej źródła zanieczyszczeń mają charakter punktowy związany z niską i rozproszoną zabudową, lokalizacją zakładów przemysłowych oraz ciągami komunikacyjnymi (link do raportu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska s. 69, Tabele 1.1, 1.2 s. 19).
Podobna sytuacja jest z jakością wody w Zatoce Gdańskiej. Sopot nie jest bezpośrednim powodem okresowych zakwitów czy skażeń wody. Eutrofizacja Zatoki Gdańskiej spowodowana jest spływającymi do zatoki nawozami wykorzystywanymi w produkcji rolniczej i rosnącą temperaturą wody przy ograniczonej jej cyrkulacji.
Do tych czynników powodujących zmianę warunków naturalnych należy dołączyć również te o globalnym zasięgu. Modele klimatyczne różnią się w szczegółowych prognozach, ale żaden nie przewiduje oziębienia klimatu (linki do modeli s. 69). A ocieplenie klimatu oznacza podniesienie poziomu wody na świecie, a więc również w Zatoce Gdańskiej. Prognozy przyboru morza, w zależności od modelu, zaczynają się od 20 cm i sięgają 200 cm w 2100 roku. Niezależnie od tego kiedy wystąpi, nawet niewielki wzrost poziomu morza może skutkować zmniejszeniem plaż i lokalnymi podtopieniami.
Niewielka liczba użytków ekologicznych zdaje się wynikać z charakteru zabudowy Sopotu. Szczelnie zabudowany pas nadmorski nie zostawia miejsca na tego typu relikty przyrodnicze. A pozostała część terenu miejskiego w przeważającej części już jest prawnie chroniona (Wykresy 1.1. i 1.2. s. 15 oraz 1.6 i 1.7 s. 18).

Kapitał gospodarczy

Mocną pozycję gospodarczą Sopotu rokrocznie potwierdzają rankingi najbogatszych miast/powiatów w kraju. Potwierdzeniem są dane dotyczące dochodów samorządu w przeliczeniu na 1 mieszkańca (linki do rankingów 2 69 – 70 i Wykres 2.4. s. 21). Przy niewielkiej liczbie mieszkańców świadczy to o ilości i/lub wielkości podmiotów gospodarczych płacących podatki w Sopocie.
Niska stopa bezrobocia w Sopocie może równie dobrze być skutkiem podaży pracy w samym Sopocie jak również podobnej sytuacji w całym Trójmieście. A wskaźniki zatrudnionych pokazują, że podaż pracy w Gdyni i, zwłaszcza, Gdańsku jest większa (Wykresy 2.14., 2.15, 2.16. s. 29 – 30).
O dynamice gospodarczej szczególnie świadczą dane dotyczące nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Wśród branż szczególnie aktywnie eksploatowanych w Sopocie (Wykres 2.17 s. 34) można wyróżnić cztery (w malejącej kolejności): sekcja G PKD - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (Wykres 2.18 s. 35), sekcja I PKD - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (Wykres 2.19 s. 36), sekcja M PKD - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (Wykres 2.20 s. 37) oraz sekcja F PKD – Budownictwo (Wykres 2.21 s. 38).
O rosnącym znaczeniu turystyki dla Sopotu świadczy przyrost liczby podmiotów gospodarczych związanych z tą branżą. Od 2009 roku liczba zarejestrowanych podmiotów oferujących zakwaterowanie (dział 55 sekcja IPKD 2007) wzrosła dwukrotnie a wyżywienie (dział 56 PKD 2007) o jedną trzecią (Wykres 2.5. s 22 i 2.19 s. 36) oraz, pośrednio, znaczący wzrost rejestrowanych podmiotów handlu detalicznego (dział 47 sekcji G PKD; Wykres 2.18 s. 35).

Sezon turystyczny w Sopocie ogranicza się wyłącznie do miesięcy letnich. Poza tym okresem liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w Sopocie spada o ok. 75% do poziomu, w jakim krajowi turyści korzystają z noclegów w Sopocie przez cały rok. W wykorzystaniu noclegów przez Polaków nie widać szczytu sezonowego. Nie oznacza to, że w sezonie nie odwiedzają oni Sopotu, raczej że śpią w Gdańsku lub Gdyni, gdzie jest znacząco taniej (Wykres 2.9. s. 25).
Dane wynajmu krótkookresowego pokazują, że zarówno podaż jak i wykorzystanie noclegów rośnie sezonowo: latem i w okresie świąteczno–noworocznym (Wykres 2.12. s. 27). Oznacza to, że Sopocianie w jakiś sposób „uwalniają" zasoby mieszkaniowe na potrzeby ruchu turystycznego. Czy mieszkańcy przeprowadzają się w inne lokalizacje i opuszczone mieszkania wynajmują w sezonie? Czy mieszkania nie są głównym miejscem ich zamieszkania i poza sezonem są wykorzystywane w jakiś inny sposób? Dane nie ujawniają jakie konkretne strategie stosują właściciele tych mieszkań w Sopocie. Takich „uwolnionych" zasobów z roku na rok przybywało do 2019 roku co świadczy o wzroście popularności takiej strategii (Wykres 2.13. s. 28). I pomimo wzrostu podaży stopień wykorzystania noclegów nie malał co może wskazywać o rosnącej tendencji rynku przed pandemią.

Wpływ na turystykę przyjazdową w Sopocie ma również status uzdrowiska. Liczba łóżek sanatoryjnych nie jest może imponująca (Tabela 2.1 s. 24 – 25) i przy maksymalnym obłożeniu, zakładając 14-dniowy turnus generuje ok. 1600 odwiedzających miesięcznie. Porównując to z danymi wynajmu krótkookresowego – w najsłabszych miesiącach ostatnich lat wykorzystywano do 5000 ogłoszeń miesięcznie (Wykres 2.12 s. 33). A przecież mało kto podróżuje samotnie. Dane o takim poziomie udziału uzdrowiska w gospodarce Sopotu wspierają też dane o nowo rejestrowanych firmach w odpowiednich działach gospodarki, związanych z sektorem „beauty" i lecznictwem – sekcje Q oraz S i T (typologia za GUS). Niestety dane statystyki publicznej nie pozwalają na dokładną analizę składników tych sekcji. Sekcja Q to „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna" a sekcja S to „Pozostała działalność usługowa" (i jest agregowana z sekcją T – „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby"). Ale nawet tak zgrupowane dane wskazują na znacznie mniejszą dynamikę tych sektorów (Wykres 2.22 s. 41) z najbardziej dynamicznymi sektorami (Wykresy 2.17 – 2.21 s. 37 – 41)

Czynnikiem uzupełniającym obraz turystyki przyjazdowej do Sopotu jest popularność imprez masowych tam organizowanych. Każdego roku do Sopotu przyjeżdża ok. 400 tys. osób by uczestniczyć w takich wydarzeniach. 10 osób na jednego mieszkańca. Do tego trzeba doliczyć uczestników imprez masowych organizowanych w Gdyni (ok. 500 tys. rocznie) i w Gdańsku (900 tys. w 2018) (Wykresy 4.1. – 4.10. s. 42 – 46). Liczby osób odwiedzających Sopot „przy okazji" imprez organizowanych ościennie oszacować nie sposób. Ale jeżeli tylko połowa z nich zapragnie „wpaść na Monciak" przed czy po np. koncercie odbywającym się w Gdyni czy Gdańsku podwajamy ogólną liczbę takich turystów w Sopocie. Oznacza to tłok i wzrost zachowań niepożądanych. Co rok w Sopocie jest rejestrowanych ok. 60-ciu firm związanych z budownictwem (Wykres 2.21 s. 38). Niestety z danych statystycznych nie wynika jak konsumowany jest taki potencjał. Raczej nie w samym Sopocie.

Kapitał ludzki

Młodzi ludzie, nie tylko młodzi mieszkańcy Sopotu, nie chcą i/lub nie mogą zamieszkać w Sopocie. Stale ujemne saldo migracji wskazuje (Wykres 3.10. s. 40), że młodzi ludzie gdzie indziej budują swoje życie. Po 2004 roku atrakcyjniejszą alternatywą była być może migracja zagraniczna. Taki ogólny trend zaznaczył się w całym Trójmieście, w najmniejszym stopniu w Gdańsku. Jednak gdy po roku 2007 fala migracji zaczyna maleć, i wciąż maleje w Gdyni i Gdańsku, Sopot nadal notuje stale ujemne saldo migracji. Sugeruje to, że Gdynia i, szczególnie, Gdańsk podtrzymują swoją atrakcyjność dla nowych mieszkańców również tych migrujących z Sopotu. Przyczyną wydaje się być efekt metropolii. Duże miasto zapewniając bogatszy rynek pracy oraz szerszą (Wykres 3.19, s. 49) i zapewne tańszą (statystyki publiczne nie gromadzą tych danych) ofertę mieszkaniową (nie zapominając o ofercie spędzania czasu wolnego) ze względów czysto praktycznych przyciąga nowych mieszkańców a brak dystansu geograficznego (przeprowadzka nie jest kłopotliwa, sieci społeczne mogą być swobodnie podtrzymywane) tylko ułatwia taką decyzję mieszkańcom Sopotu.
Z drugiej strony Sopot wydaje się być w jakiś sposób atrakcyjny dla osób starszych i lepiej wykształconych (Wykresy 3.12. s 41 i 3.8a. – c s. 36 – 37) oraz rozpoczynających swoją, wymagającą wysokich kompetencji, działalność gospodarczą w Sopocie (Wykres 2.20 s. 37) To sugeruje, że Sopot

może grać rolę bliskiego, o wysokim statusie, przedmieścia Gdańska, prestiżowo atrakcyjnego dla lepiej sytuowanych i zarabiających mieszkańców Trójmiasta. Ale równocześnie poza taką formą „efektu metropolii" może występować „efekt uzdrowiska". Sopot jest uzdrowiskiem o ugruntowanej renomie, co ma zapewne wpływ na decyzję o osiedleniu się dla osób starszych i/lub poszukujących „zdrowego" otoczenia. Wśród 10 miast z najstarszymi mieszkańcami w Polsce znajdziemy 6 uzdrowisk. Nie mamy w Polsce Florydy, amerykańskiej Mekki dla emerytów, ale podobny, choć rozproszony geograficznie i zapewne o mniejszym natężeniu, trend można w Polsce zauważyć.
Skutkiem takich tendencji są wysokie wskaźniki obciążenia demograficznego (Wykresy 3.9a. - d s. 38 – 39). Wynikający ze statystyki publicznej rosnący niedobór osób w wieku produkcyjnym zapewne może być rekompensowany bliskością metropolii. Ale rosnący udział osób starszych w populacji wymaga szerszego uwzględniania ich potrzeb w miejskich politykach. Od zdrowotnych czy socjalnych po ułatwienia dostępu (fizycznego, komunikacyjnego czy cyfrowego) do usług.
W kontekście edukacji Sopot nie wyróżnia się szczególnie na tle Trójmiasta (Wykresy 3.13 – 3.18, s. 45 – 47). W okresie ostatnich pięciu lat (na tyle pozwalają dane udostępniane przez OKE w Gdańsku) różnice w średnich wynikach egzaminów gimnazjalnego i maturalnego (egzaminu ósmoklasisty jeszcze nie można porównywać w szeregach czasowych) są nie duże, oscylują wokół 5 pproc.

Kapitał społeczny

Mieszkańcy Sopotu aktywnie budują społeczeństwo obywatelskie. Każdorazowo wysoka frekwencja wyborcza oraz szczególnie wysoka chęć do organizowania się w stowarzyszenia czy fundacje wskazują, że mieszkańcy Sopotu są zainteresowani kształtowaniem rzeczywistości społecznej (Wykresy 4.11. – 4.13. s. 48 – 49). Budują więzi społeczne wykraczające poza podstawowe więzi rodzinne, skierowane na realizację potrzeb sąsiedzkich i/lub środowiskowych. Wniosek ten pośrednio wspierany jest przez dane dotyczące chętnie organizowanych w Sopocie imprez masowych. Wspierając tezę o otwartości mieszkańców Sopotu, potrzebę budowania więzi społecznych wykraczających poza własne podwórko.
Sopot może pochwalić się szczególnie dobrym, w skali kraju, klimatem dla rozwoju kultury. Chęć do udziału i organizacji imprez kulturalnych, nie tylko masowych zdaje się być skutecznie wspierana jest przez polityki miejskie (Tabela 4.1. s. 47 i link do raportu s. 70).
Zasięg świadczeń społecznych w Sopocie systematycznie maleje (Wykres 4.14. – 4.18. s. 50 – 52). Świadczy to o malejącej liczbie mieszkańców Sopotu potrzebujących takiej formy pomocy. Przyczyn tego zjawiska można upatrywać w poprawiającej się sytuacji finansowej mieszkańców przy jednocześnie malejącej liczbie mieszkańców.
Cień na powyżej opisane zasoby kapitału społecznego kładą wskaźniki przestępczości (Wykresy 4.19 – 4.24. s. 53 – 56, rankingi s. 70). Choć liczba przestępstw zdaje się maleć w długiej perspektywie to od trzech lat utrzymuje się na stałym poziomie – niemal dwukrotnie wyższym niż w powiatach sąsiednich. Charakterystyka tych przestępstw, wysoki udział przestępstw kryminalnych oraz przestępstw przeciwko mieniu, w połączeniu z niską ich wykrywalnością może wskazywać na przyczynę tego zjawiska związaną z turystyką przyjazdową do Sopotu. Otwarte społeczeństwo, jakim jawią się mieszkańcy Sopotu, musi mierzyć się z niepożądanymi skutkami własnej aktywności i gościnności.

Podsumowanie

Zebrane dane ujawniły niespójność Sopotu przebiegającą na kilku płaszczyznach. Wskazują na istnienie napięć wewnątrz kapitałów oraz pomiędzy nimi. Najwyraźniej zarysowują się konflikty na styku kapitału gospodarczego i innych kapitałów.

1. Uzdrowisko czy centrum rozrywki? Tradycyjny profil gospodarczy Sopotu ściera się nowszymi trendami ekonomicznej eksploatacji potencjału miasta związanymi głównie z turystyką krótkookresową. Tradycje uzdrowiskowe Sopotu sięgają swoją historią początków XIX wieku. Od lat 90. XX wieku władze miejskie konsekwentnie stawiają na budowę takiego właśnie wizerunku miasta. Jednak zaznaczające się coraz silniej nowe tendencje w turystyce powodują głębokie zmiany w tkance gospodarczej miasta. Związane jest to z sukcesem promocyjnym i wizerunkowym, ale jednocześnie z tendencjami w gospodarce globalnej.
2. Sezonowe tsunami. Miasto eksploduje ekonomicznie w miesiącach letnich, wakacyjnych. Pozostałe miesiące są znacznie słabiej eksploatowane. Rosnąca popularność Sopotu spowodowała wzmożony ruch turystyczny, a co za tym idzie w branżach z nią związanych, gastronomią czy rozrywką. Problem stanowi różnica w nasileniu zjawiska między wakacjami (i znacznie krótszym okresem świąteczno-noworocznym) a pozostałą częścią roku.
3. Ogród japoński czy Colosseum? Sopot funkcjonuje w dwóch trybach. Raz jest miastem lubiącym spokojny, nieśpieszny rytm. A kiedy indziej staje się rozbuchanym centrum rozrywki przyciągającym poszukujących kilku chwil zabawy. Napięcie jest powodowane przez różne potrzeby i oczekiwania ludzi korzystających z diametralnie różniących się usług. Nie tylko przyjezdnych.
4. Popularny deptak. U podstaw sukcesu miasta leżą walory przyrodnicze. A tłumy turystów stanowią dla nich zagrożenie. Intensywna turystyka nie sprzyja przyrodzie ożywionej ale również stanowi realne zagrożenie dla nieożywionych jej elementów.

Przy takiej liczbie odwiedzających Sopot może stać przed perspektywą zadeptania lasów, zniszczenia plaż czy tonięcia w górach śmieci.

5. Dla kogo Sopot? Dlaczego młodzi ludzie nie chcą mieszkać w Sopocie? Dlaczego jest tak atrakcyjny dla najstarszych? Dane demograficzne Sopotu pokazują poważną ilościową dysproporcję pomiędzy generacjami. W przyszłości może to oznaczać, że starzejąca się coraz bardziej populacja Sopocian będzie dalej maleć.
6. Swoi czy turyści? Sopot staje przed wyzwaniami związanymi z godzeniem potrzeb własnych mieszkańców z potrzebami odwiedzających go turystów. Realizując wymagania turystów, na krótko odwiedzających Sopot, należy pamiętać o potrzebach stałych mieszkańców. A potrzeby tych grup diametralnie się różnią. Zapewnienie długoterminowego dobrostanu mieszkańców jest zakłócane przez chwilowe wymagania turystów. Zakłócane są nawet te najbardziej podstawowe potrzeby mieszkańców, jak bezpieczeństwo czy prawo do wypoczynku.
7. Sopot staje przed dylematem jaki kierunek rozwoju obrać. Z jednej strony jest uzdrowiskiem, o spokojnym, wyciszonym rytmie życia sprzyjającym odpoczynkowi i twórczemu działaniu. Z drugiej hałaśliwym centrum rozrywki. Jest prestiżowym miejscem do zamieszkania i pracy, ale jednocześnie popularnym klubem.

Myśląc o przyszłości Sopotu nie można zapominać o globalnym czynniku, który pojawił się na przełomie roku, a w Polsce zaznacza swoje oddziaływanie od marca 2020 roku. Pandemia koronawirusa już odcisnęła przemożne piętno na światowej gospodarce. Zmienia również zachowania społeczne. Nie sposób teraz ocenić kiedy pandemia się skończy. A tym bardziej trudno oceniać jakie będą jej skutki, i które z nich będą chwilowe, a które pozostaną z nami na zawsze. Możliwe jest, że powrót do sytuacji bezpośrednio poprzedzającej epidemię będzie niemożliwy.

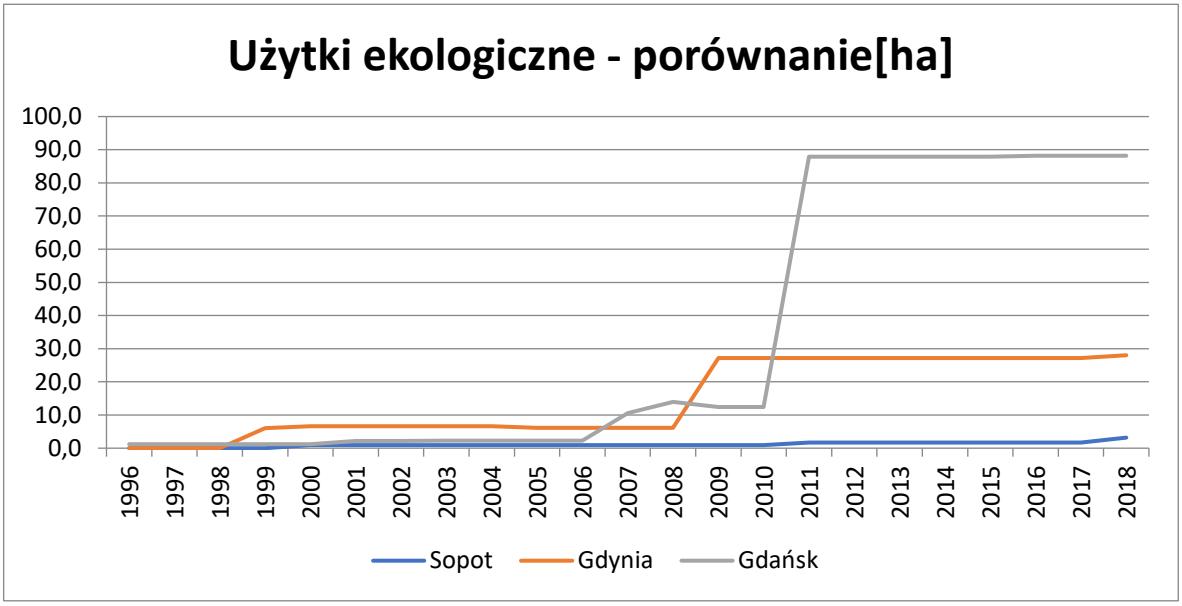
W poszukiwaniu szerszej perspektywy

W celu poszerzenia perspektywy porównawczej i wyjście poza ramy Trójmiasta podjęto próbę odszukania w Polsce miast podobnych do Sopotu. Po wstępnej analizie danych zastanych oraz konsultacjach z ekspertami wybór padł na Świnoujście i Kołobrzeg (Dane – dodatkowa perspektywa porównawcza s. 57).
W kontekście kapitału naturalnego podobieństwa są oczywiste. Walory naturalne (Bałtyk, piękne plaże, zalesienie) potwierdzone w obu przypadkach statusem uzdrowiska potwierdzają trafność wyboru Kołobrzegu i Świnoujścia. Jednak dla pozostałych trzech kapitałów Świnoujście i Kołobrzeg są znacznie bardziej podobne do siebie wzajemnie niż do Sopotu. Szczególnie dobrze to widać w strukturze demograficznej (mniejsze wskaźniki obciążenia demograficznego), aktywności społecznej oraz mniejszego obciążenia turystyką również tą związaną z imprezami masowymi.

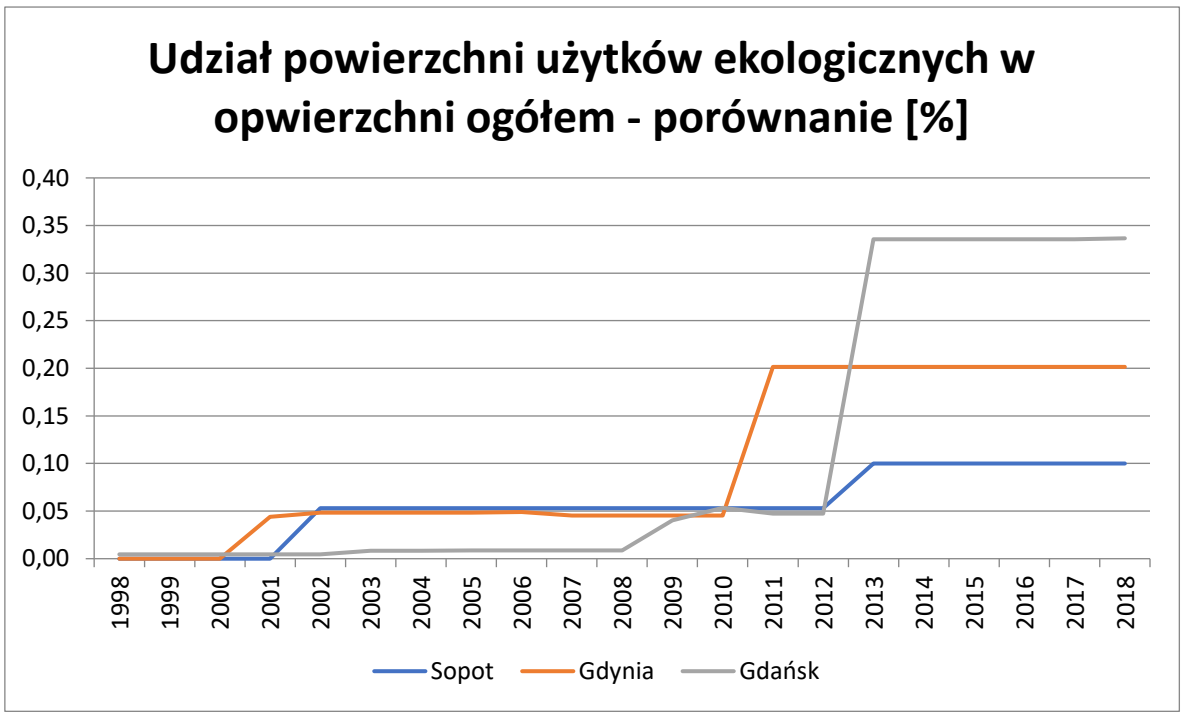
Wyniki analizy danych – kapitały

1. Kapitał naturalny

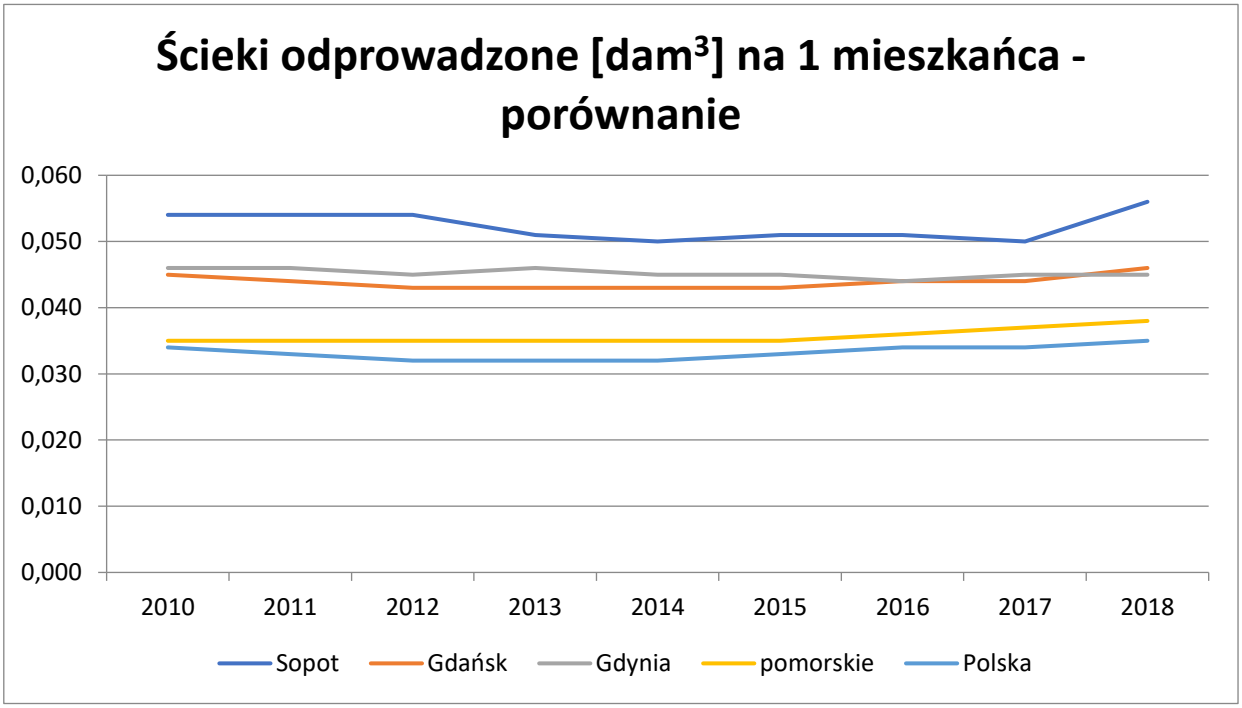
Wykres 1.1. *Użytki ekologiczne (źródło: GS/BDL)*

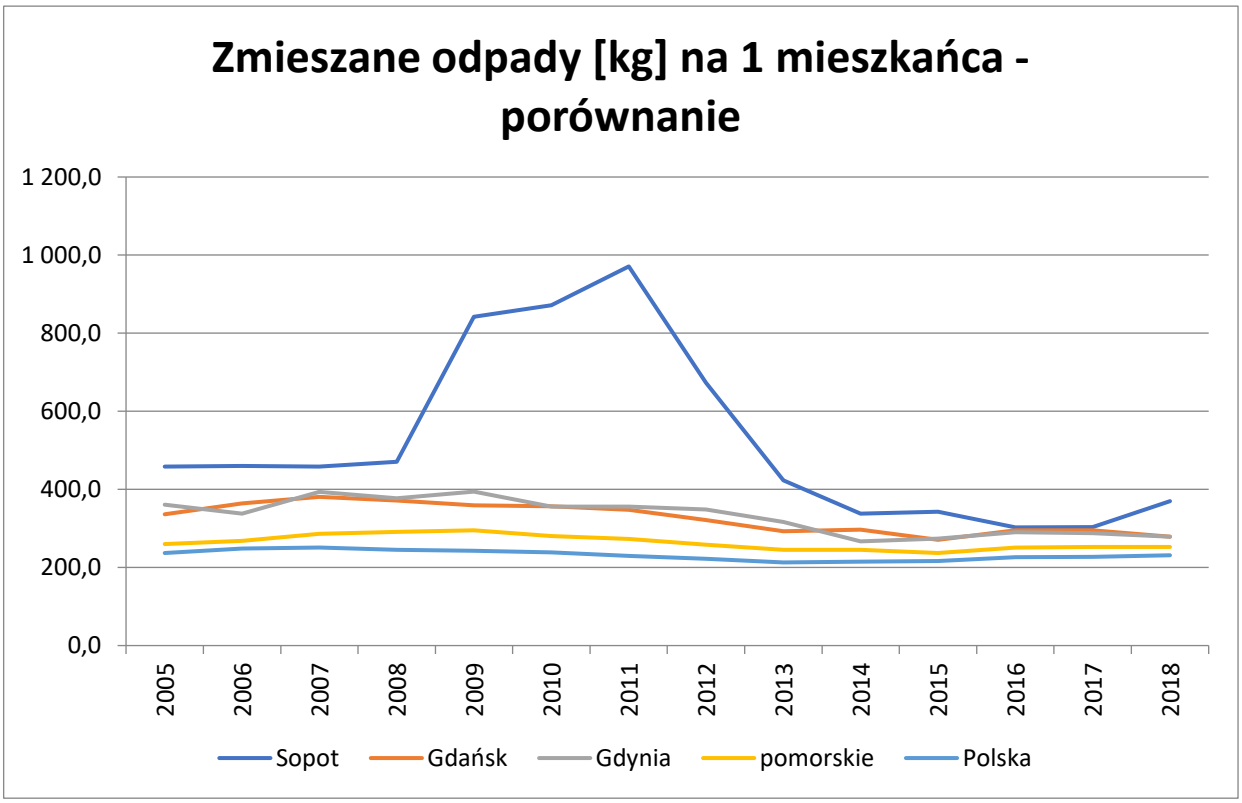
Wykres 1.2. *Udział użytków ekologicznych w powierzchni (źródło: GS/BDL)*

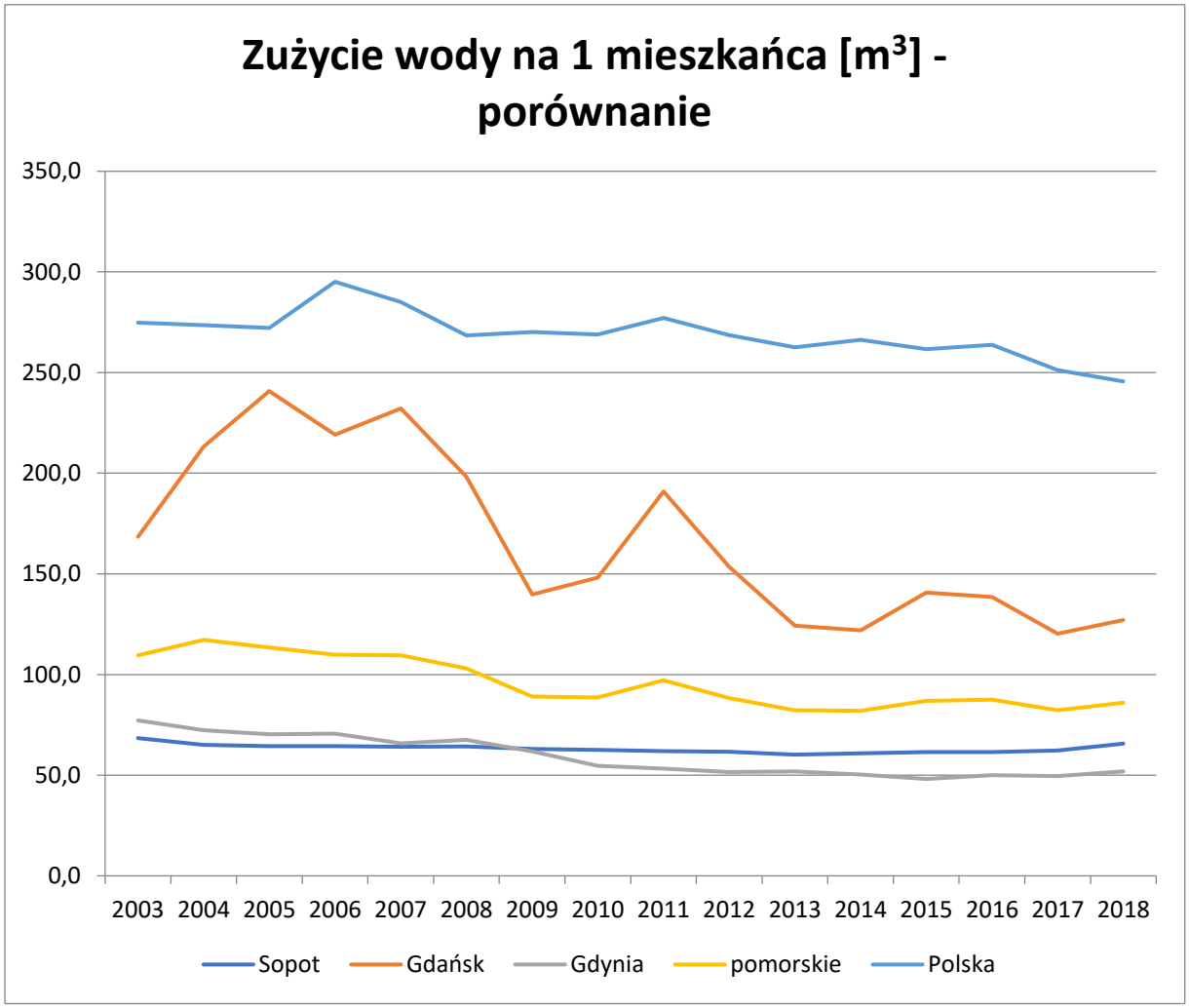
Wykres 1.3. Ścieki oczyszczane w ciągu roku odprowadzone na 1 mieszkańca (źródło: GS/BDL)

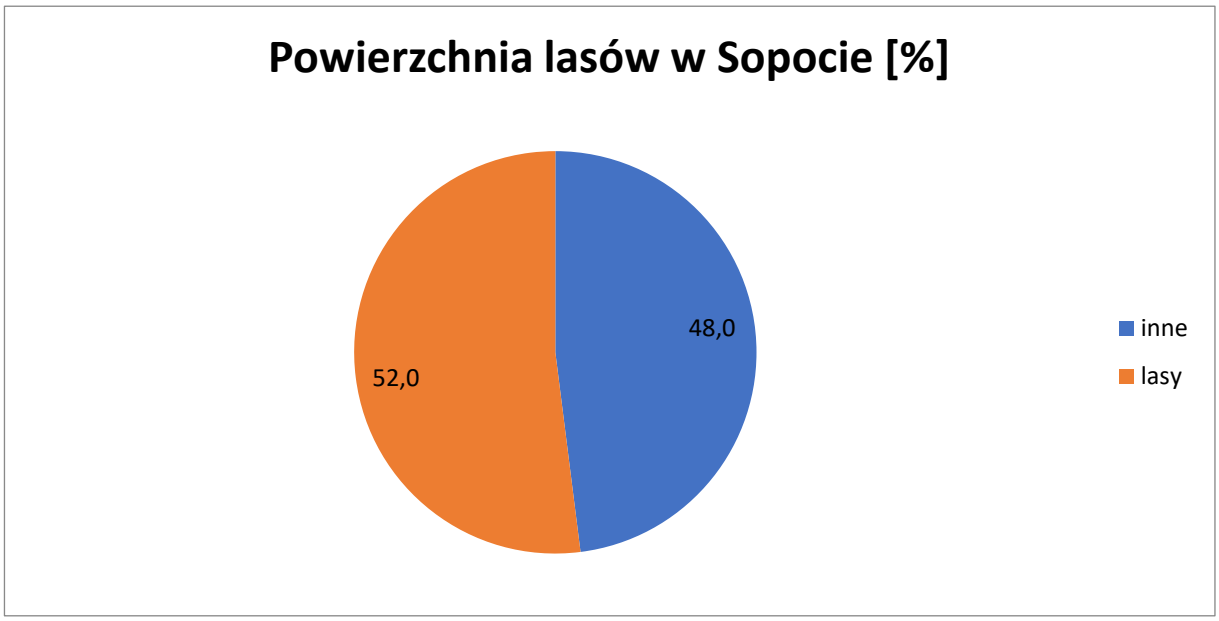
Wykres 1.4. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca (źródło: GS/BDL)

Wykres 1.5. *Zużycie wody na 1 mieszkańca [m3] (źródło: GS/BDL)*

Wykres 1.6. *Udział lasów w powierzchni Sopotu (źródło: GS/BDL)*

Wykres 1.7. *Właściciele lasów w Sopocie (źródło: GS/BDL)*

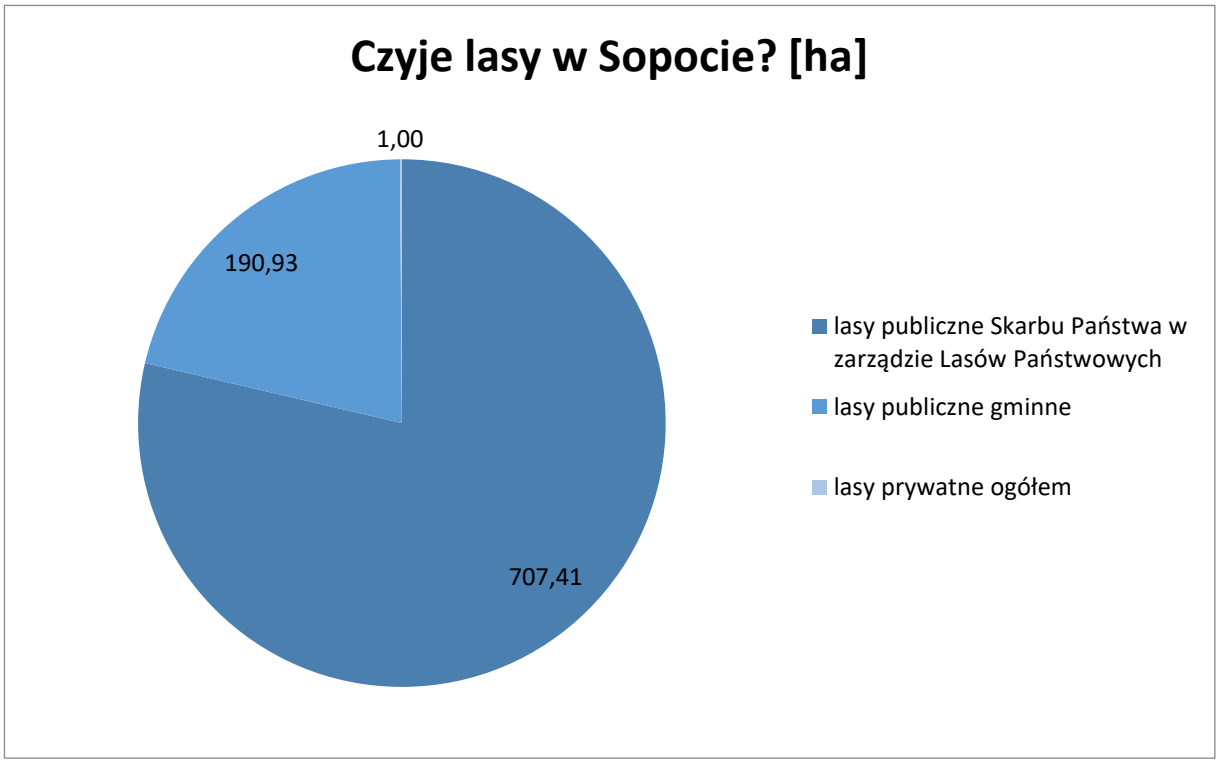

Tabela 1.1. Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r] (źródło: GS/BDL)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sopot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 297	14 348	11 859	11 422	10 344	9 367	9 220	6 810	1 484	884
Gdańsk	1 587 029	1 619 167	1 482 994	1 623 236	1 574 446	2 312 095	2 612 931	2 471 276	2 576 448	2 573 949	2 359 052	2 305 428	2 983 630	3 327 687	3 257 237	2 906 311	2 947 405	3 053 035	3 141 267	3 021 706	3 179 888
Gdynia	956 881	1 017 254	912 085	957 957	946 518	954 893	928 942	952 796	926 789	902 103	816 823	733 860	816 965	745 801	736 920	728 279	698 524	675 401	699 114	680 521	682 821

Tabela 1.2. Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r] (źródło: GS/BDL, Sopot nie uwzględniany w danych)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gdynia	4,61	4,13	2,98	3,57	2,93	2,27	1,37	1,82	1,16	0,93	1,64	1,16	1,17	0,56	0,42	0,36
Gdańsk	6,58	4,50	3,65	3,83	4,13	3,46	2,50	3,17	3,06	2,84	2,13	1,47	1,81	0,99	0,67	0,68

Tabela 1.3. Obszary prawnie chronione w Sopocie [ha] (źródło: GS/BDL)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	704,0	704,0	704,9	704,9	704,9	704,9	704,9	704,9	704,9	704,9	704,9	704,9	704,9	705,7	705,7	705,70	705,70	705,70	705,70	705,70	707,19
rezerwaty przyrody	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,70	11,70	11,66	11,66	11,66	11,66
parki krajobrazowe razem	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,0	704,00	704,00	704,00	704,00	704,00	704,00
rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,70	11,70	11,66	11,66	11,66	11,66
	0,0	0,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,7	1,7	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	3,19

Tabela 1.4. Tereny zieleni [ha] (źródło: GS/BDL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
parki spacerowo - wypoczynkowe	30,0	30,0	30,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00
zieleńce	14,1	14,1	14,1	33,5	33,5	33,5	33,5	33,5	33,5	33,50	33,50	33,50	33,70	33,70	33,70
zieleń uliczna	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7	16,70	16,70	16,70	16,71	16,71	16,71
tereny zieleni osiedlowej	17,3	42,6	42,6	34,7	34,7	38,1	38,1	48,1	48,1	49,58	49,58	46,62	58,29	58,29	47,03
cmentarze	-	12,9	12,9	18,2	18,2	18,2	18,2	18,2	18,2	18,20	18,20	18,20	18,20	18,20	18,20
lasy gminne	192,8	193,1	193,1	193,1	193,1	193,1	193,1	193,3	193,3	193,30	191,80	191,80	190,93	190,93	190,93

Tabela 1.5. Nasadzenia i ubytki zieleni [szt.] (źródło: GS/BDL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
drzewa nasadzenia	135	150	200	80	95	154	72	297	206	131	98	139	165	189	312
drzewa ubytki	35	50	40	40	29	218	60	78	120	73	49	11	157	113	87
krzewy nasadzenia	530	500	450	3 950	3 871	6 810	11 364	15 357	1 172	4 220	1 251	220	965	265	6 038
krzewy ubytki	30	40	30	30	20	110	170	70	50	300	200	600	50	50	-

Tabela 1.6. Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska (źródło: GS/BDL)

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
odprowadzająca ścieki	km	-	-	-	-	0,2	0,9	1,6	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	14,0	3,7	0,5	2,3	4,7	3,3	0,0	0,0	0,6
ujęcia wody – wydajność na dobę	m3	0	0	12	0	0	0	0	0	4100	8127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sieć wodociągowa	km	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,9	0,6	1,3	0,1	2,4	0,0	0,0	0,4	2,0	0,1	0,8	2,3	1,0	0,2	0,0	0,2
zbiorniki wodne – obiekty ogółem	szt.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zbiorniki wodne pojemność całkowita	m3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1610	0	0	4529	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

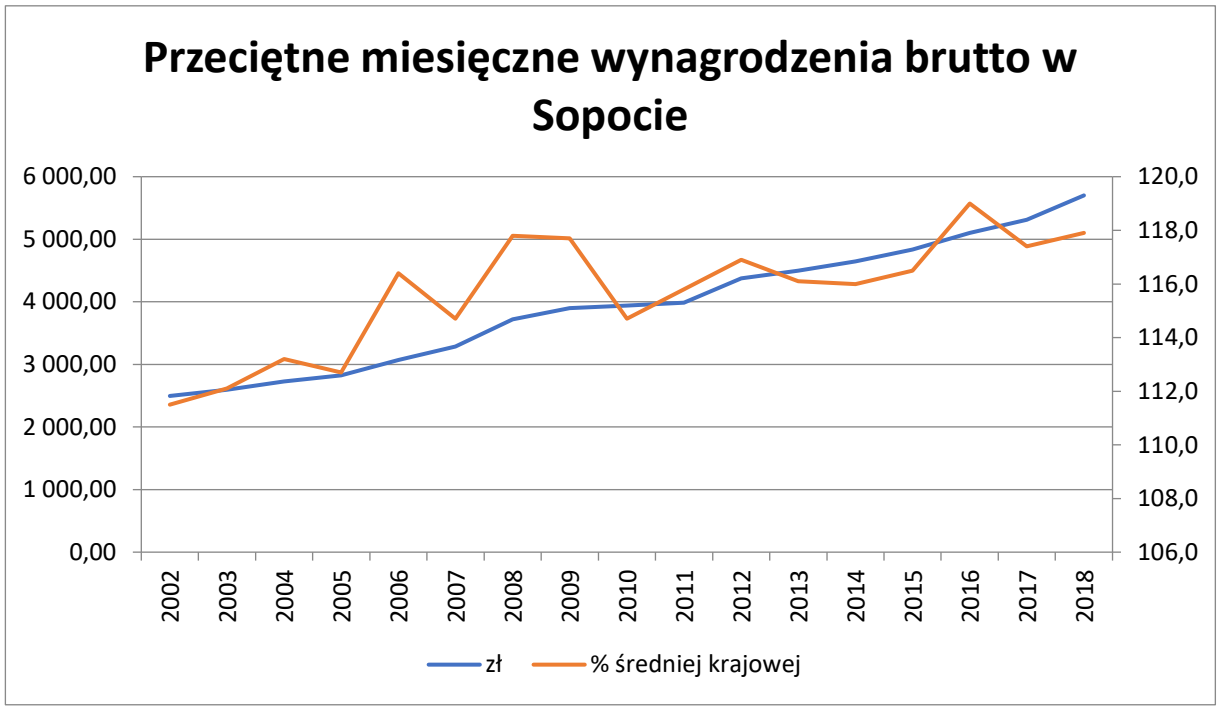
Tabela 2.1. Liczba łóżek w szpitalach uzdrowiskowych i sanatoriach uzdrowiskowe – stan na 31.12 (źródło: GS/BDL)

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat kołobrzeski (solanka)	5 966	6 643	6 797	6 794	6 693	6 280	6 180	5 892	6 331	6 256
Powiat aleksandrowski, Ciechocinek (solanka)	3 827	3 675	4 358	4 916	4 800	4 824	4 718	4 934	5 018	5 058
Powiat kłodzki, Duszniki (solanka), Długopole (solanka), Kudowa, Lądek (nie Londyn) (solanka), Polanica (solanka)	3 086	3 127	3 618	3 712	3 663	3 574	3 691	3 690	3 651	3 753
Powiat nowosądecki, Krynica (solanka), Muszyna, Piwniczna, Żegiestów	2 349	2 254	2 724	3 174	3 190	3 219	3 230	3 637	3 647	3 641
Powiat buski, Busko (solanka), Solec	2 074	2 242	2 810	2 831	3 040	3 140	3 176	3 167	3 152	3 049
Powiat krośnieński, Iwonicz (solanka), Rymanów	2 518	2 535	2 648	2 527	2 418	2 559	2 569	2 583	2 508	2 503
Powiat cieszyński, Ustroń (solanka)	1 852	2 314	2 265	2 359	2 175	1 919	2 141	2 019	2 015	2 145
Powiat inowrocławski (solanka)	1 621	1 726	1 770	1 820	1 811	1 867	1 957	2 015	2 015	2 023
Powiat nowotarski, Rabka (solanka), Szczawnica (solanka)	2 266	2 232	2 247	1 917	2 020	1 984	1 860	1 657	1 720	1 684
Powiat m.Świnoujście	1 257	846	575	1 529	1 621	1 669	1 665	1 610	1 427	1 681
Powiat sławieński, Dąbki (solanka)	799	1 462	999	1 499	1 329	1 427	1 355	1 355	1 355	1 519
Powiat puławski, Nałęczów (solanka)	1 179	1 170	1 276	1 177	1 187	1 180	1 189	1 249	1 238	1 239
Powiat słupski, Ustka (solanka)	656	673	687	663	1 467	1 453	1 453	1 453	1 164	1 164
Powiat świdwiński, Połczyn (solanka)	960	955	932	996	958	1 042	1 043	1 163	1 063	1 063
Powiat włocławski, Wieniec	343	325	314	299	265	265	690	809	900	900
Powiat leski, Polańczyk (solanka)	753	878	758	758	759	879	879	749	879	878
Powiat m.Jelenia Góra, Cieplice	571	434	643	668	673	812	831	831	831	831
Powiat m.Sopot (solanka)	496	507	796	796	816	816	826	826	794	826
Powiat wałbrzyski, Jedlina, Szczawno	978	1 034	1 031	922	845	930	811	811	765	765
Powiat lubański, Świeradów	894	924	894	839	831	761	841	703	704	704
Powiat gorlicki, Wapienne, Wysowa (solanka)	470	600	599	600	580	437	518	508	664	664
Powiat lubaczowski, Horyniec	579	579	579	589	589	589	545	579	594	594
Powiat pszczyński, Goczałkowice (solanka)	446	472	472	474	482	474	484	484	494	494
Powiat gołdapski (solanka)	530	480	530	480	480	480	480	480	480	480

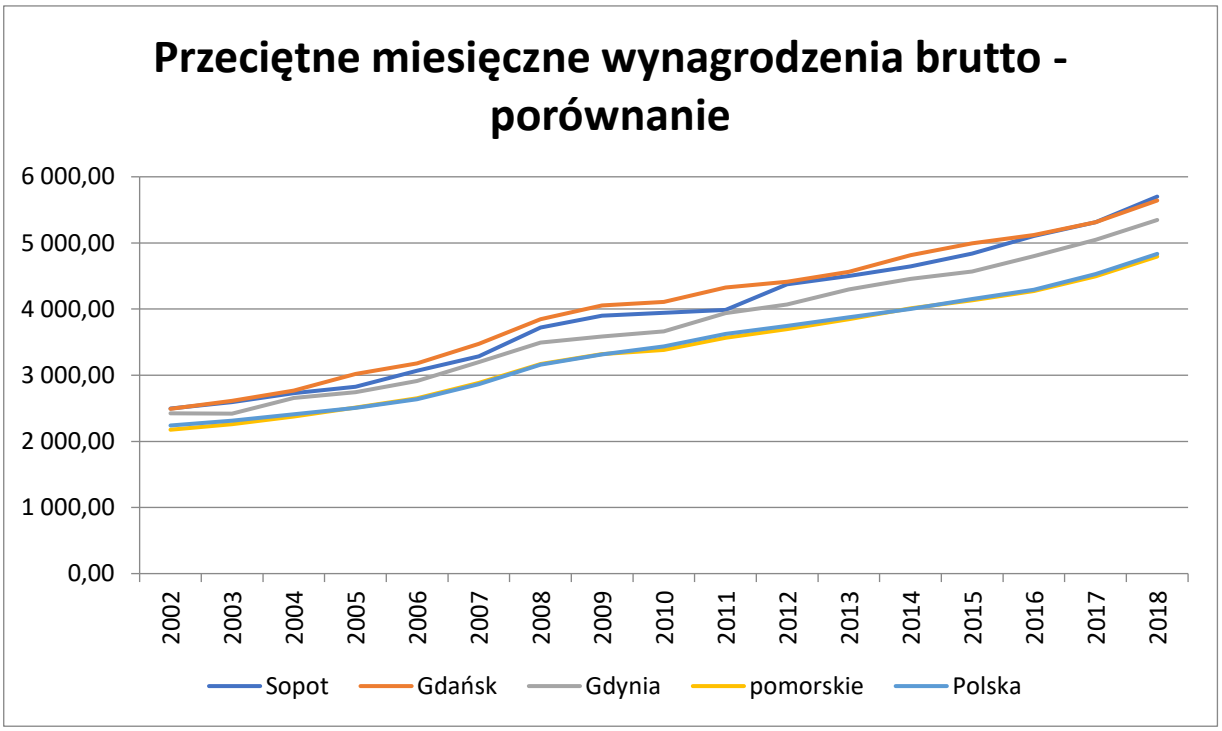
Tabela 2.1. cd.

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat kamieński (solanka)	456	456	470	455	404	439	377	392	467	475
Powiat augustowski	195	195	194	186	180	180	0	185	220	220
Powiat piaseczyński, Konstancin (solanka)	238	238	235	151	125	122	125	125	248	219
Powiat zamojski, Krasnobród	149	149	154	154	154	154	154	154	154	154
Powiat białostocki, Supraśl	0	0	0	0	69	69	69	90	122	138
Powiat poddębicki, Uniejów (solanka)	0	96	96	96	117	120	120	120	120	120
Powiat m.Kraków, Swoszowice	90	90	90	87	83	84	95	95	95	95
Powiat dzierżoniowski, Przerzeczyn	162	162	177	177	177	177	0	0	0	0

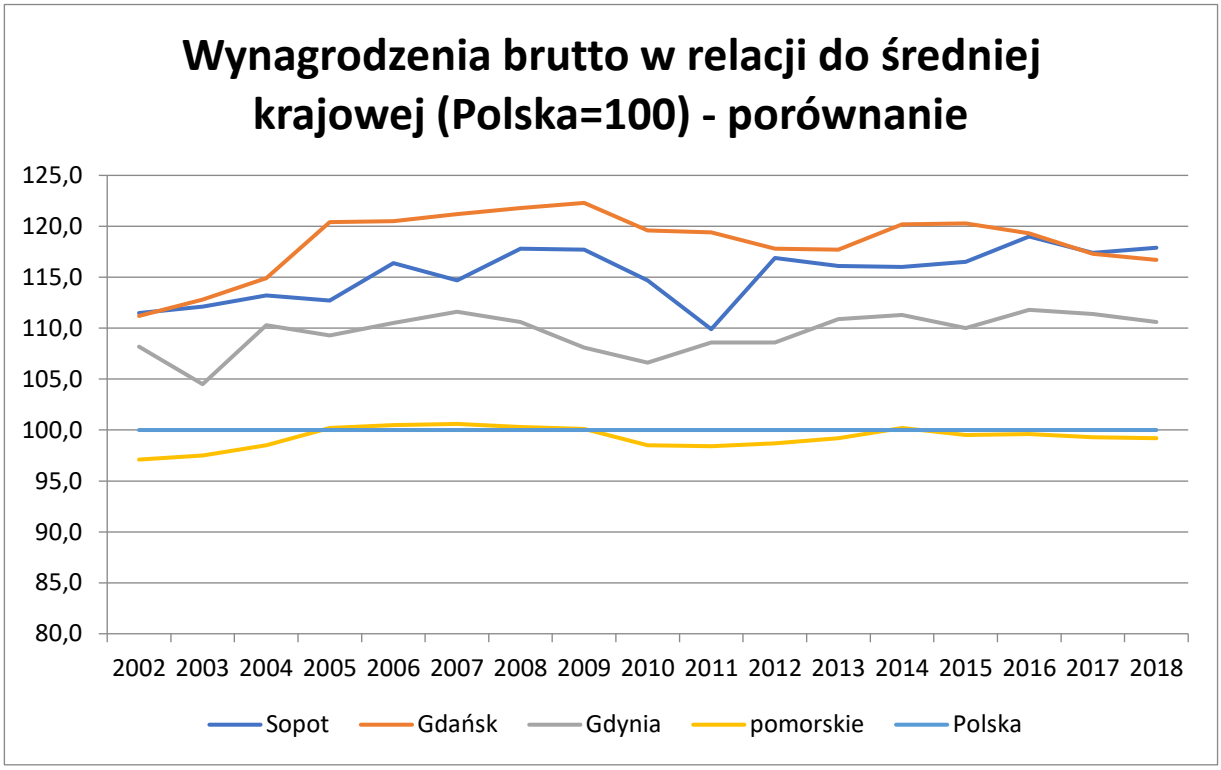
Wykres 2.1. *Wynagrodzenia w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

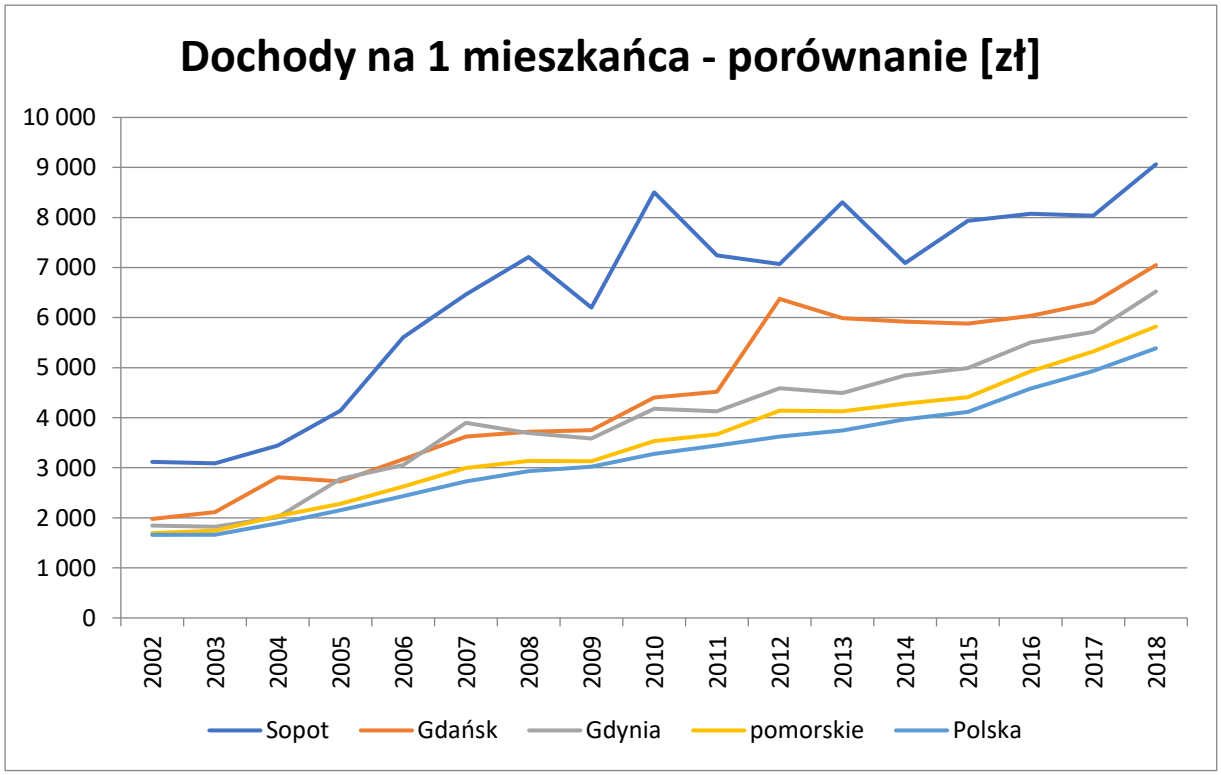
Wykres 2.2. *Wynagrodzenia – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

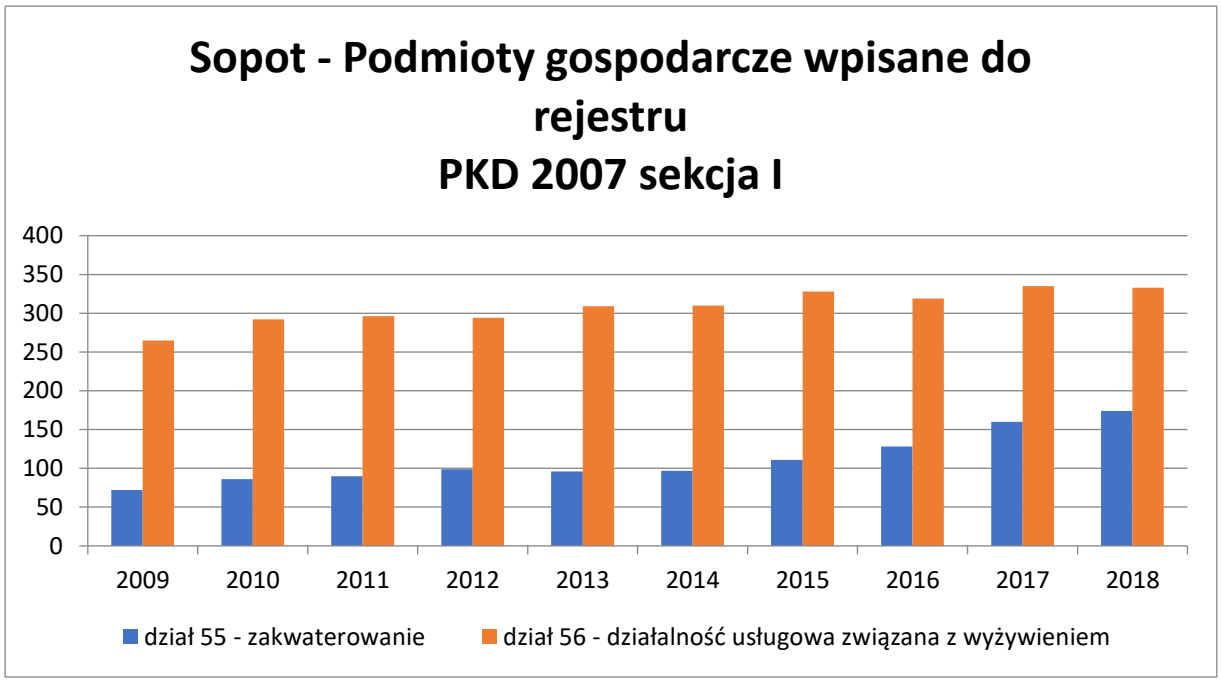
Wykres 2.3. *Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100) – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

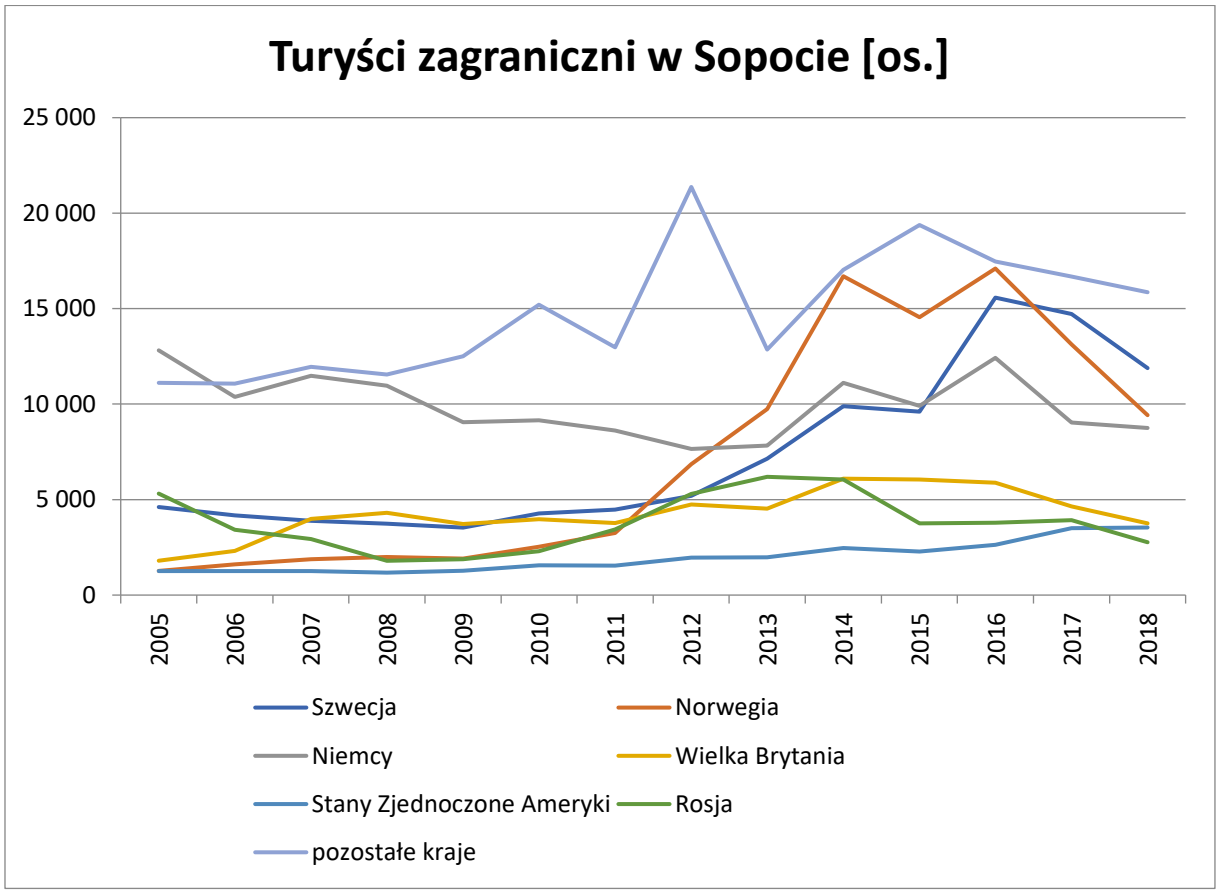
Wykres 2.4. *Dochody samorządów – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

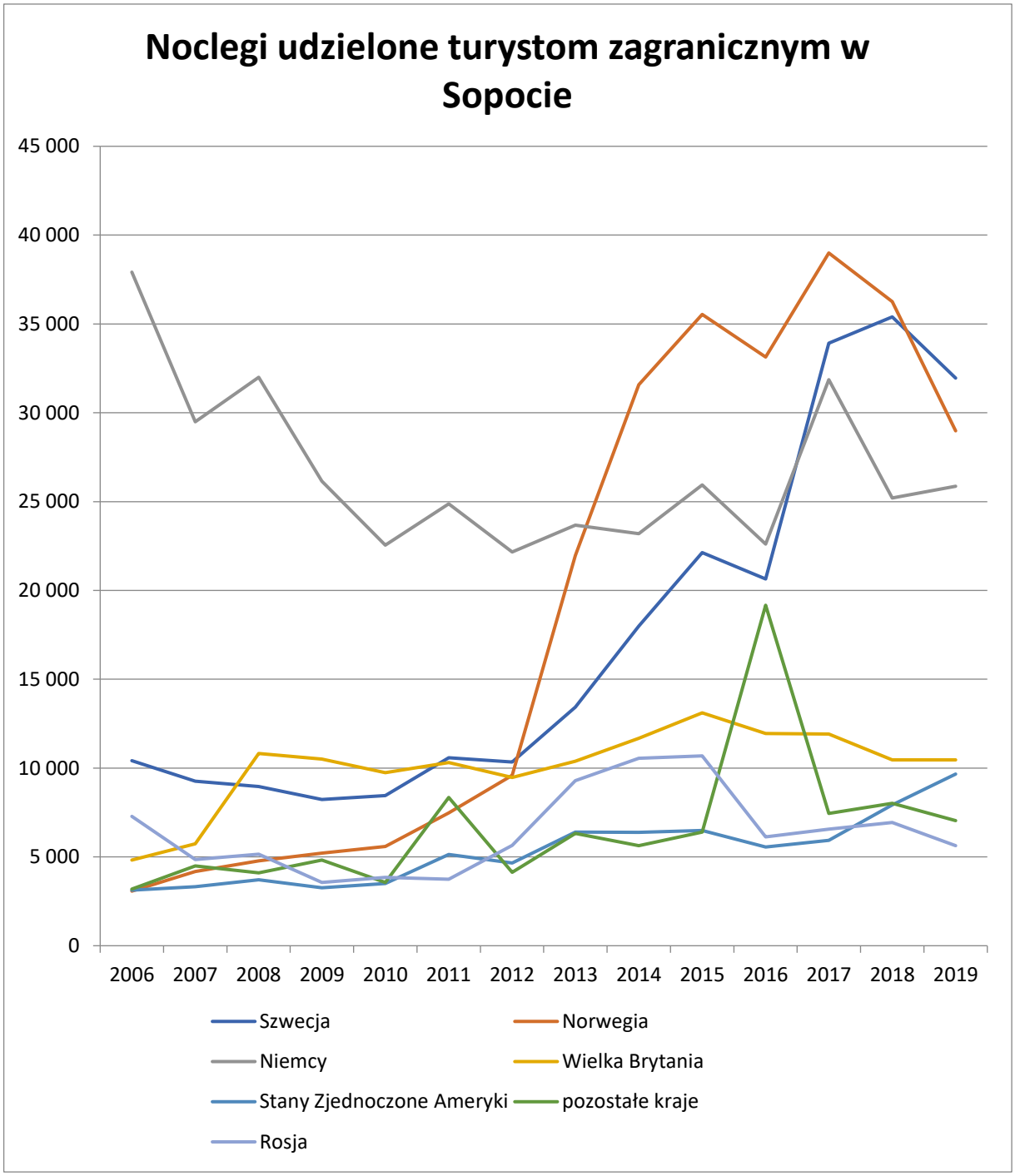
Wykres 2.5. Sopot - Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru (źródło: GUS/BDL)

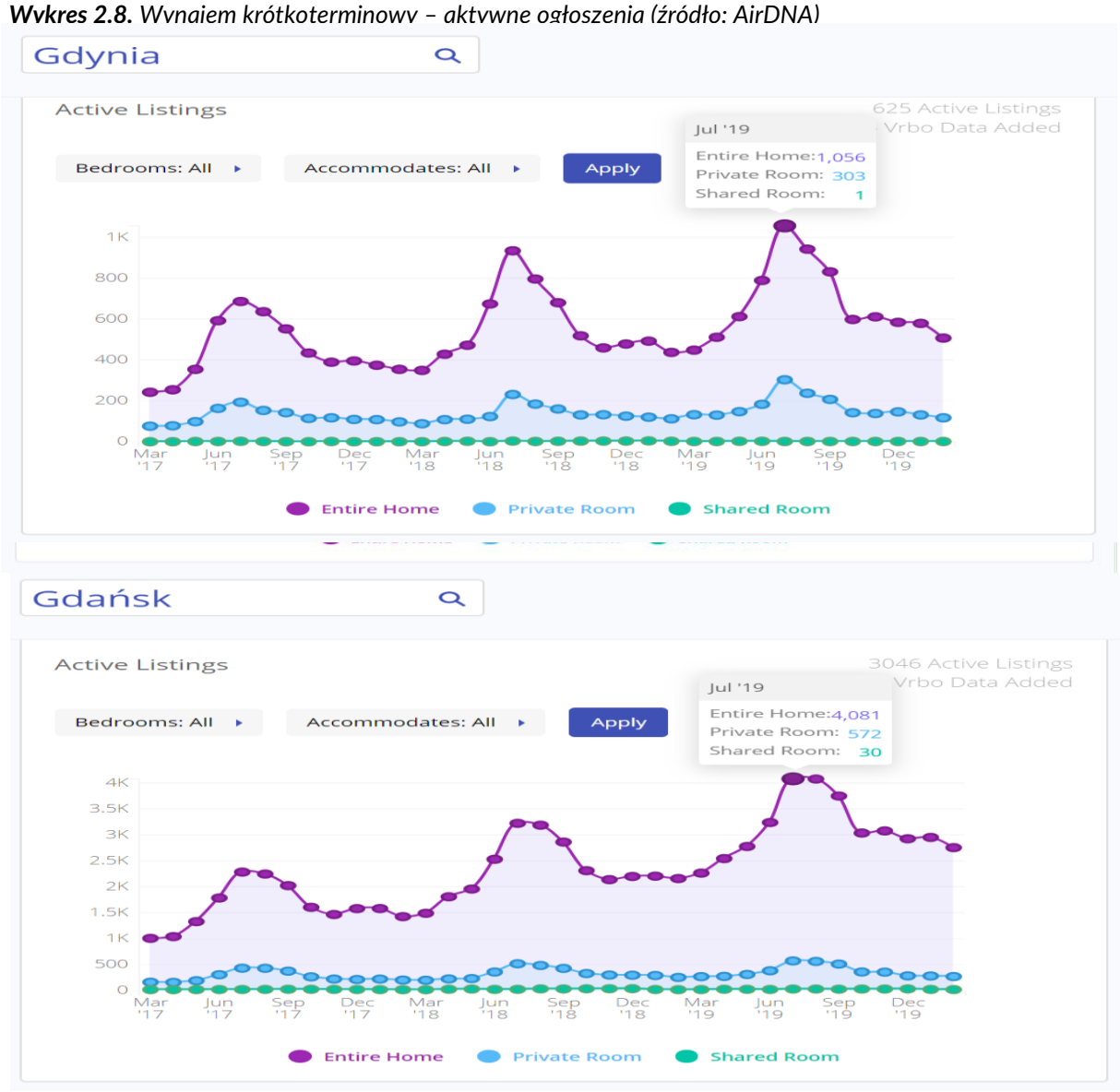
Wykres 2.6. Turyści zagraniczni w Sopocie (źródło: GUS/BDL)

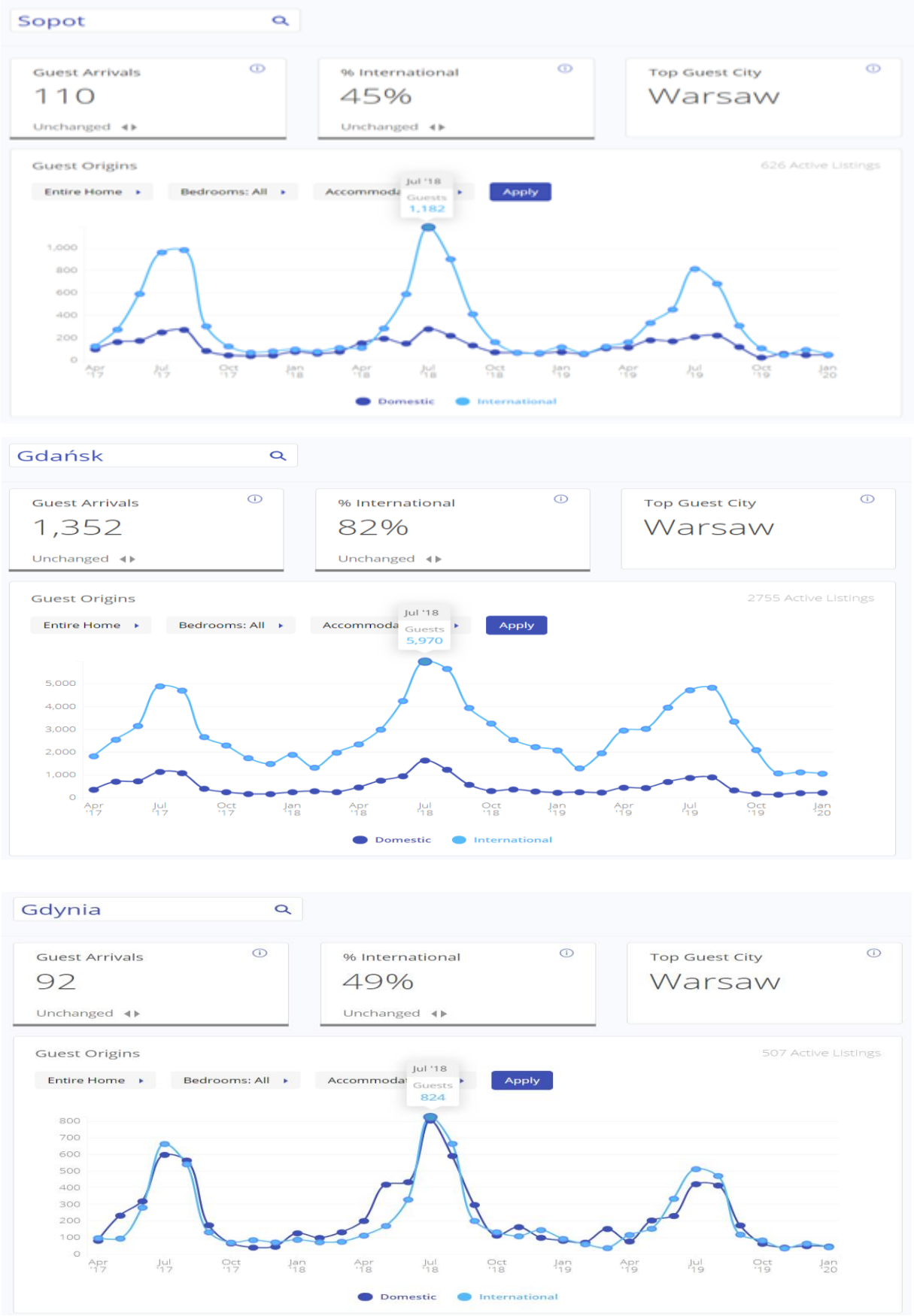
Wykres 2.7. *Noclegi udzielone turystom zagranicznym w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

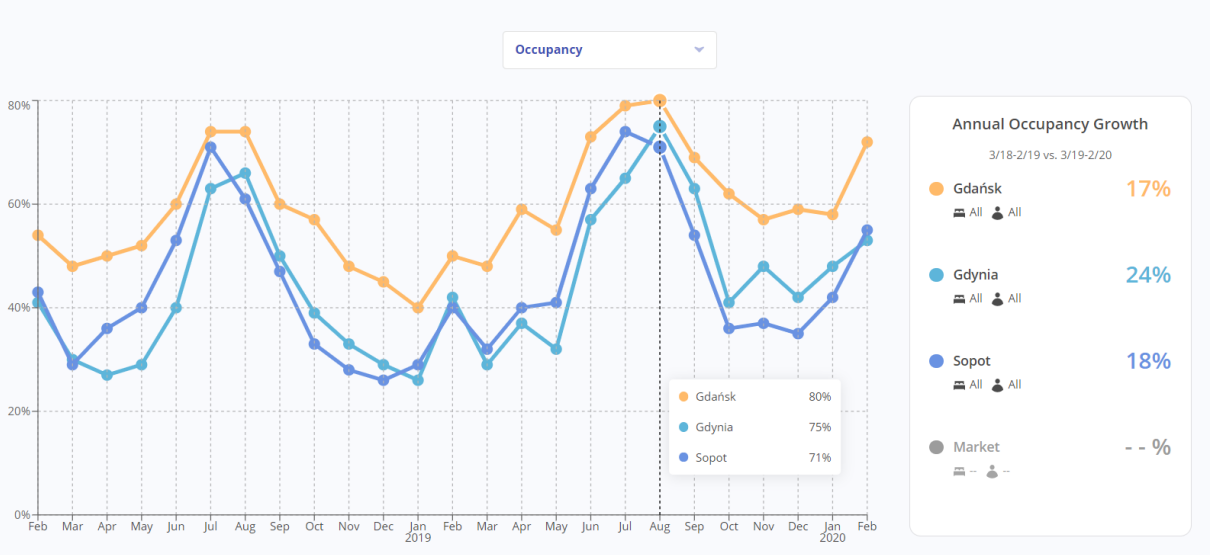
Wykres 2.8. *Wynajem krótkoterminowy – aktywne ogłoszenia (źródło: AirDNA)*

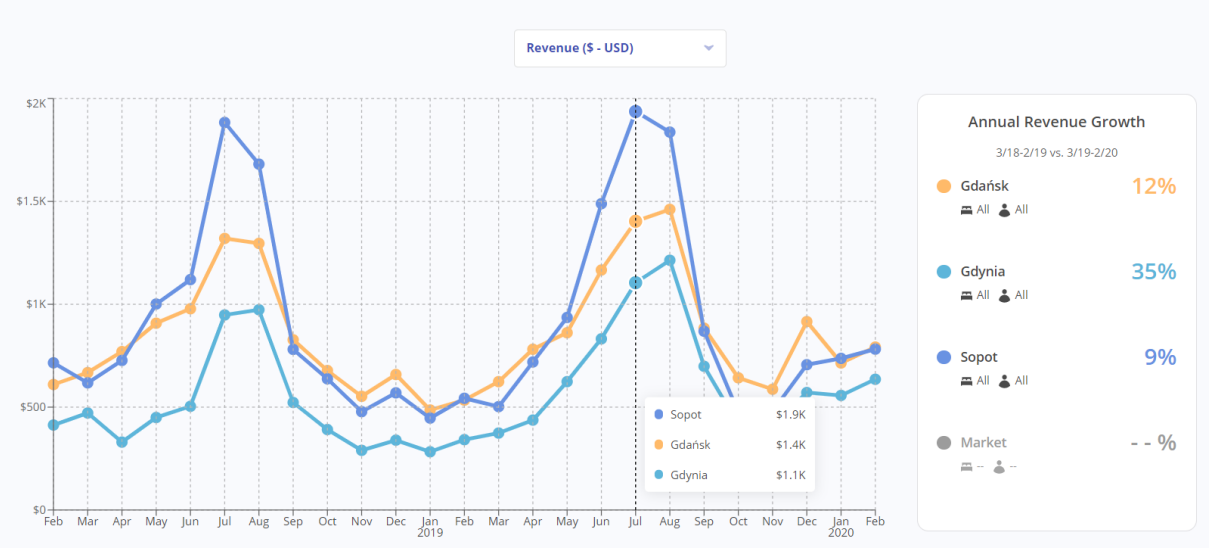
Wykres 2.9. *Wynajem krótkoterminowy – pochodzenie turystów (źródło: AirDNA)*

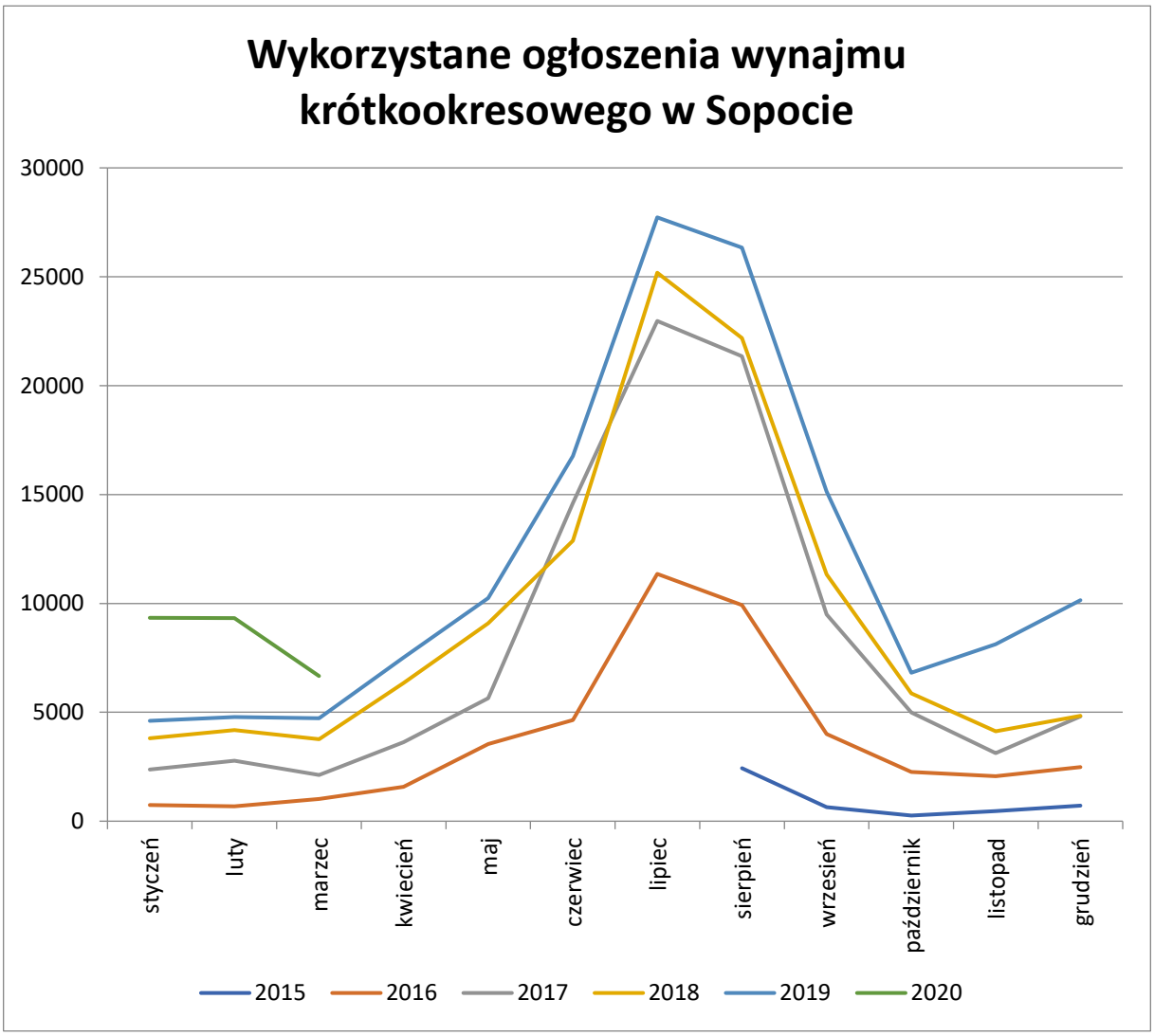
Wykres 2.10. *Wynajem krótkoterminowy – roczna zmiana wykorzystania ofert (źródło: AirDNA)*

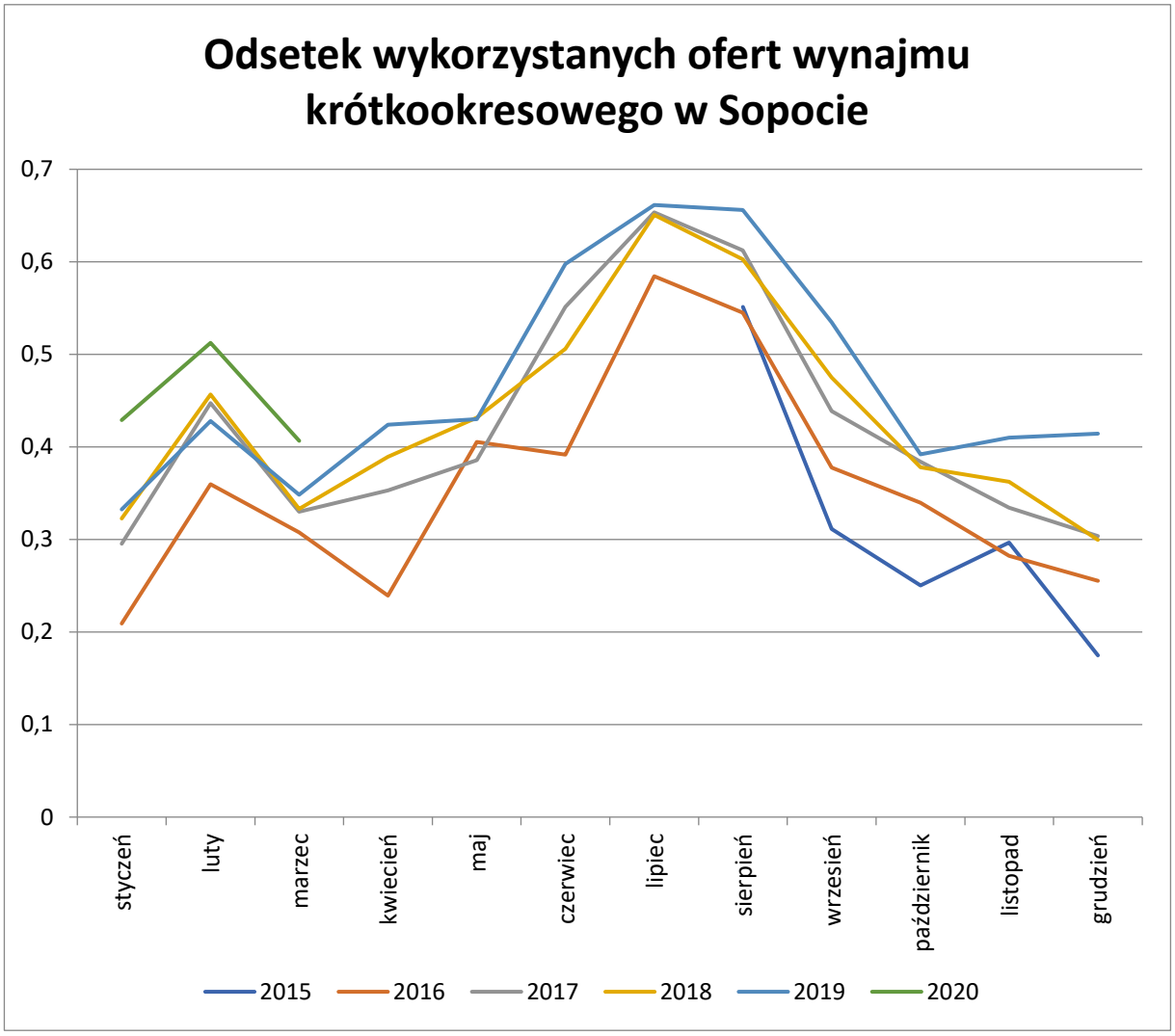
Wykres 2.11. Wynajem krótkoterminowy – roczna zmiana dochodu (źródło: AirDNA)

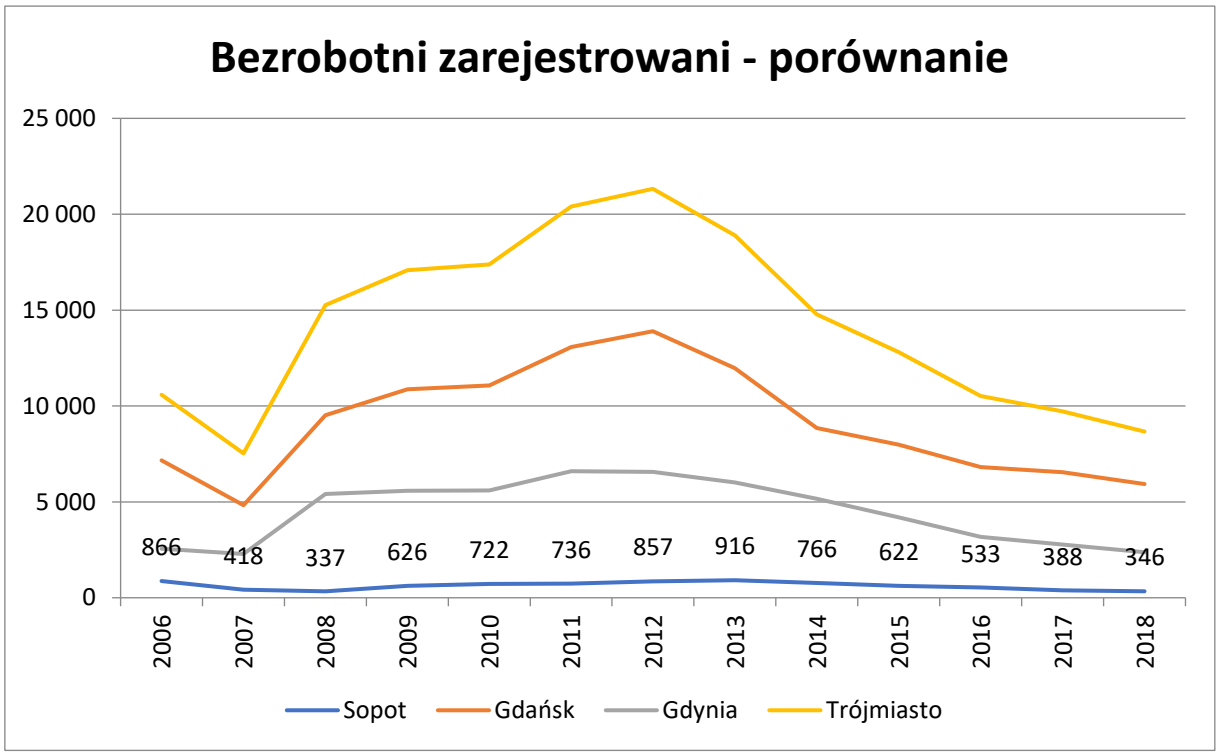
Wykres 2.12. *Wynajem krótkoterminowy – wykorzystanie ogłoszeń w ujęciu rocznym (źródło: AirDNA)*

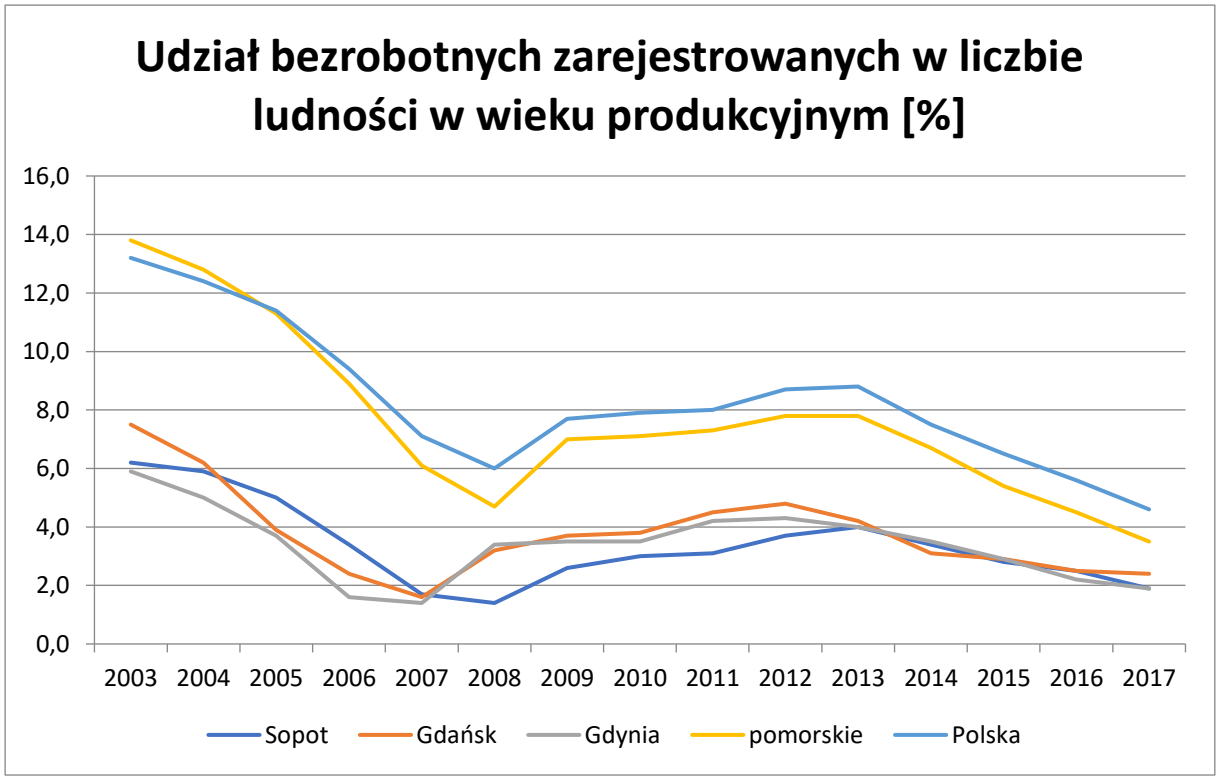
Wykres 2.13. *Wynajem krótkoterminowy – rezerwacje jako odsetek dostępnych ofert w ujęciu rocznym (źródło: AirDNA*

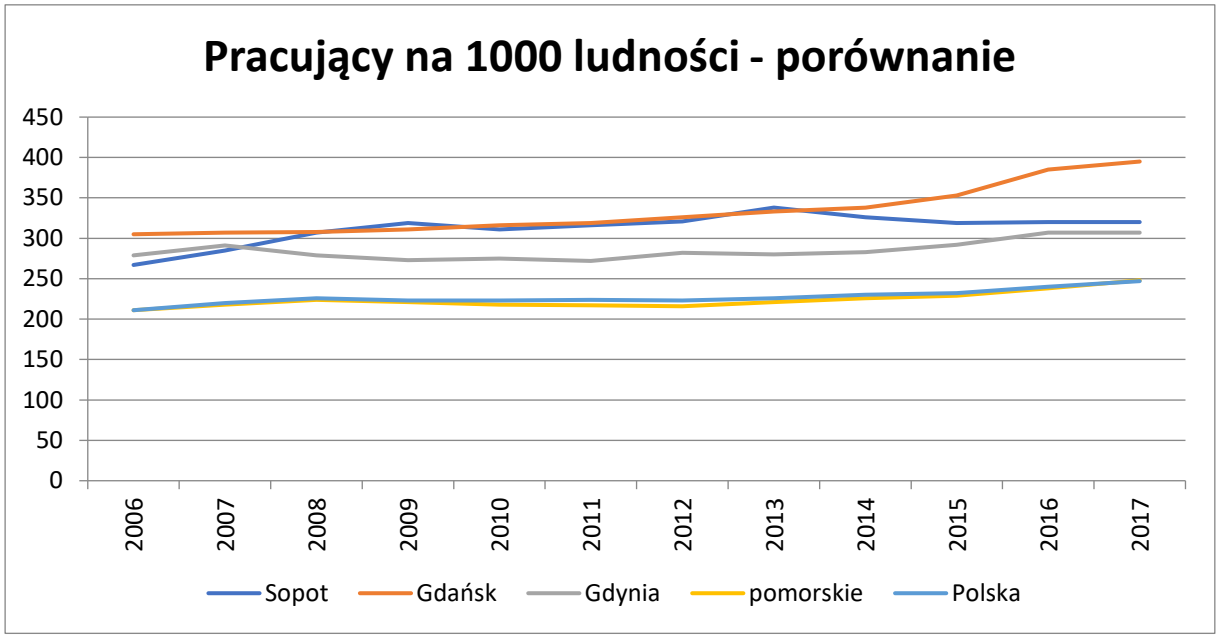
Wykres 2.14. *Zarejestrowani bezrobotni – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

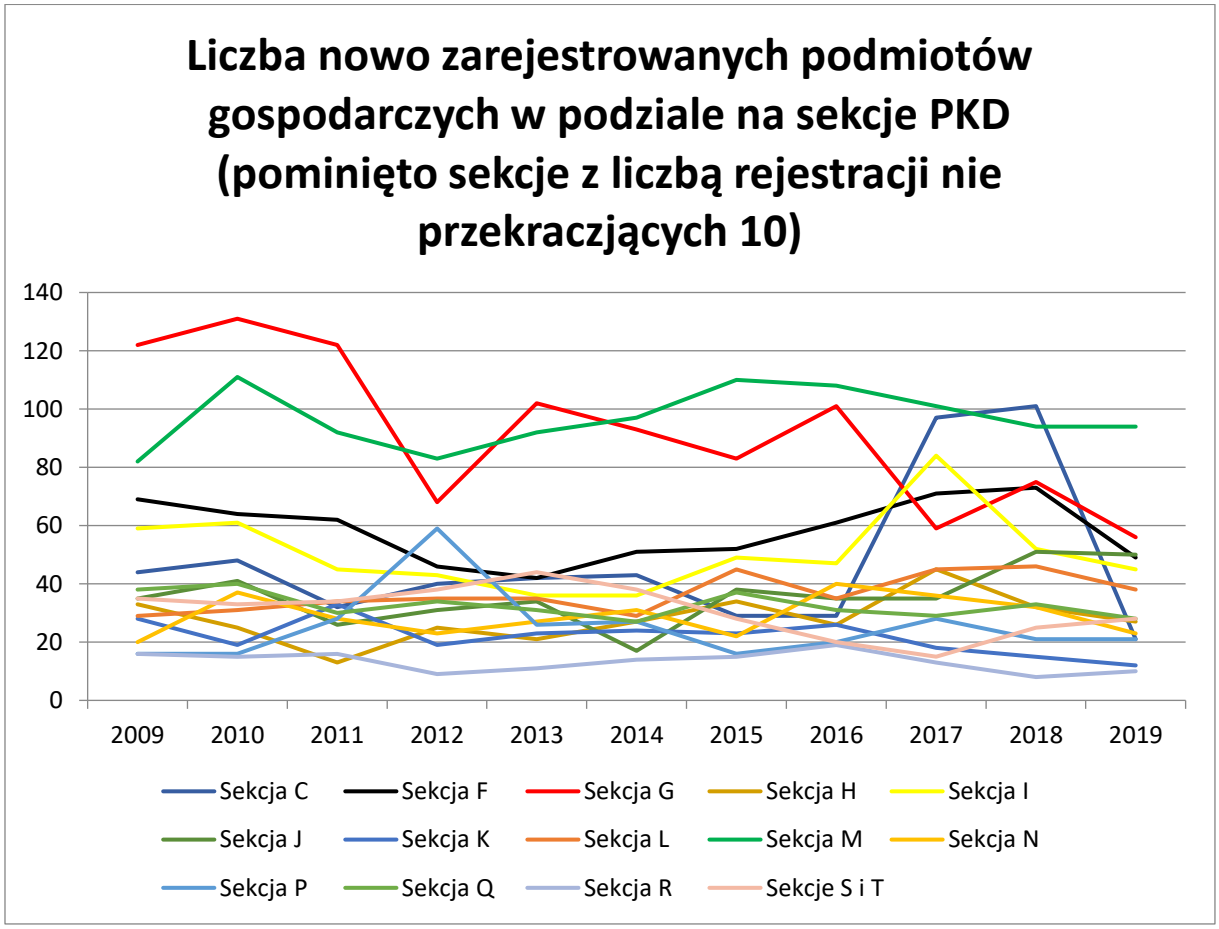
Wykres 2.15. *Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

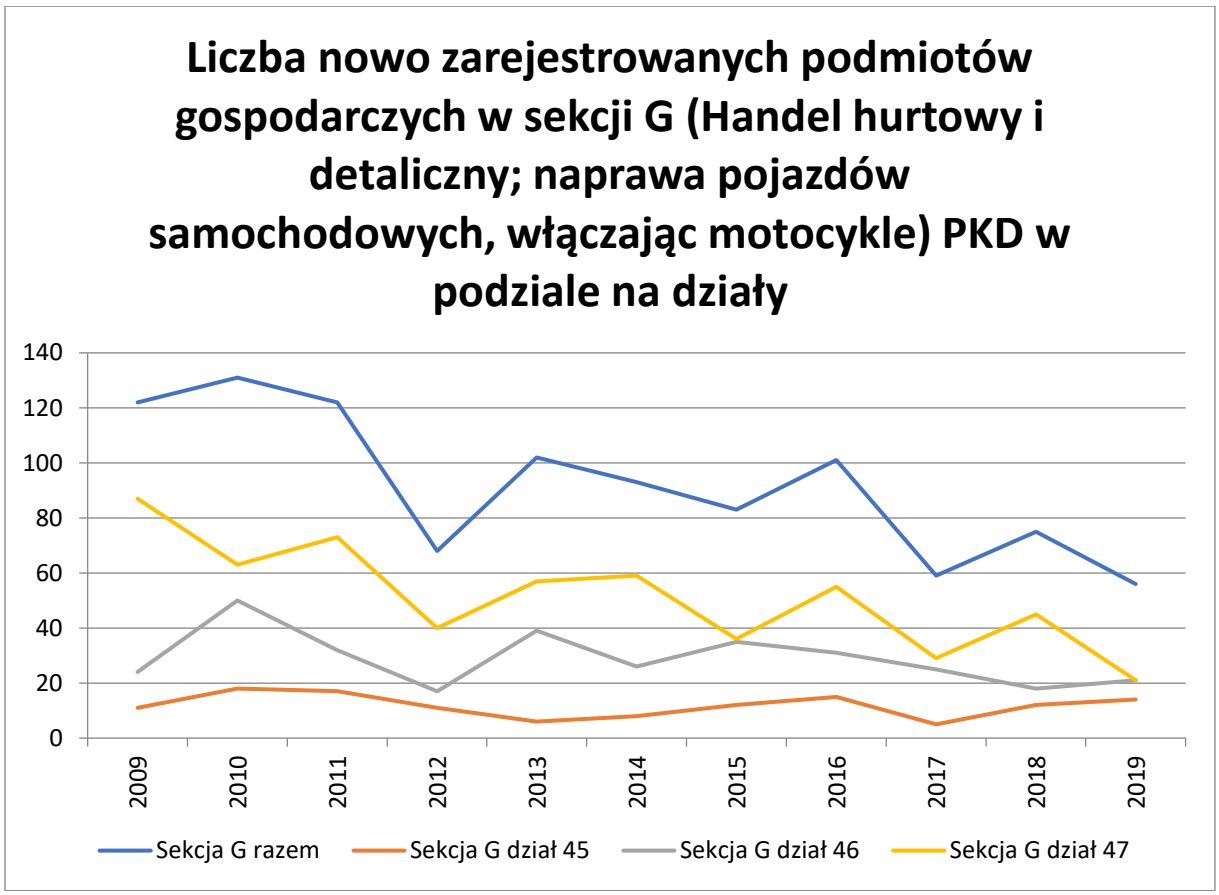
Wykres 2.16. Pracujący na 1000 ludności - porównanie – porównanie (źródło: GUS/BDL)

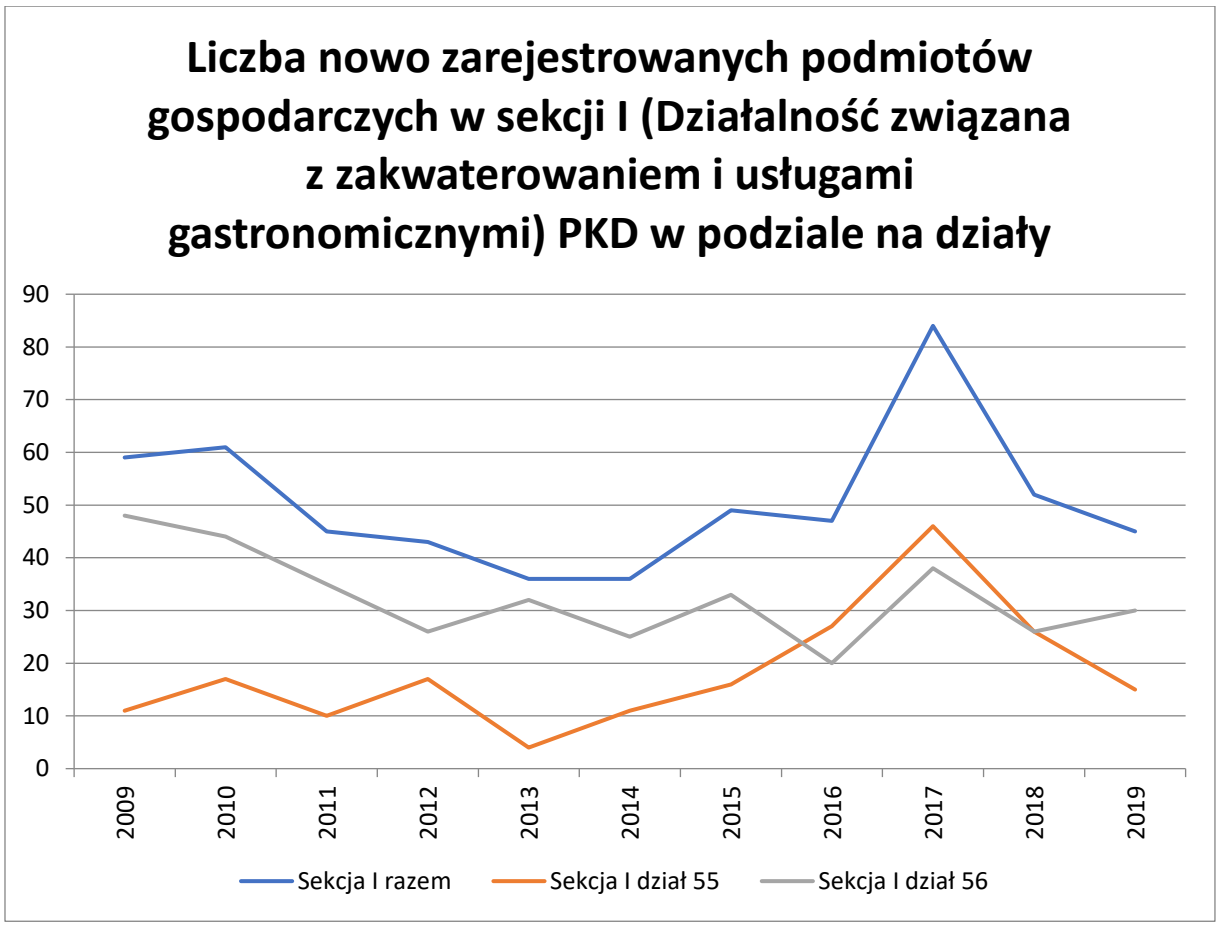
Wykres 2.17. Nowe podmioty gospodarcze w Sopocie (źródło: GUS/BDL)

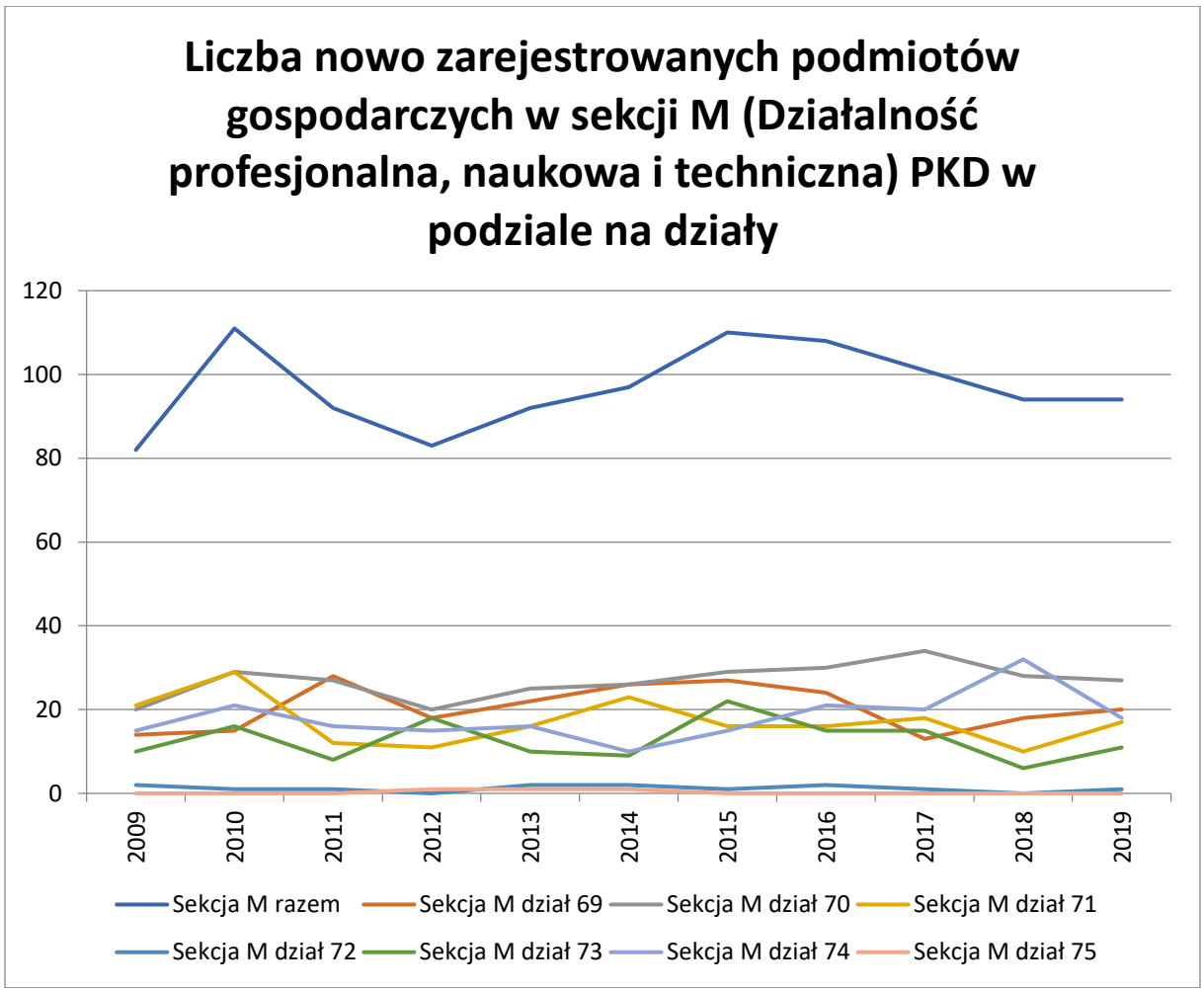
Wykres 2.18. *Nowe podmioty gospodarcze w Sopocie – Sekcja G PKD (źródło: GUS/BDL)*

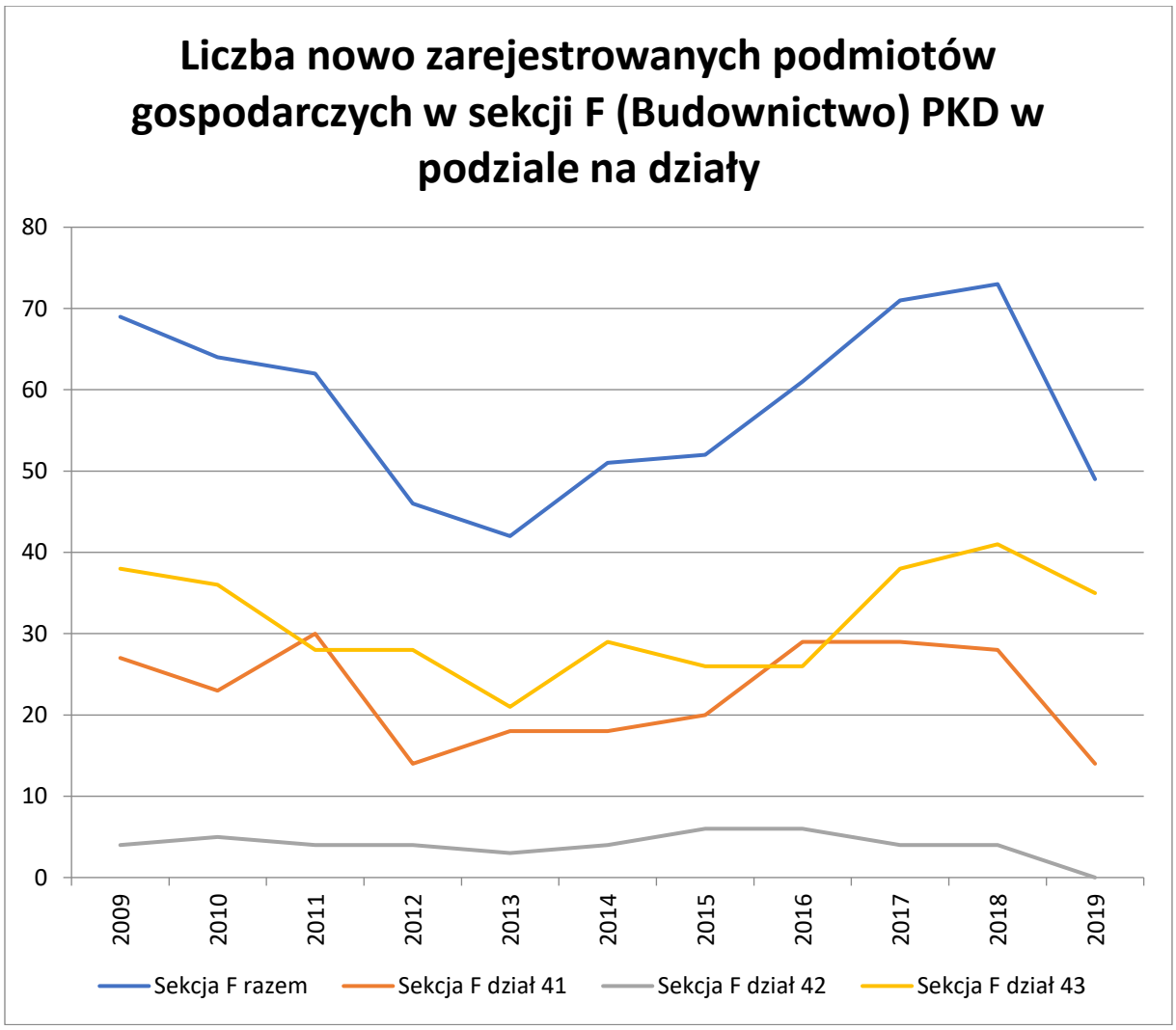
Wykres 2.19. *Nowe podmioty gospodarcze w Sopocie – Sekcja I PKD (źródło: GUS/BDL)*

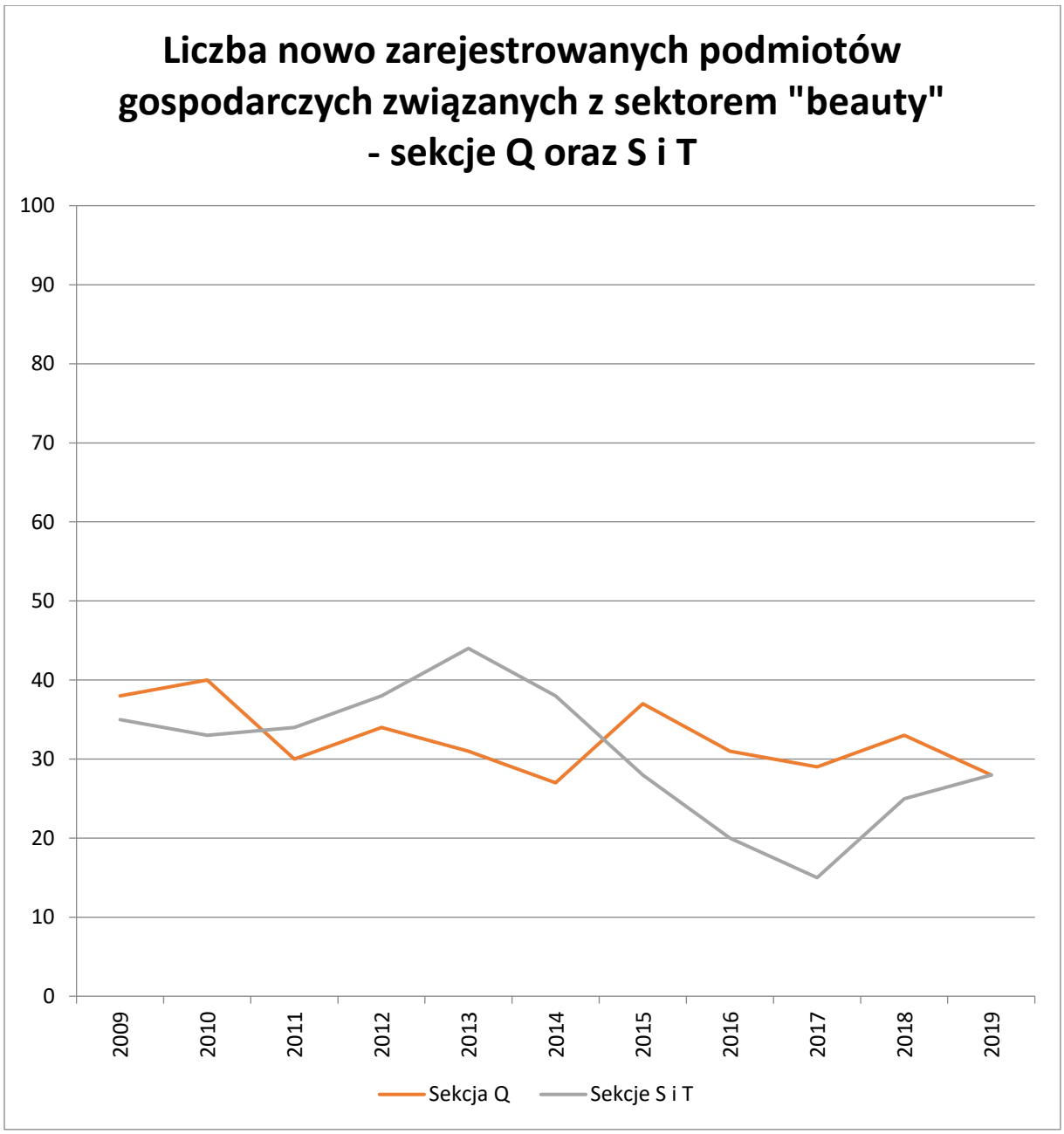
Wykres 2.20. *Nowe podmioty gospodarcze w Sopocie – Sekcja M PKD (źródło: GUS/BDL)*

Wykres 2.21. *Nowe podmioty gospodarcze w Sopocie – Sekcja F PKD (źródło: GUS/BDL)*

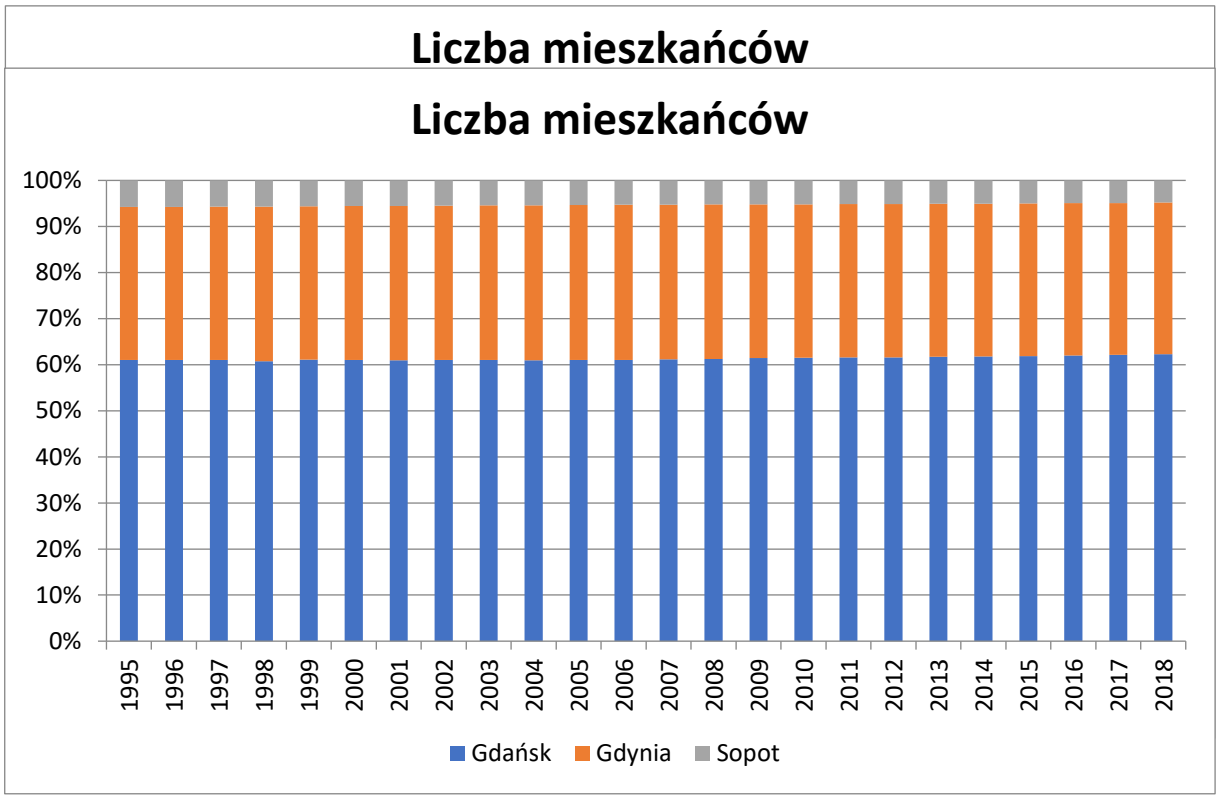

Wykres 2.22. *Nowe podmioty gospodarcze w Sopocie – Sekcje Q oraz S i T PKD (źródło: GUS/BDL)*

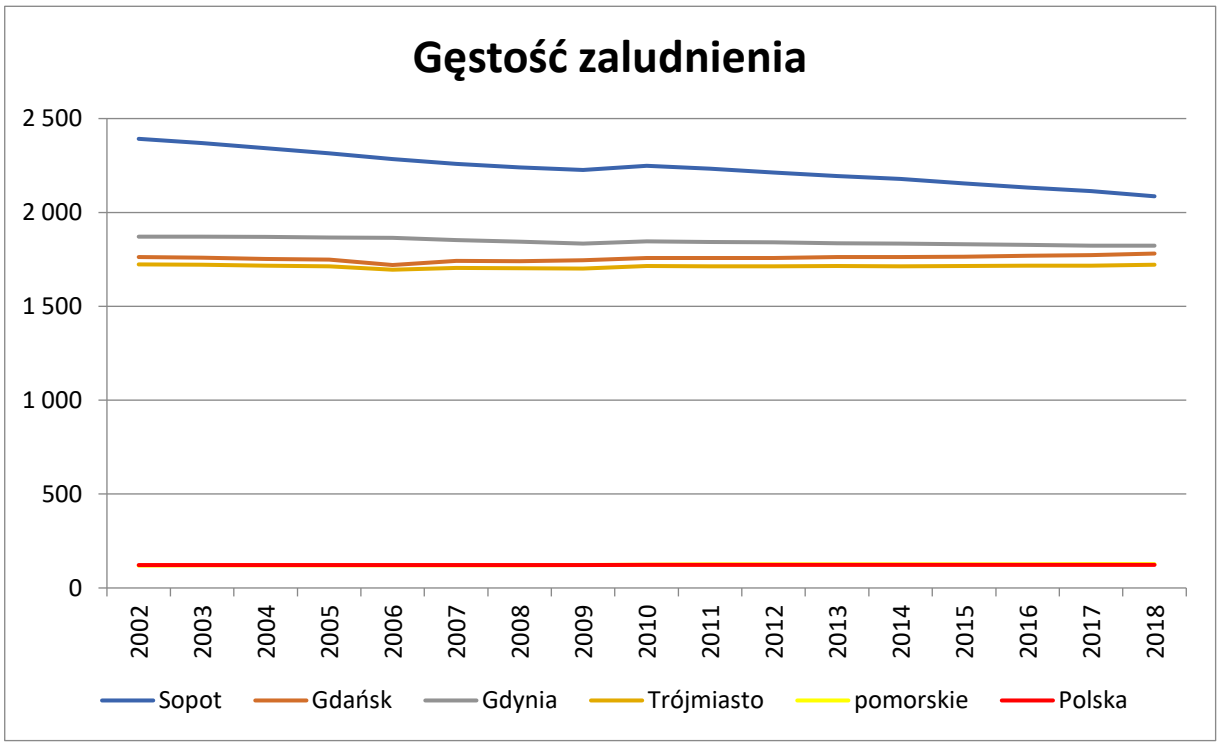
3. Kapitał ludzki

Wykres 3.1a. *Liczba mieszkańców Sopotu na tle Trójmiasta [os.] (źródło: GUS/BDL)*

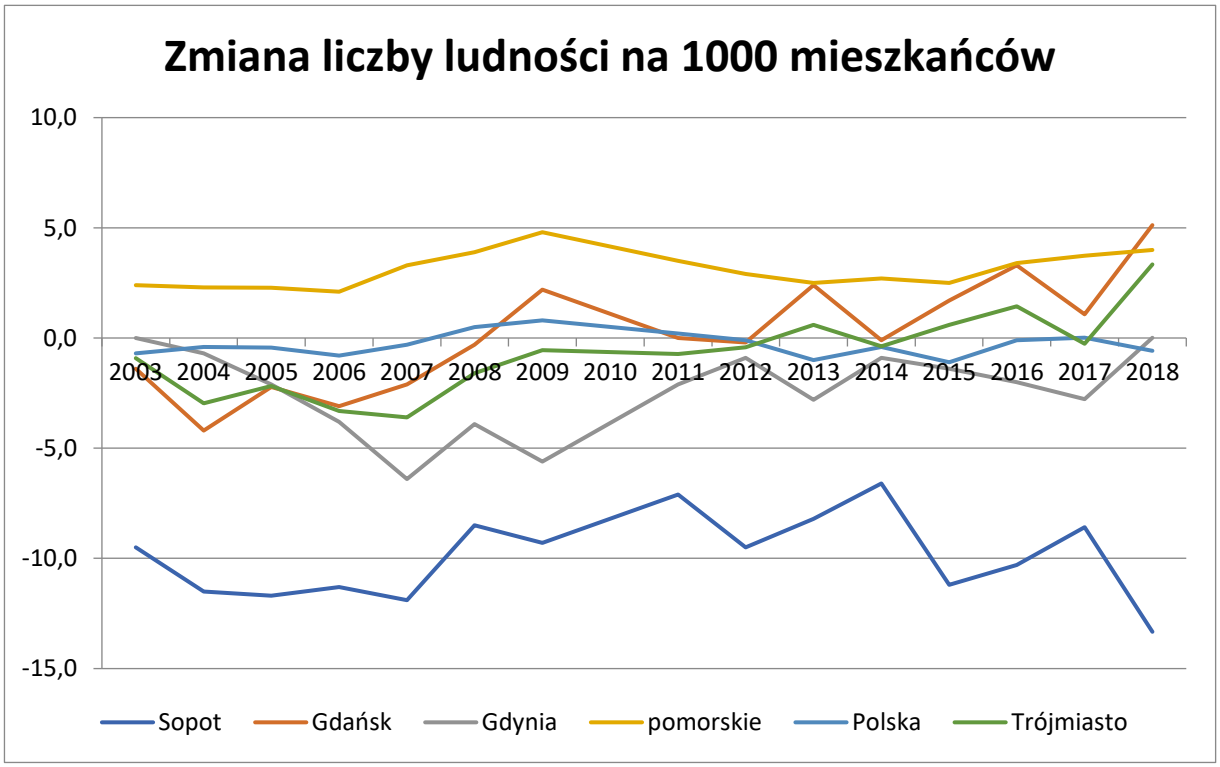

Wykres 3.b. *Liczba mieszkańców Sopotu na tle Trójmiasta [% w populacji Trójmiasta] (źródło: GUS/BDL)*

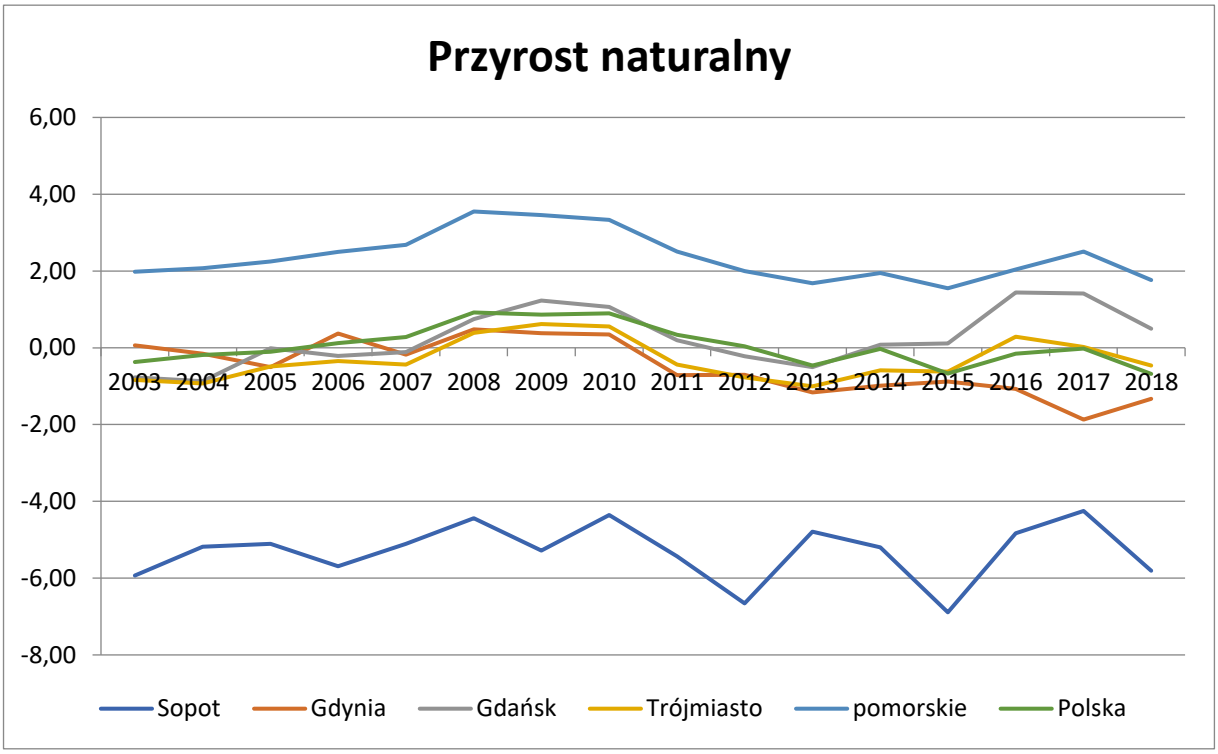
Wykres 3.2. *Gęstość zaludnienia w Trójmieście, na Pomorzu i w Polsce [os./km2] (źródło: GUS/BDL)*

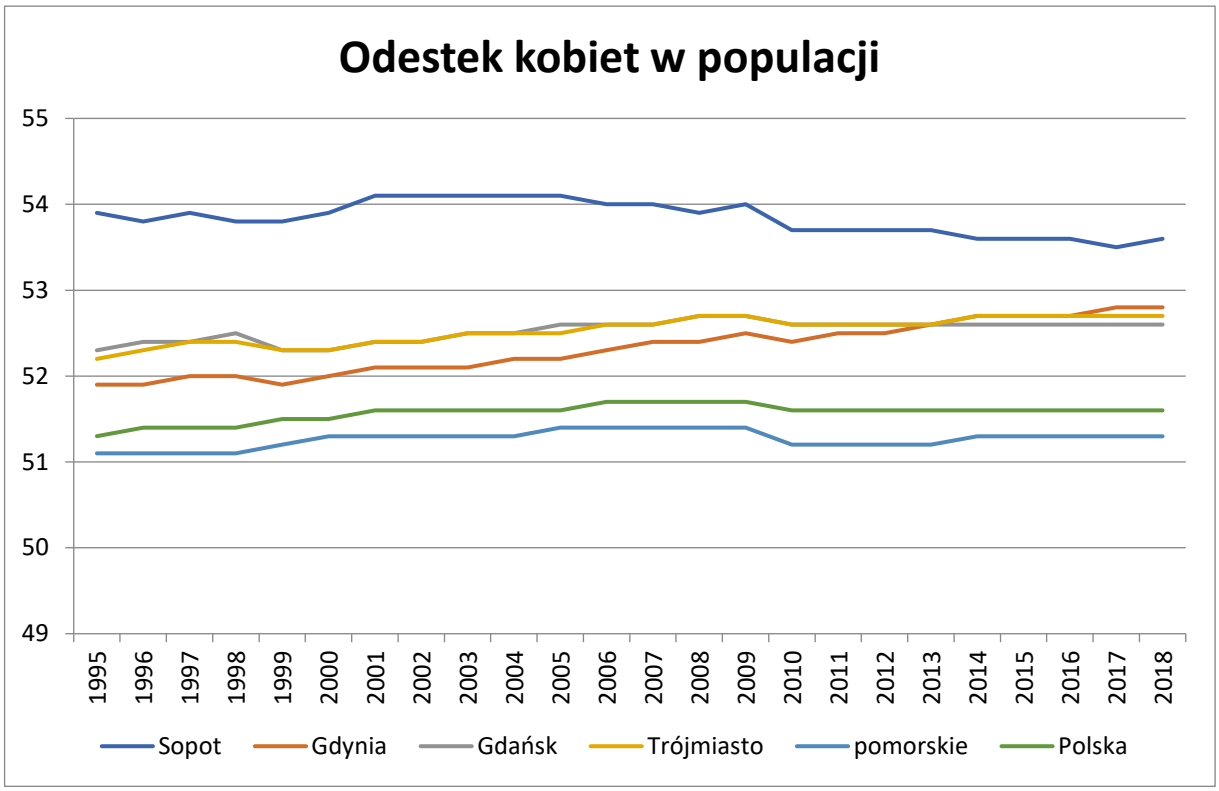
Wykres 3.3. *Zmiana liczby ludności [na 1000 mieszkańców] (źródło: GUS/BDL). Uwaga. Brak danych dla 2010.*

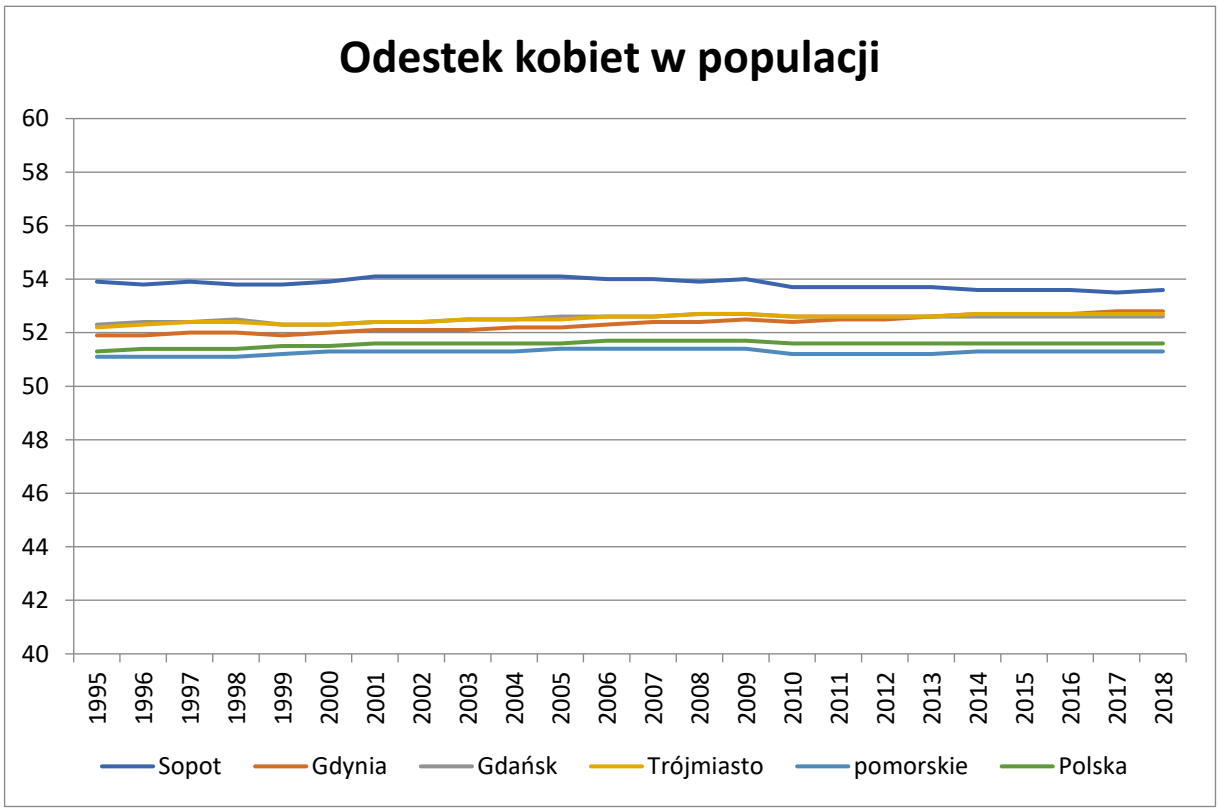
Wykres 3.4. *Przyrost naturalny [na 1000 mieszkańców] (źródło: GUS/BDL- dla Trójmiasta obliczenia własne)*

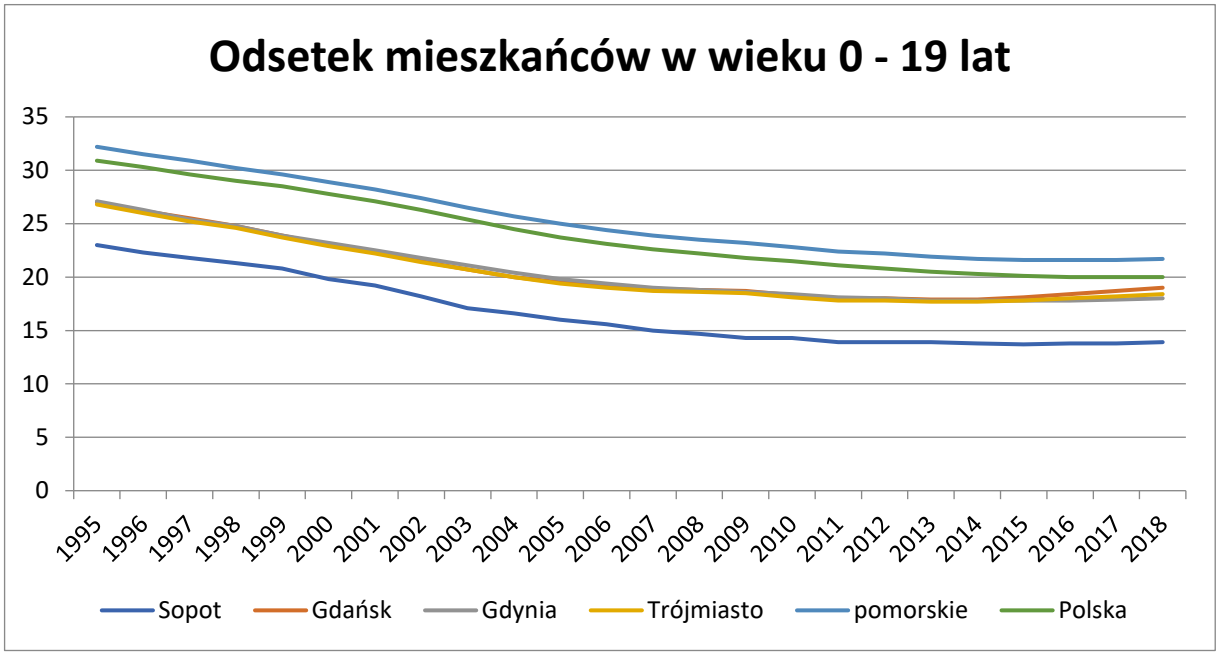
Wykres 3.5a. *Feminizacja [odsetek kobiet w populacji] (źródło: GUS/BDL)*

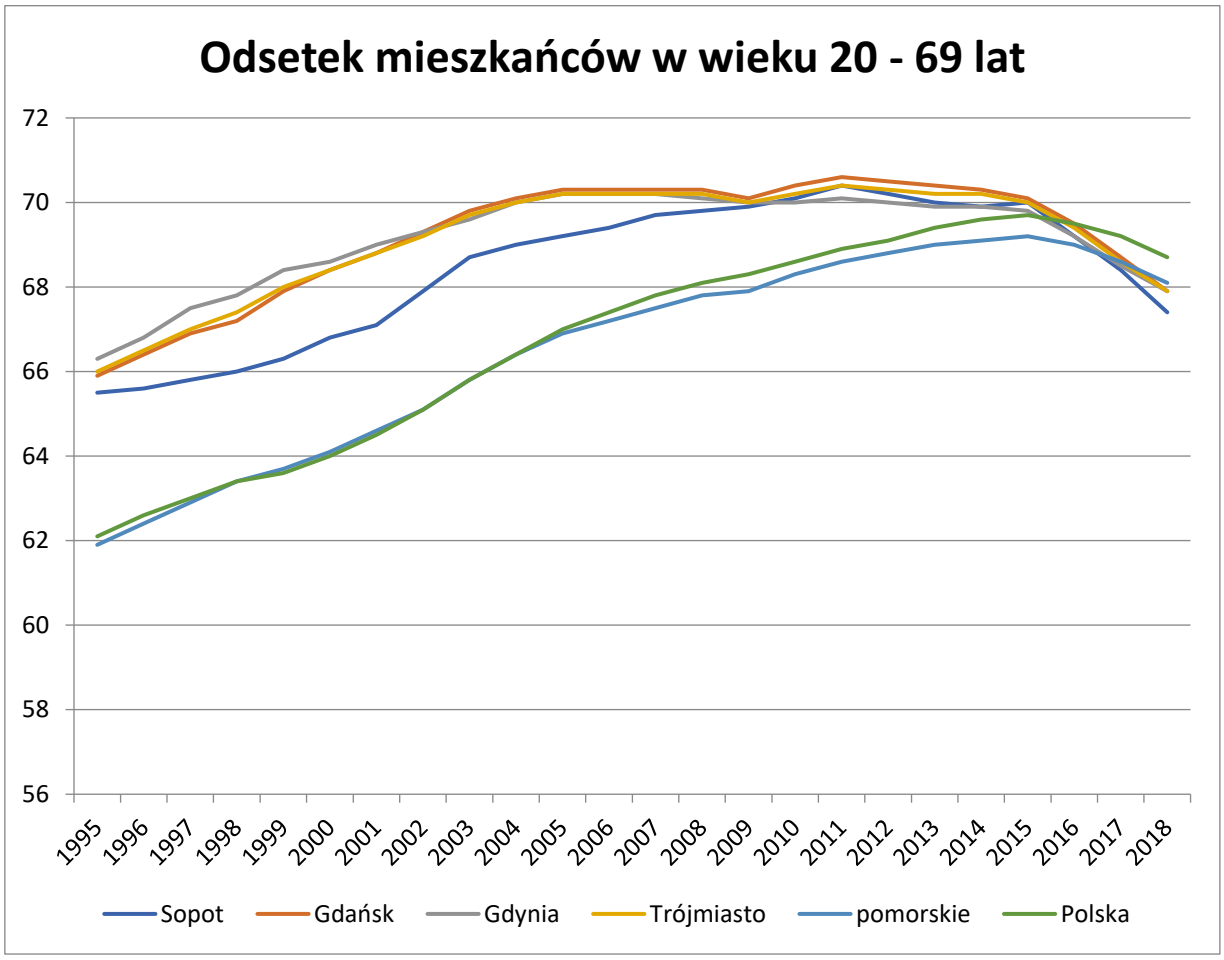
Wykres 3.5b. *Feminizacja [odsetek kobiet w populacji] (źródło: GUS/BDL)*

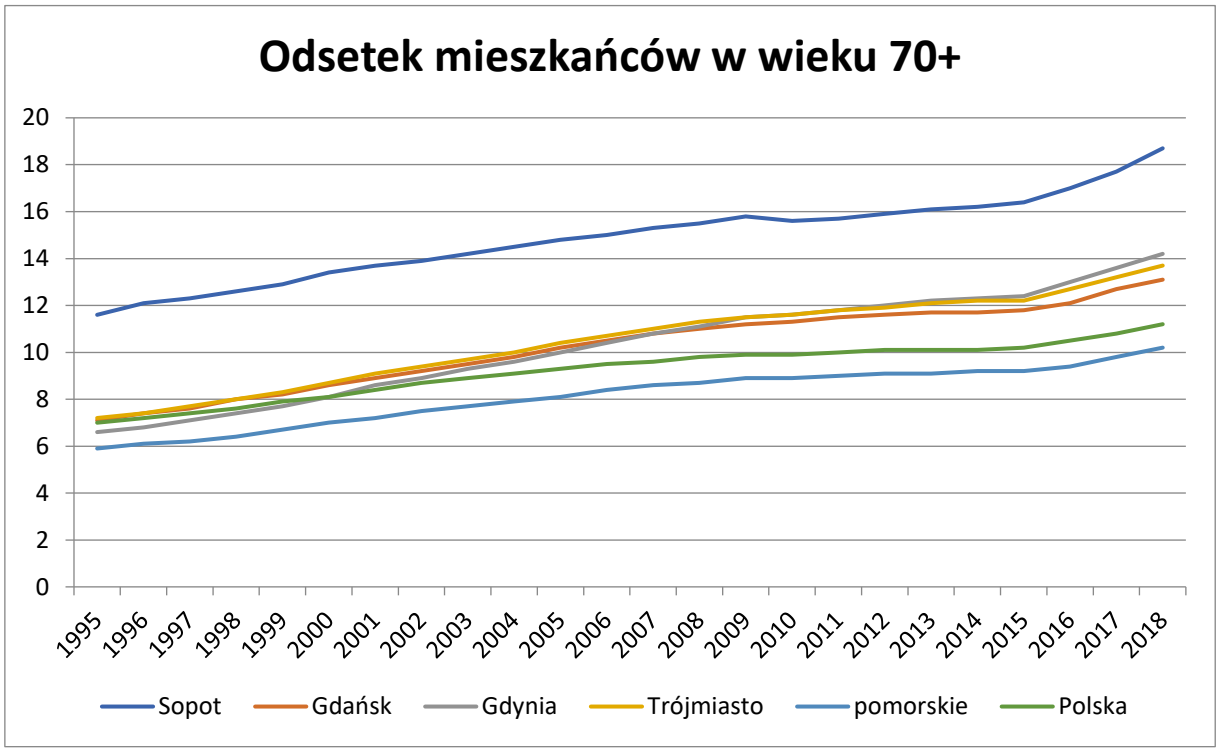
Wykres 3.6. *Odsetek mieszkańców w wieku 0 - 19 lat (źródło: GUS/BDL)*

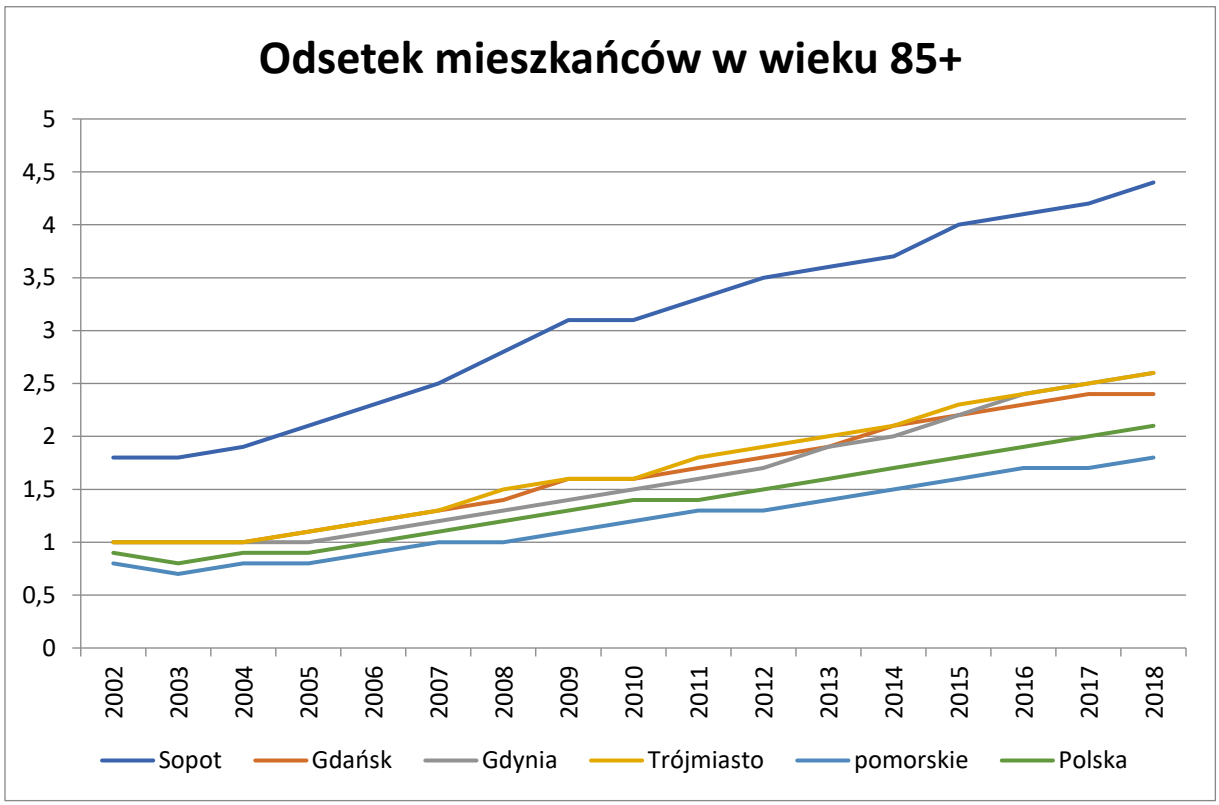
Wykres 3.7. *Odsetek mieszkańców w wieku 20 - 69 lat (źródło: GUS/BDL)*

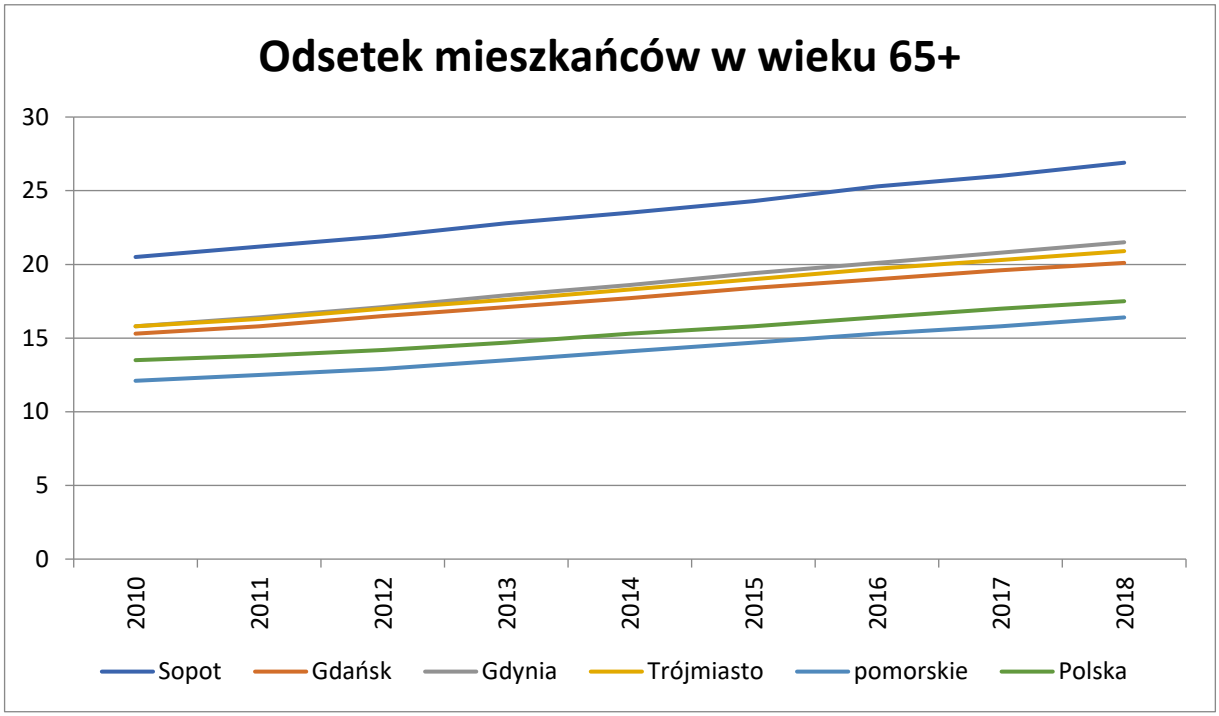
Wykres 3.8a. *Odsetek mieszkańców w wieku 70+ (źródło: GUS/BDL)*

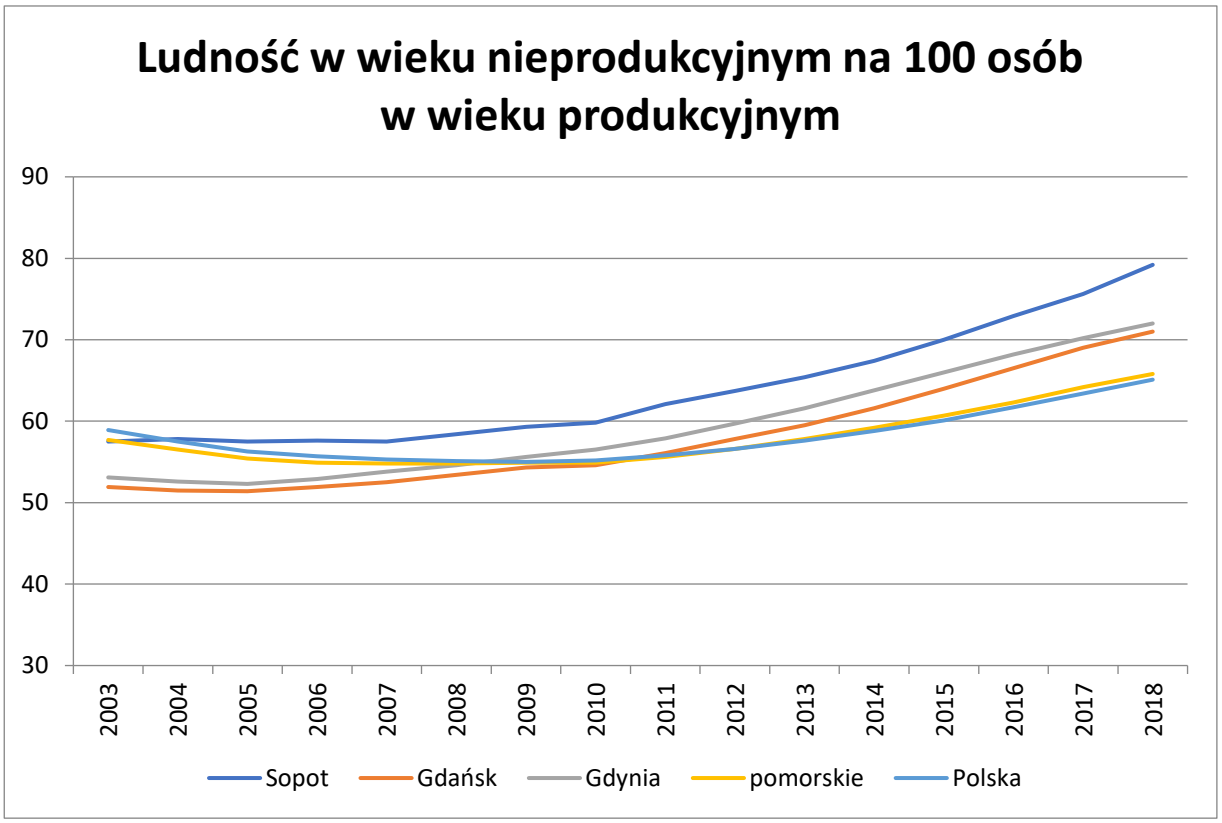
Wykres 3.8b. *Odsetek mieszkańców w wieku 85+ (źródło: GUS/BDL)*

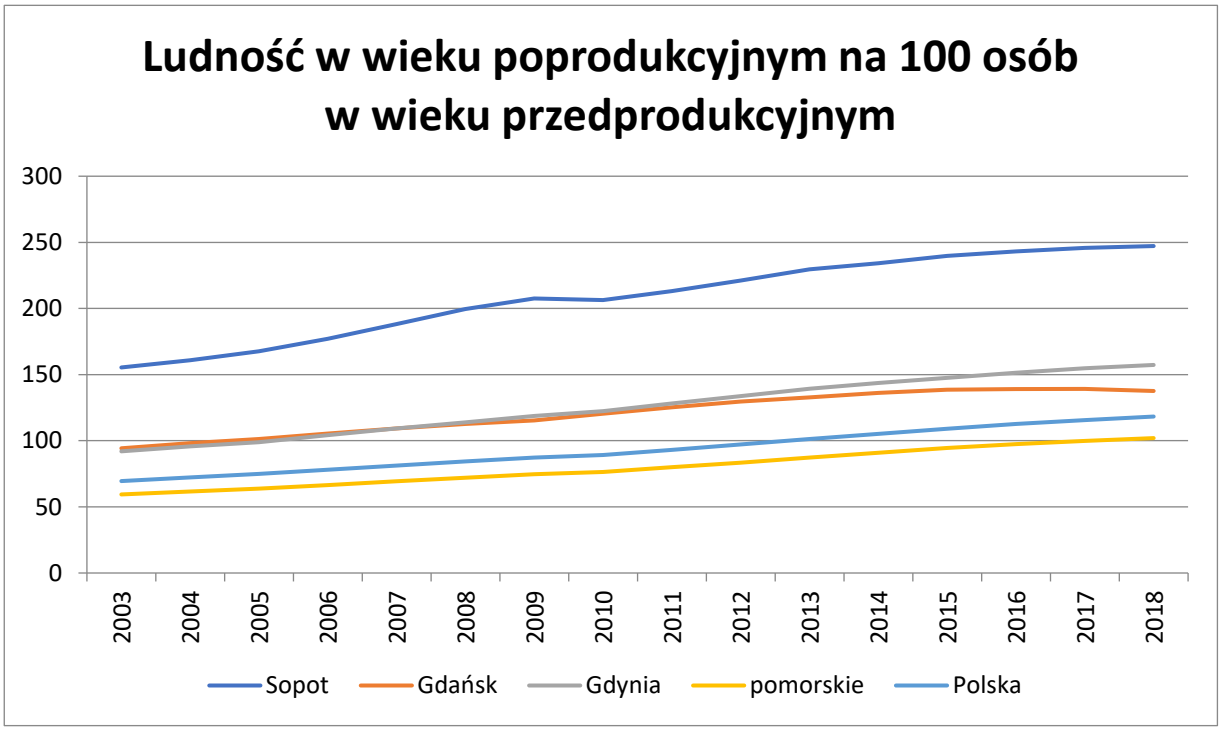
Wykres 3.8c. *Odsetek mieszkańców w wieku 65+ (źródło: GUS/BDL)*

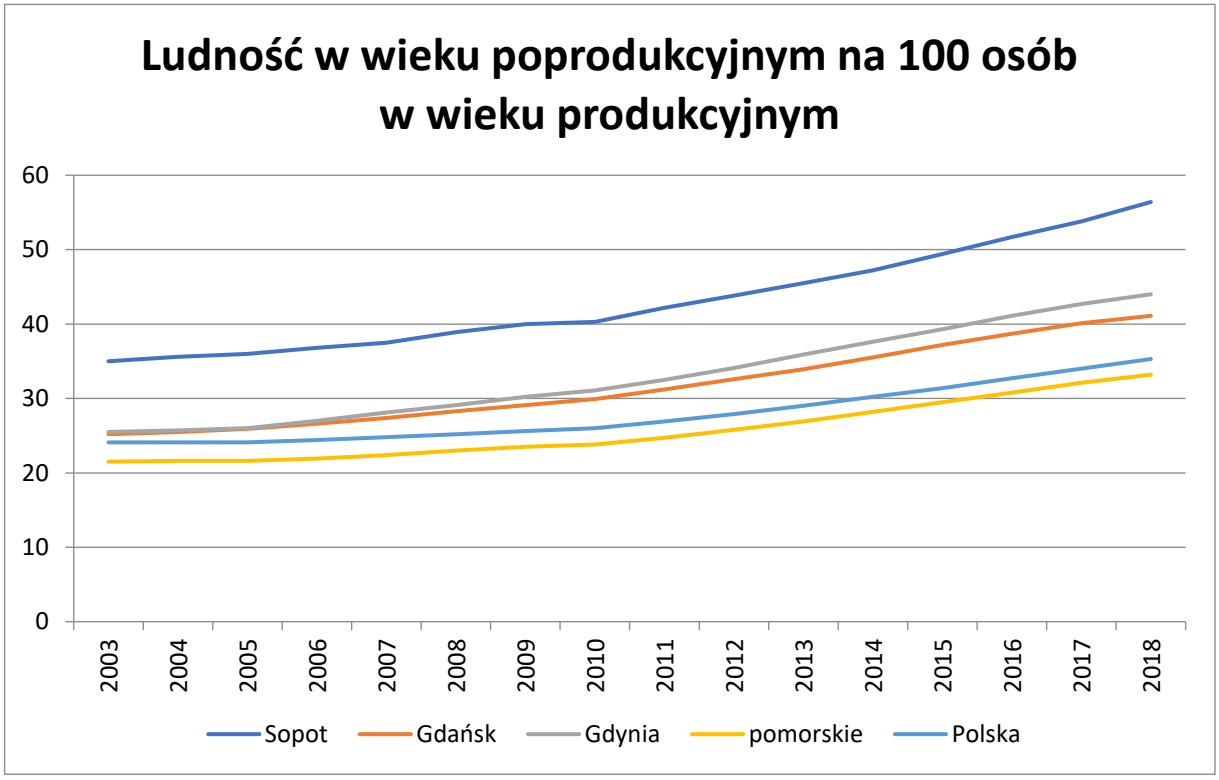
Wykres 3.9a. *Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (źródło: GUS/BDL)*

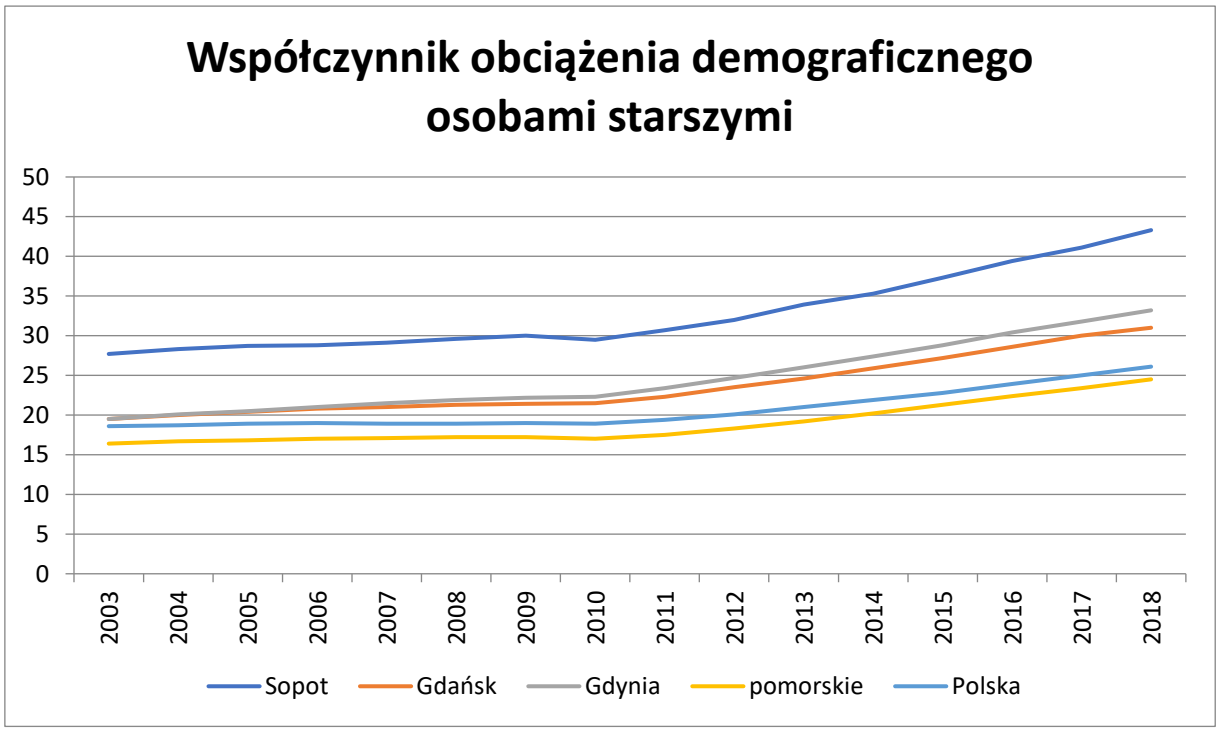
Wykres 3.9b. *Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym (źródło: GUS/BDL)*

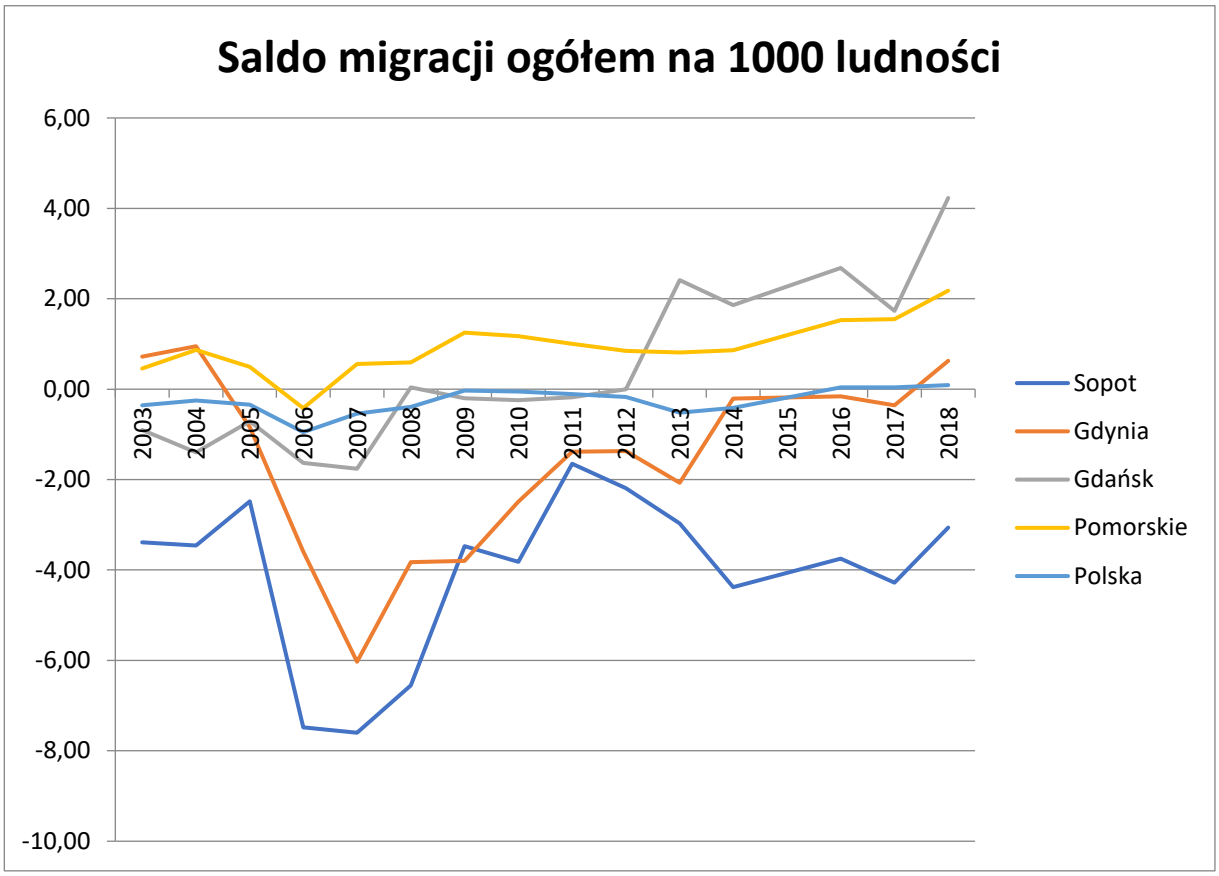
Wykres 3.9c. *Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym (źródło: GUS/BDL)*

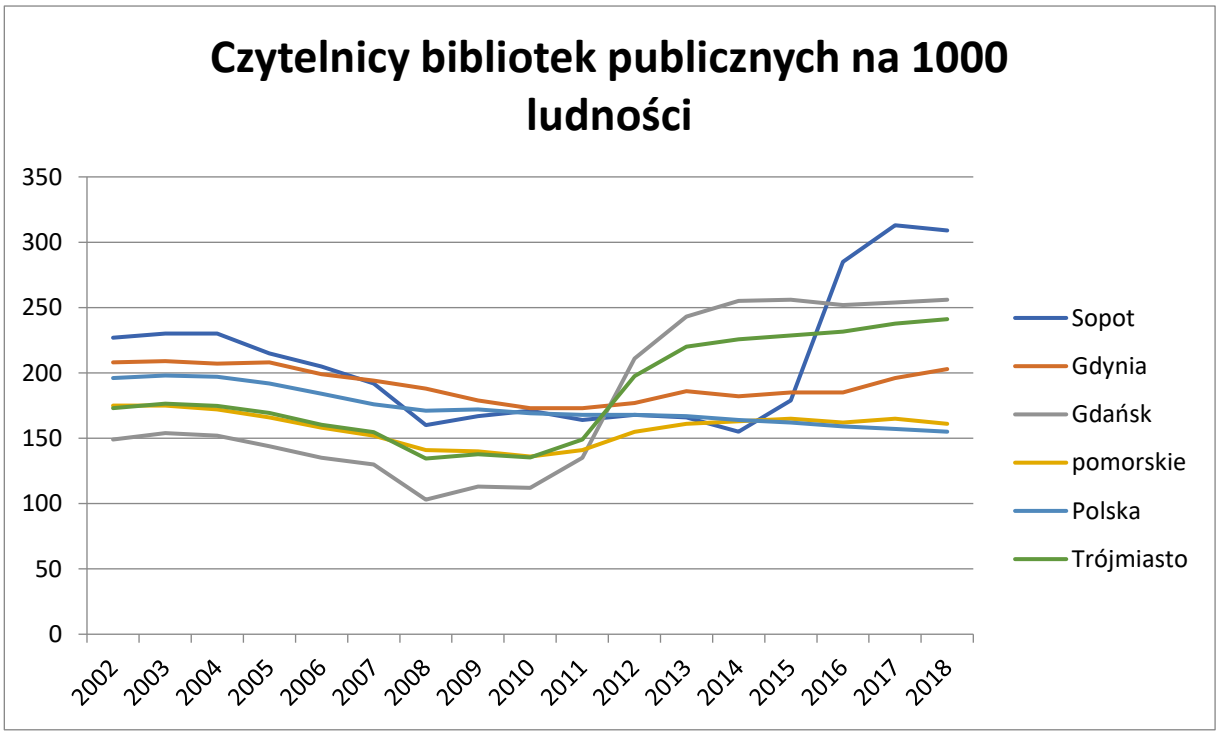
Wykres 3.9d. *Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi (źródło: GUS/BDL)*

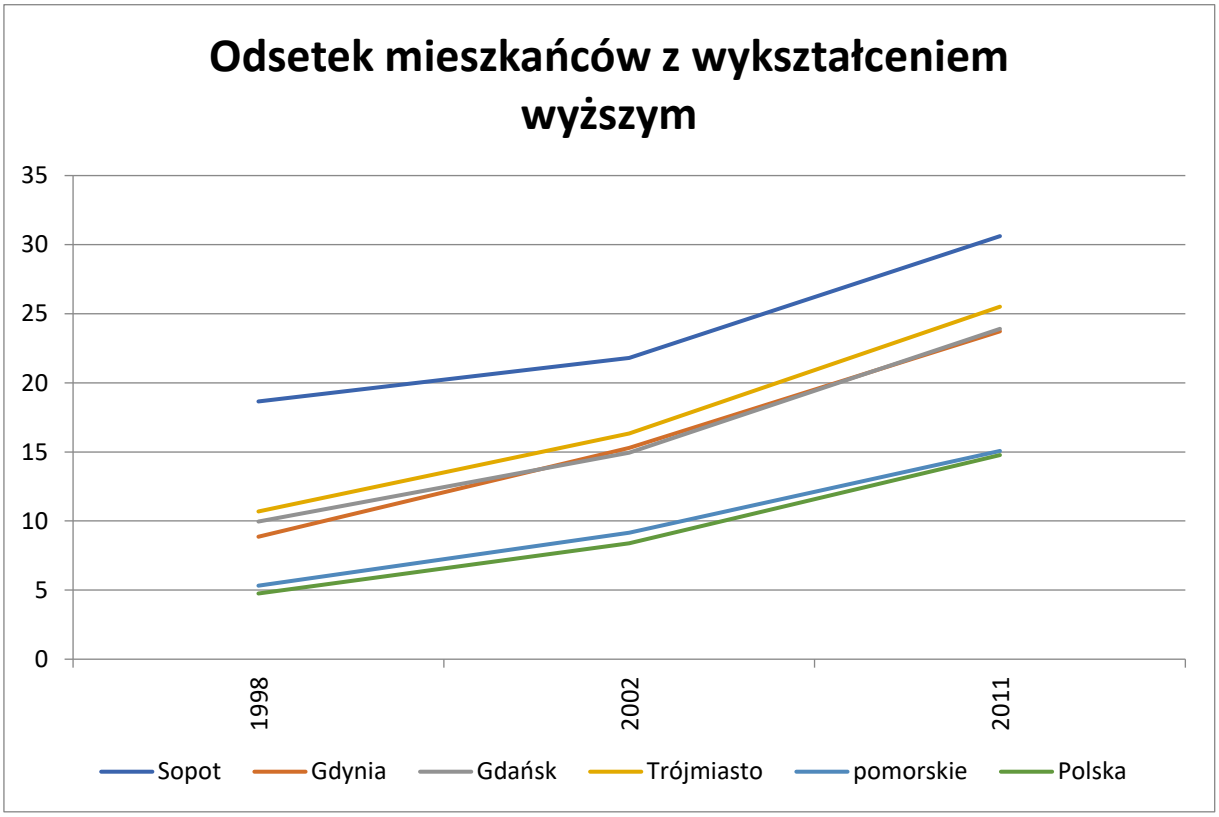
Wykres 3.10. *Saldo migracji ogółem na 1000 ludności (źródło: GUS/BDL)*

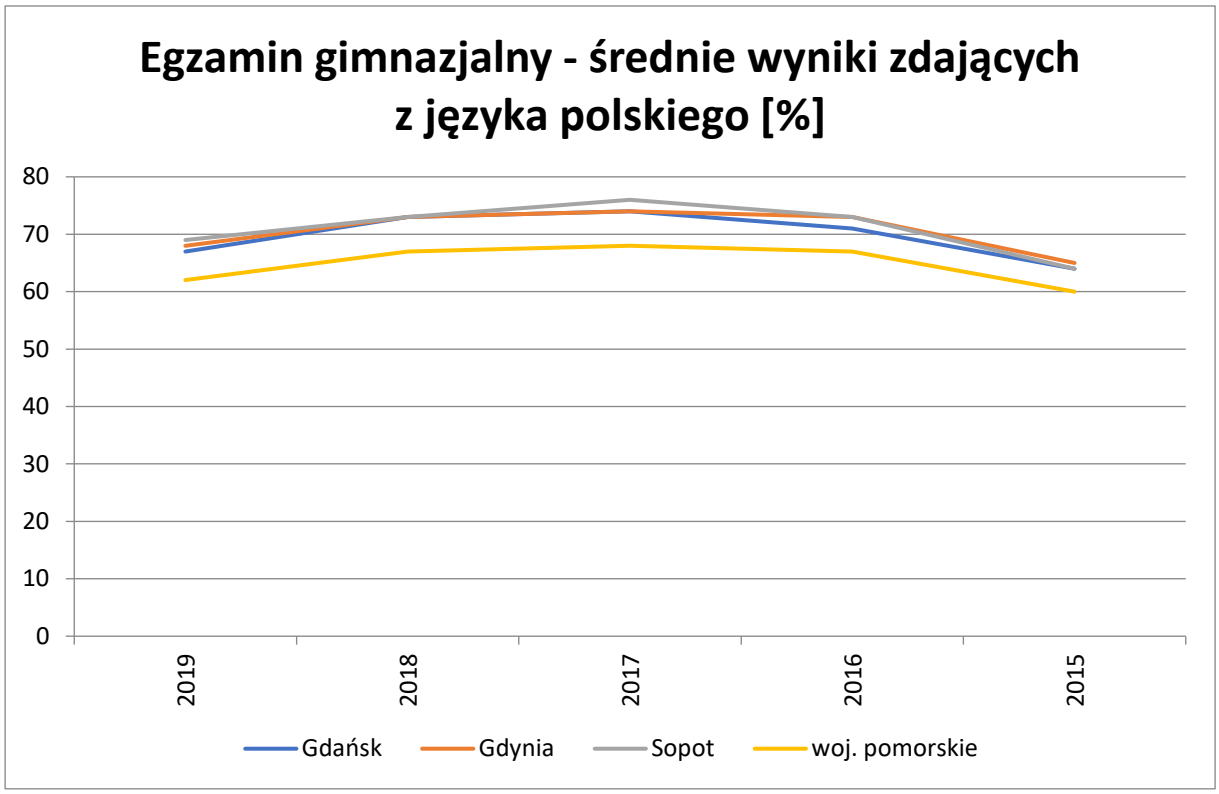
Wykres 3.11. *Użytkownicy bibliotek (źródło: GUS/BDL)*

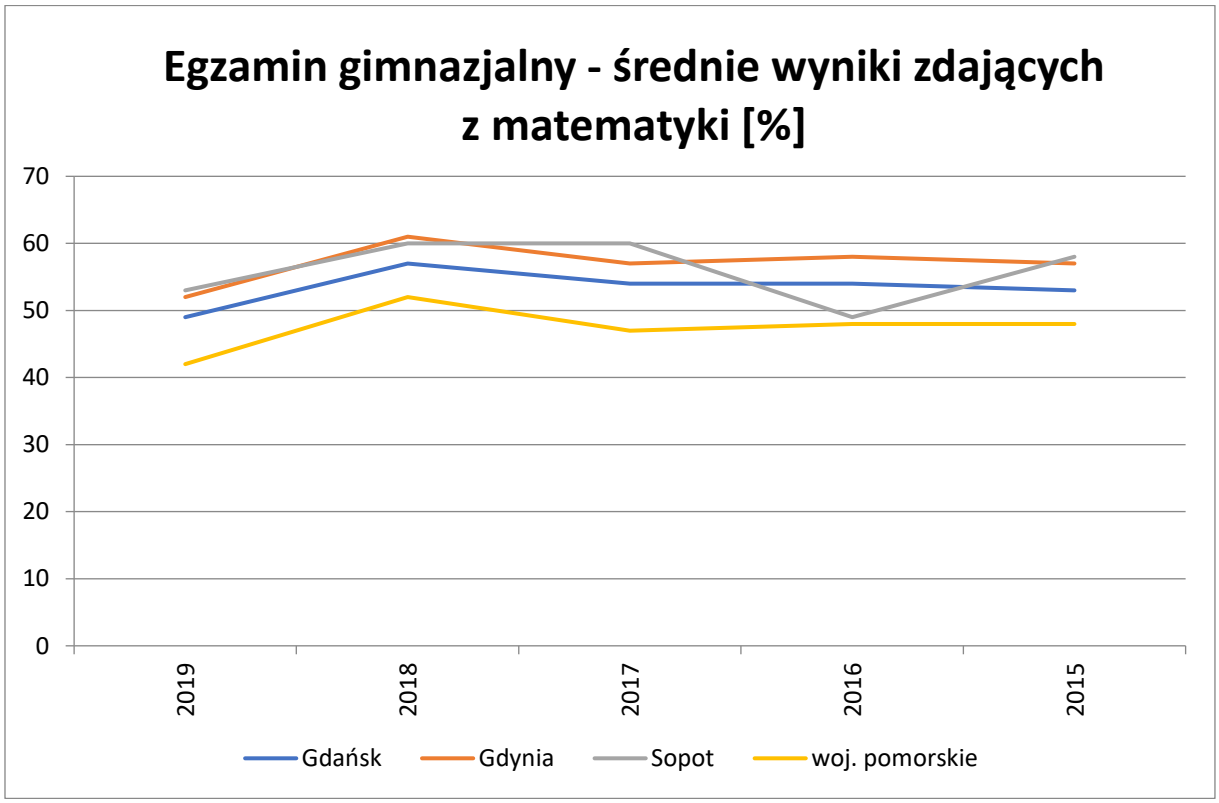
Wykres 3.12. *Odsetek mieszkańców z wykształceniem wyższym (źródło: GUS/BDL)*

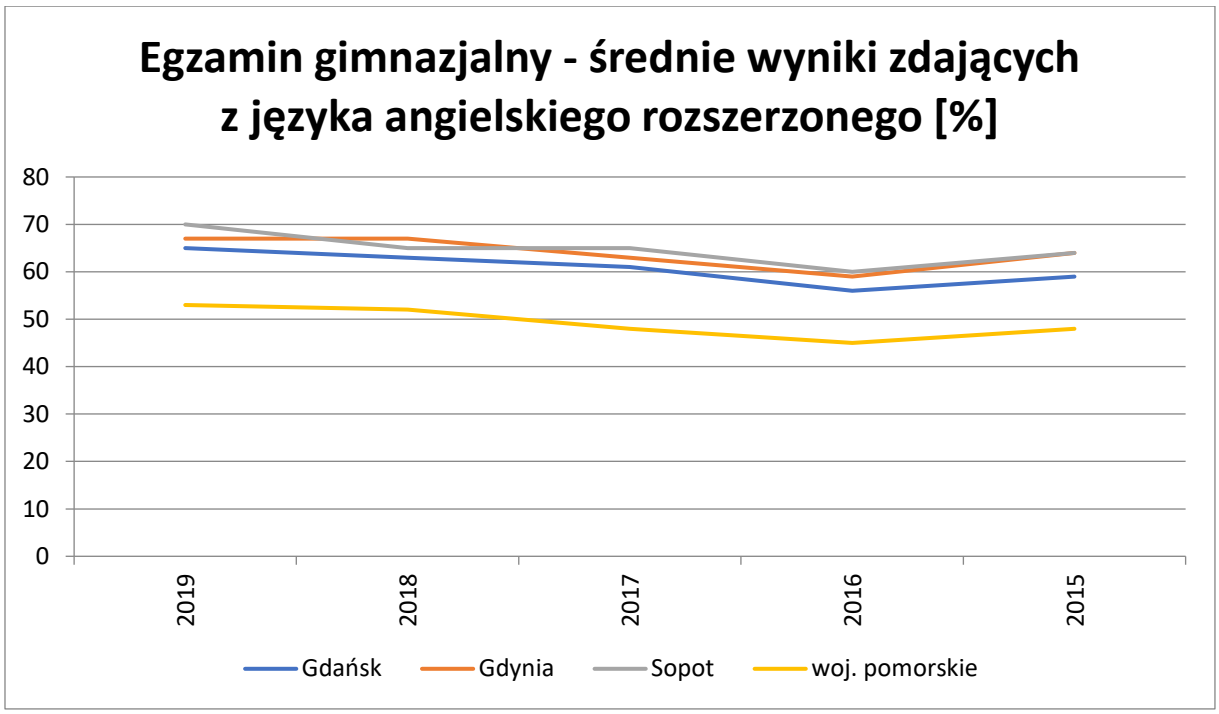
Wykres 3.13. Egzamin gimnazjalny – język polski (źródło: OKE w Gdańsku)

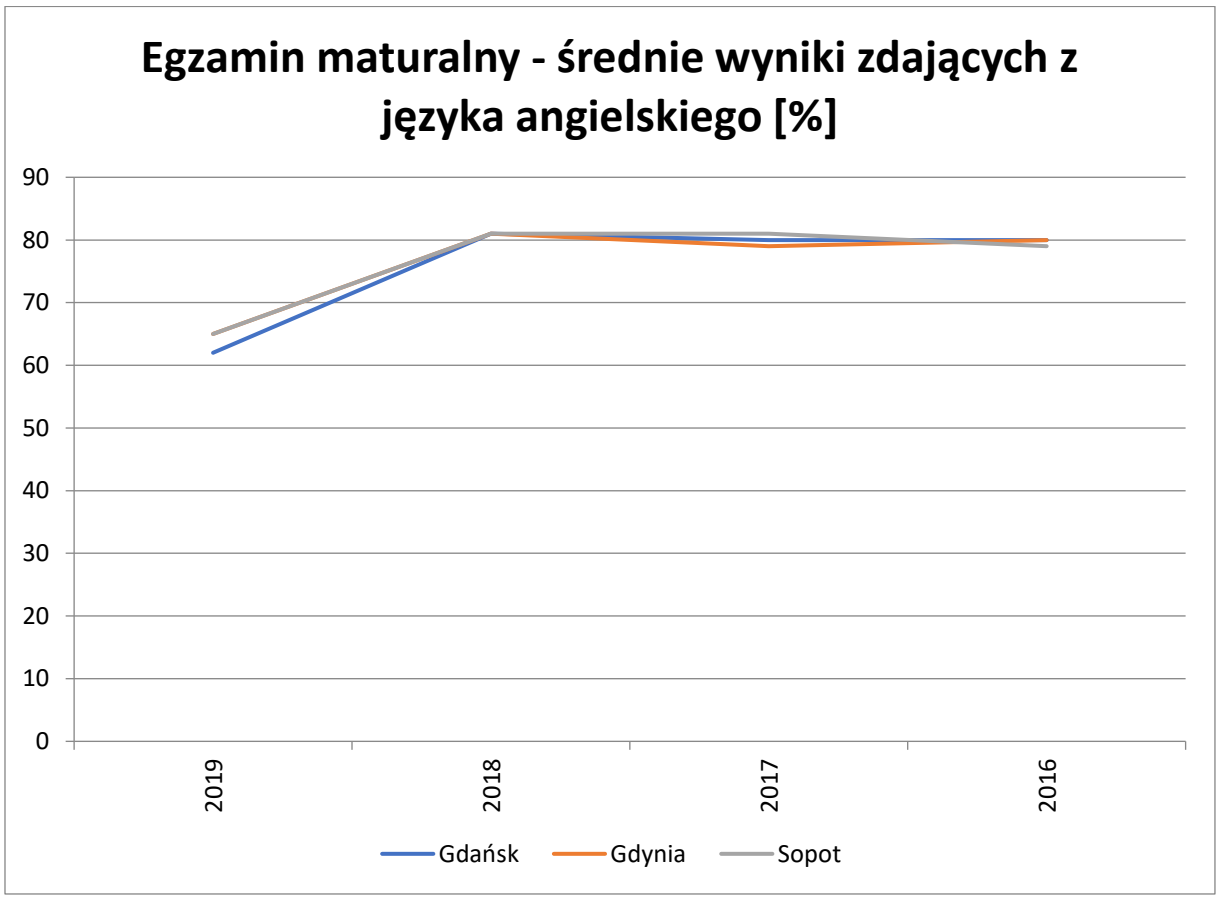
Wykres 3.14. Egzamin gimnazjalny – matematyka (źródło: OKE w Gdańsku)

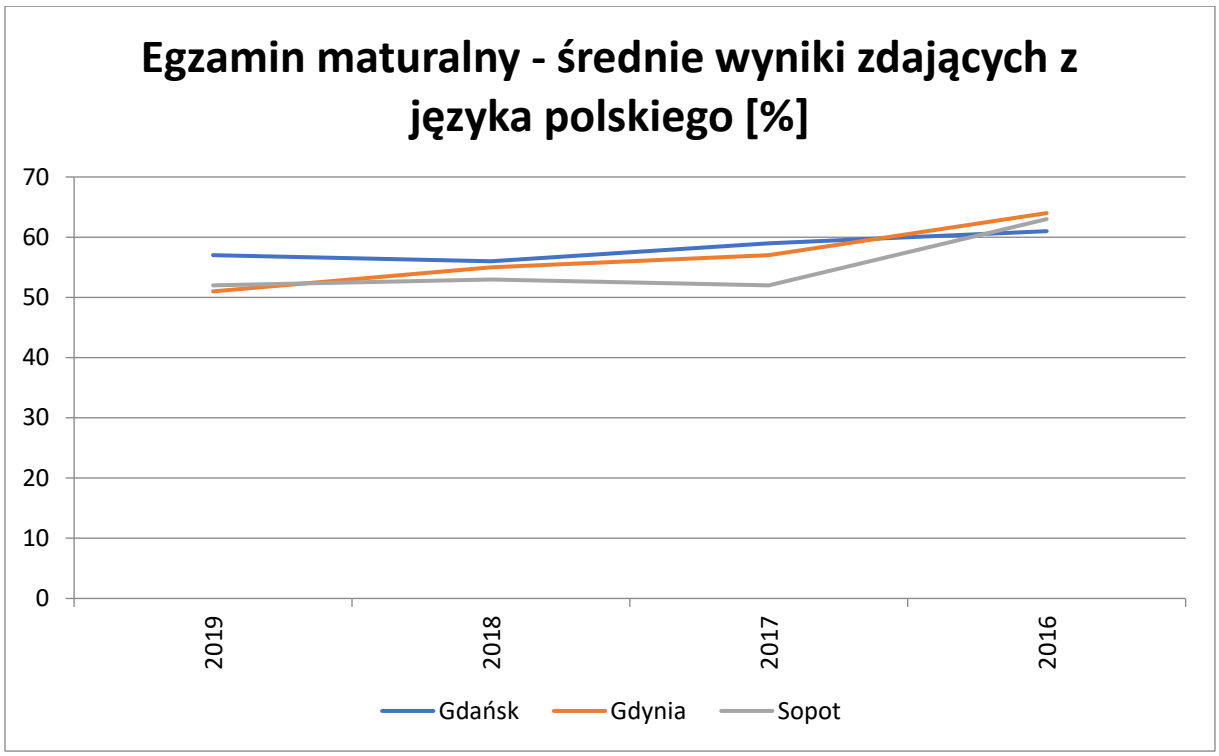
Wykres 3.15. Egzamin gimnazjalny – język angielski rozszerzony (źródło: OKE w Gdańsku)

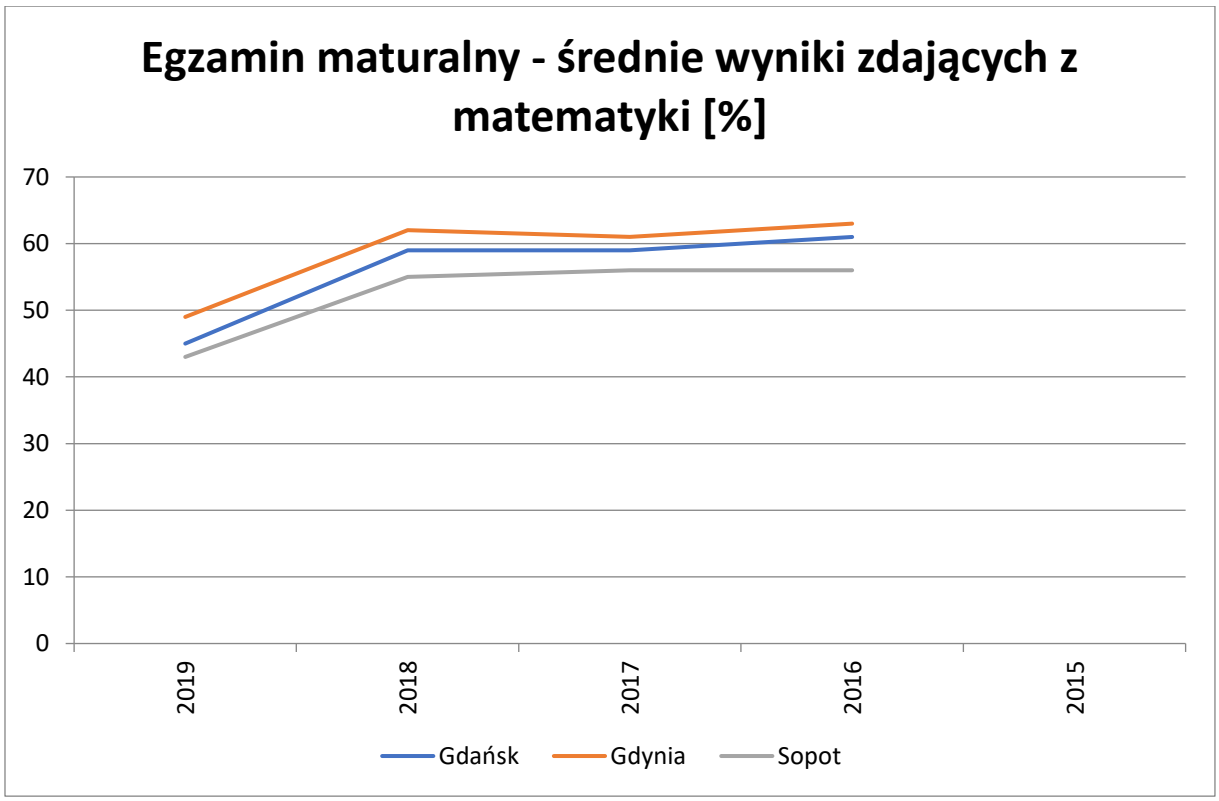
Wykres 3.16. Egzamin maturalny – język angielski (źródło: OKE w Gdańsku)

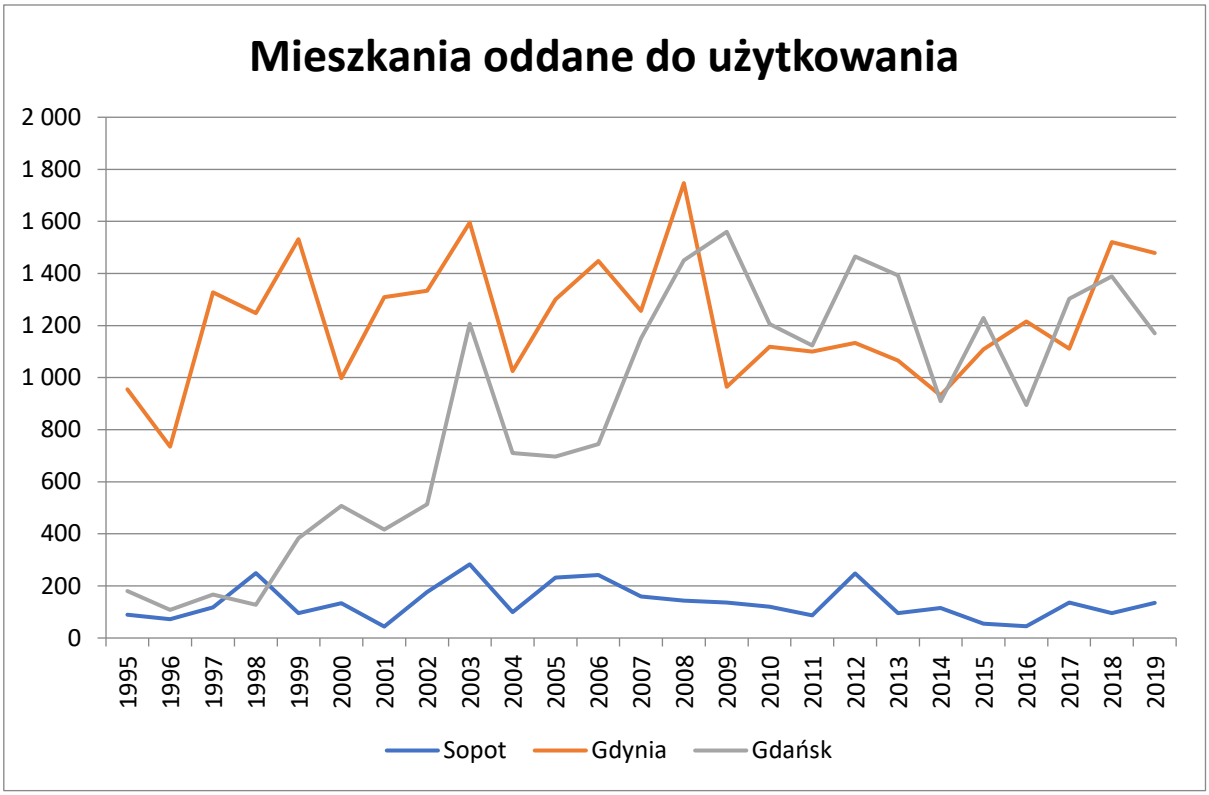
Wykres 3.17. Egzamin maturalny – język polski (źródło: OKE w Gdańsku)

Wykres 3.18. Egzamin maturalny – matematyka (źródło: OKE w Gdańsku)

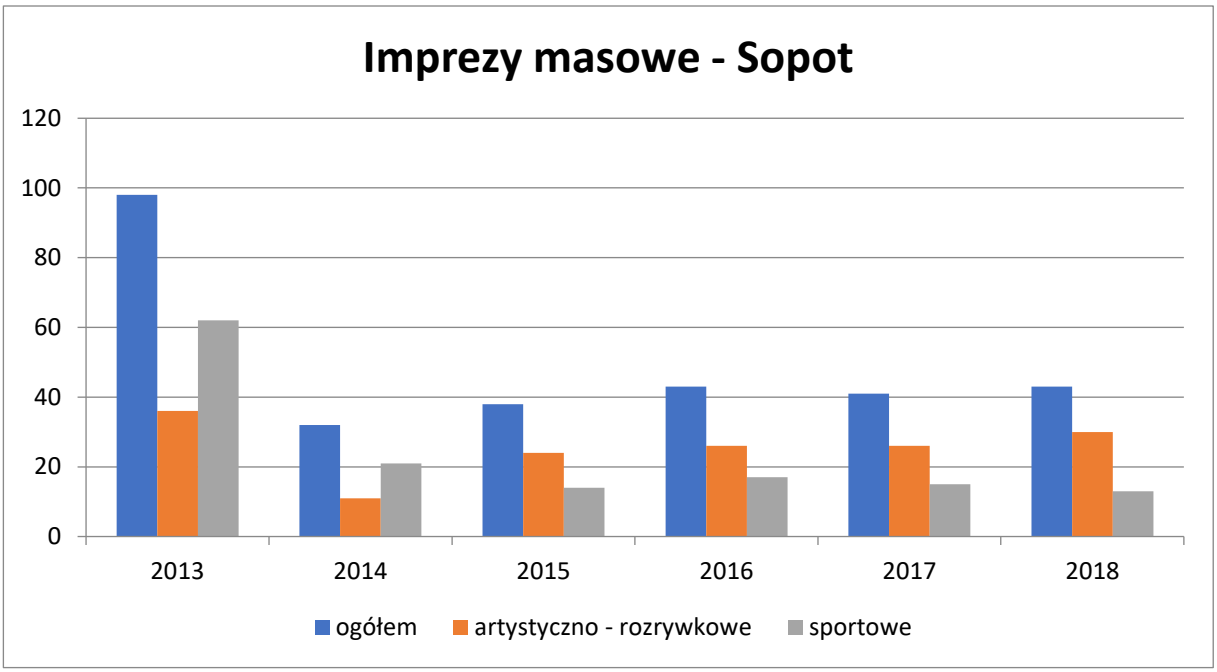

Wykres 3.19. Mieszkania oddane do użytkowania (źródło: GUS/BDL)

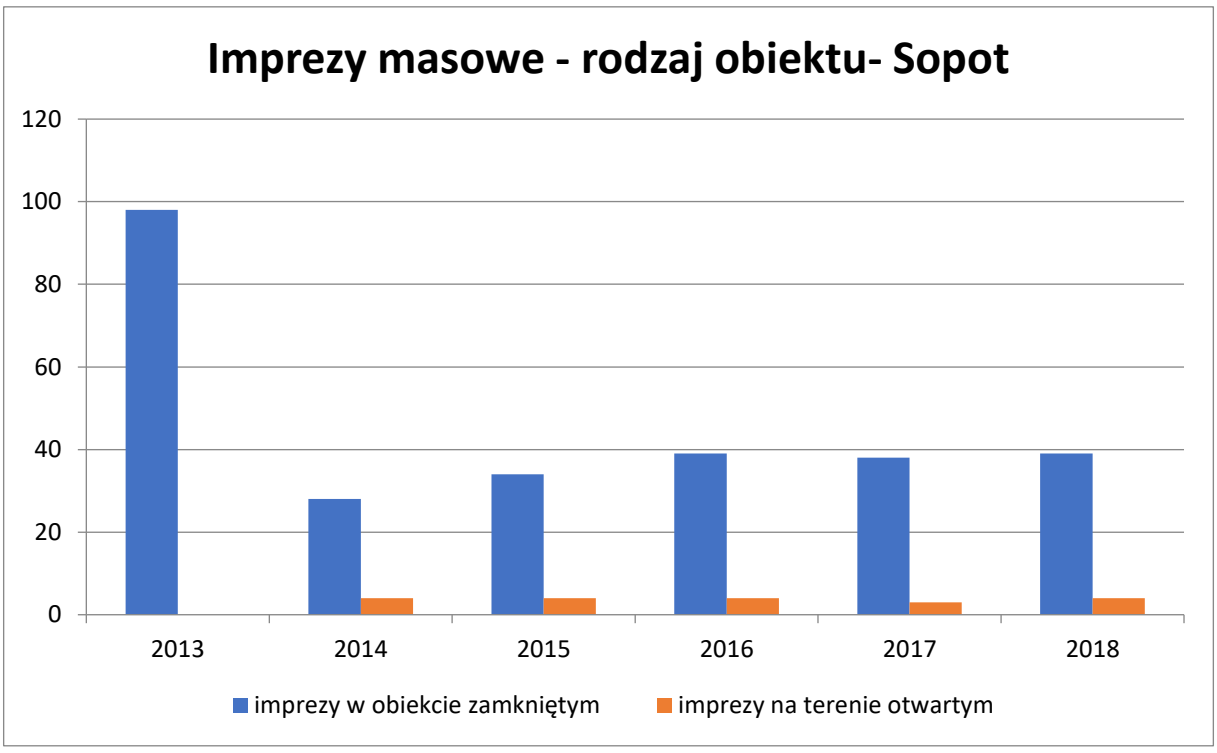

4. Kapitał społeczny

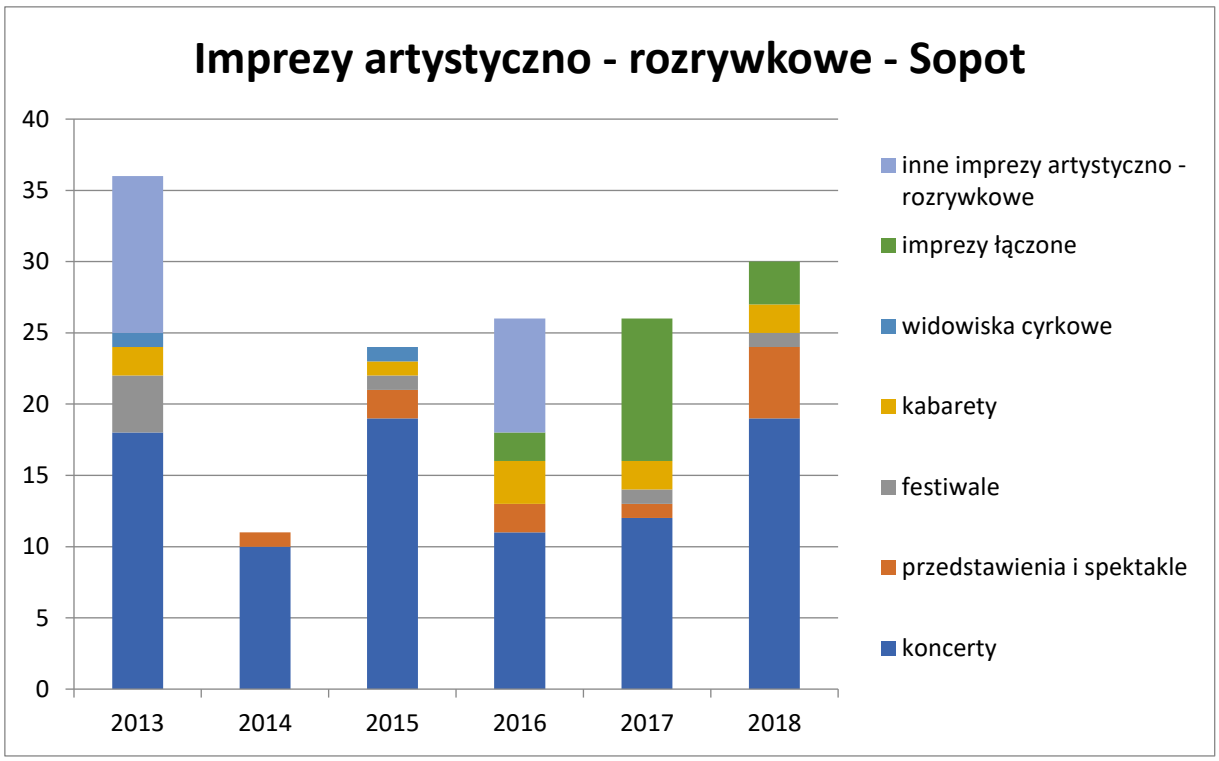
Wykres 4.1. *Liczba imprez masowych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

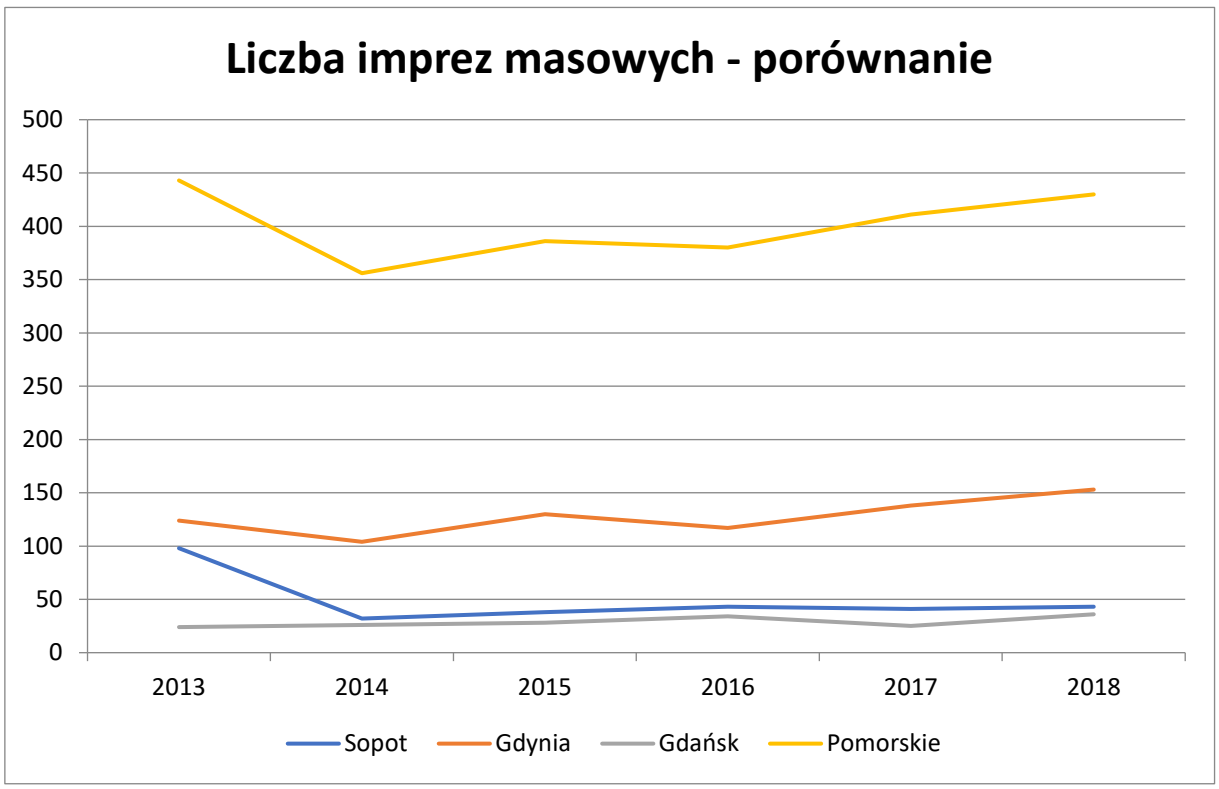
Wykres 4.2. *Liczba imprez masowych w Sopocie w zależności od rodzaju obiektu (źródło: GUS/BDL)*

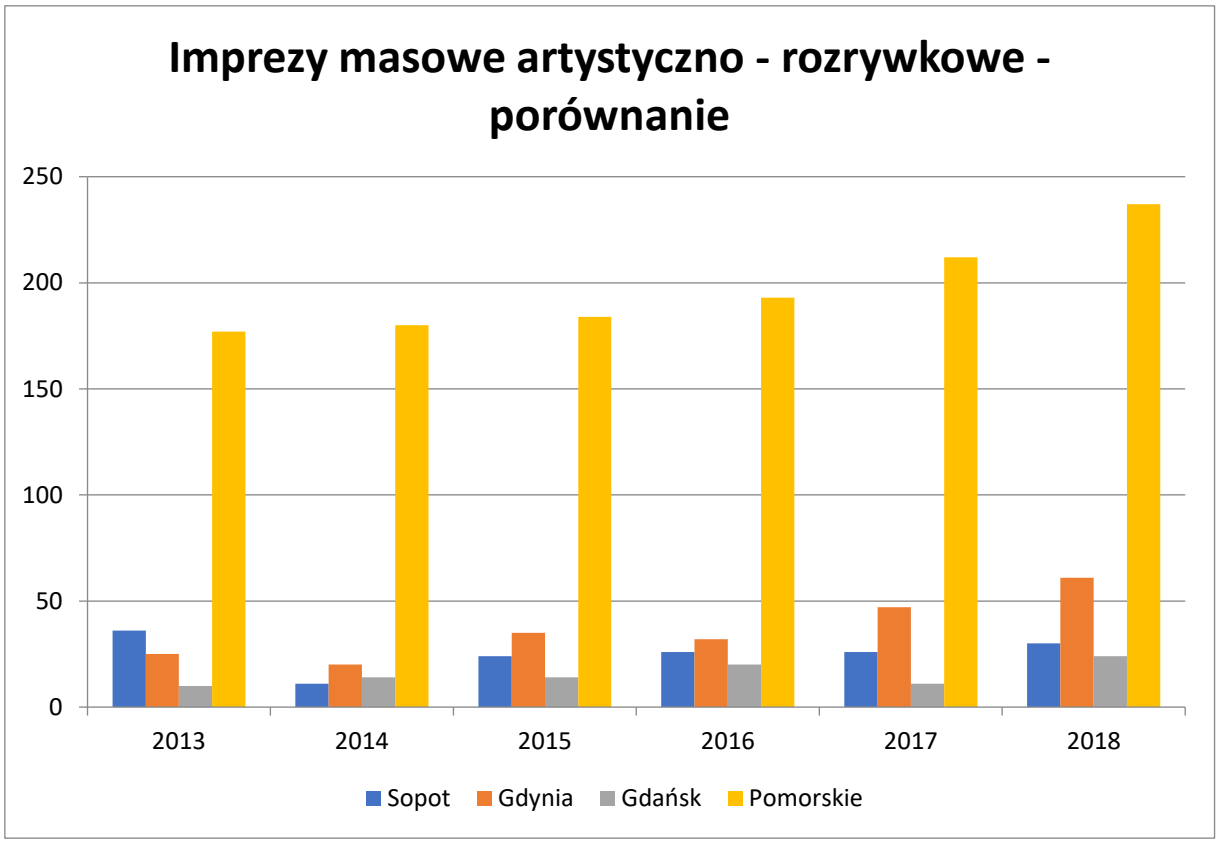
Wykres 4.3. *Liczba imprez masowych artystyczno – rozrywkowych w Sopocie w podziale na charakter wydarzenia (źródło: GUS/BDL)*

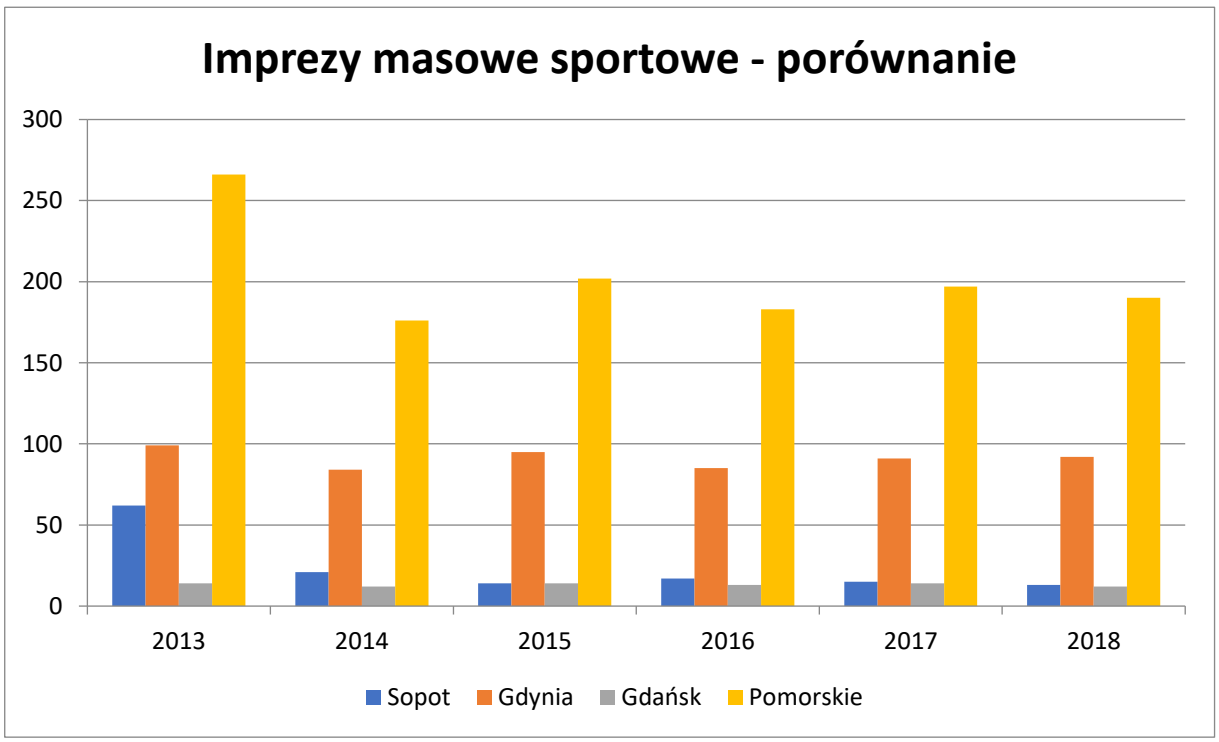
Wykres 4.4. *Liczba imprez masowych – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

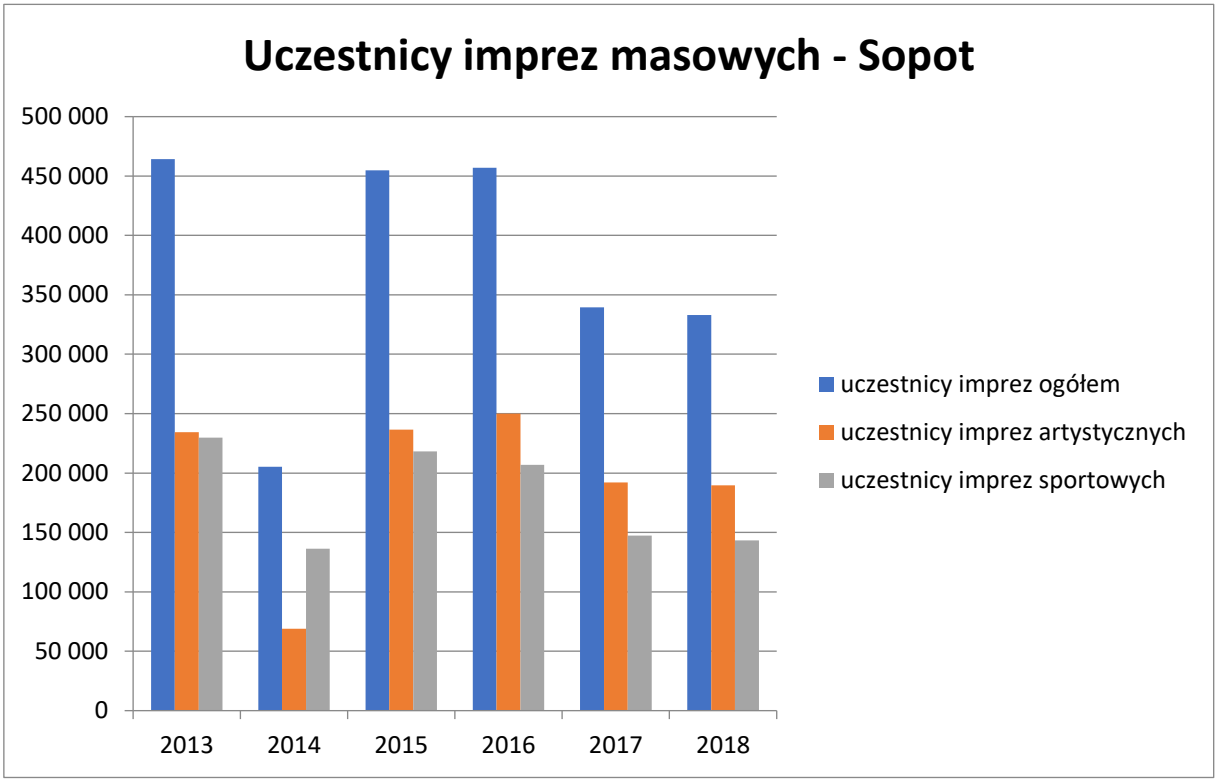
Wykres 4.5. Liczba imprez masowych artystyczno – rozrywkowych - porównanie (źródło: GUS/BDL)

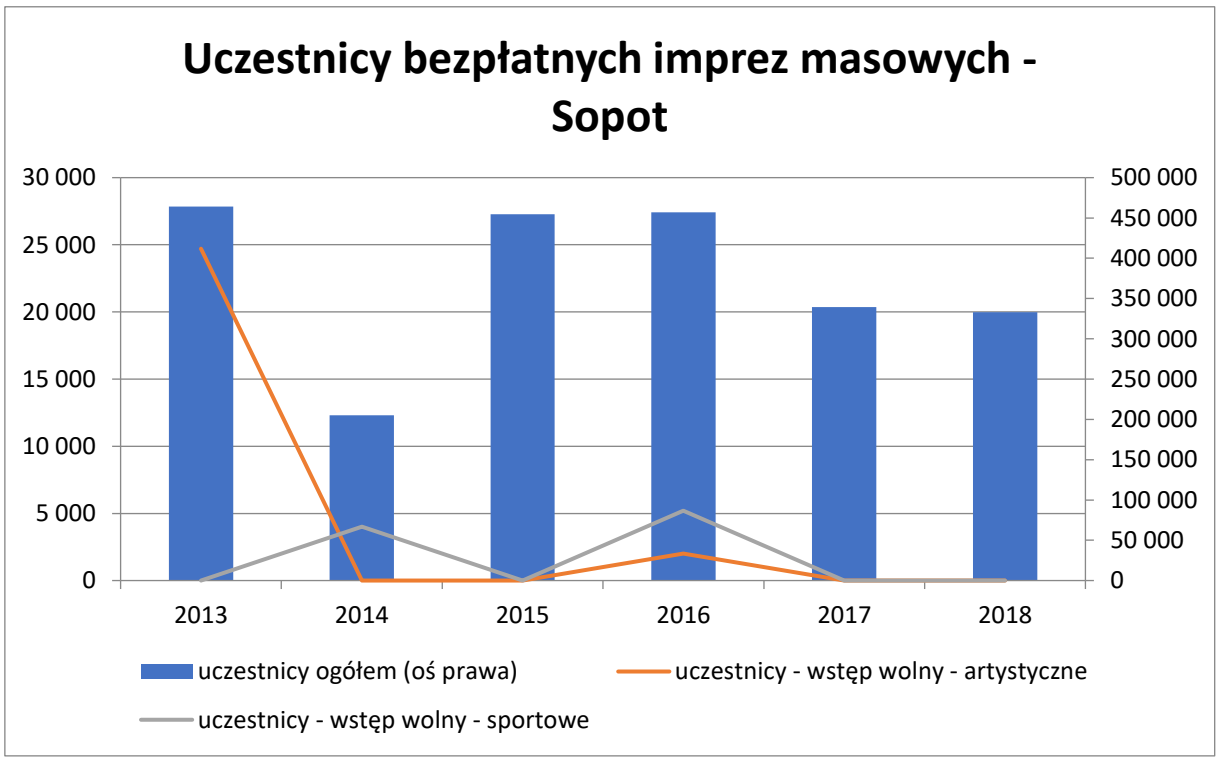
Wykres 4.6. Liczba imprez masowych sportowych - porównanie (źródło: GUS/BDL)

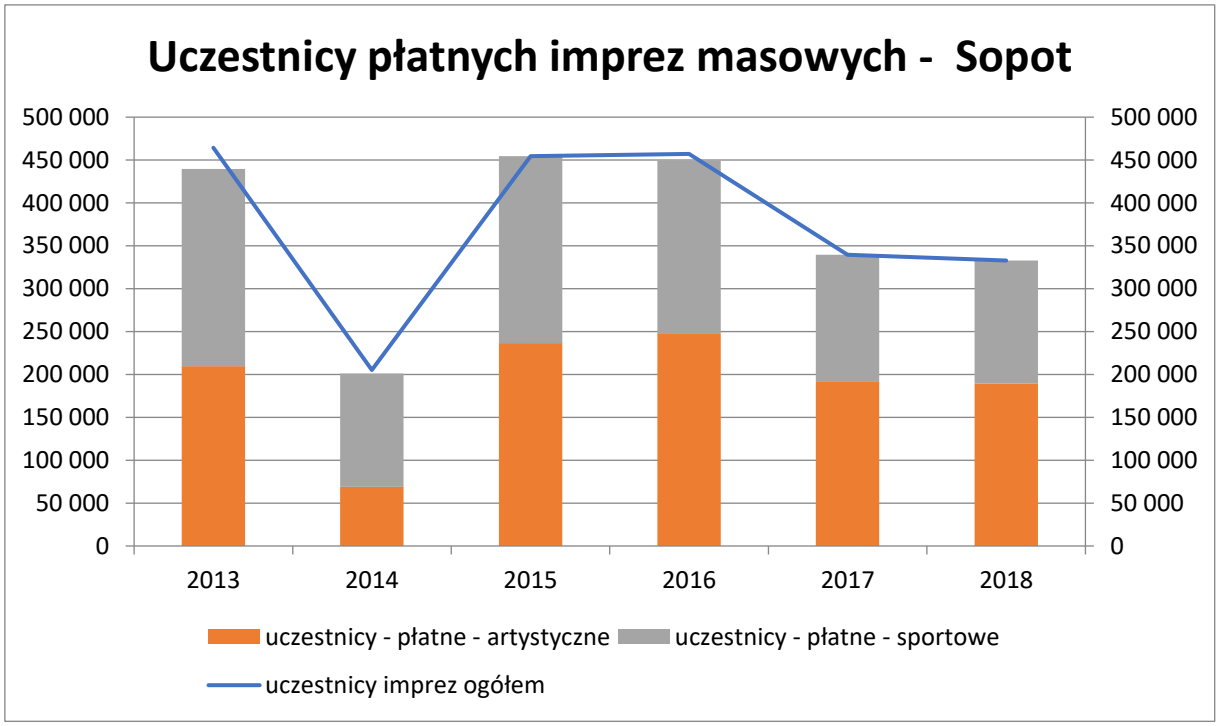
Wykres 4.7. Uczestnictwo w imprezach masowych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)

Wykres 4.8. Uczestnictwo w bezpłatnych imprezach masowych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)

Wykres 4.9. *Uczestnictwo w płatnych imprezach masowych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

Wykres 4.10. *Uczestnictwo w imprezach masowych w odniesieniu do liczby mieszkańców – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

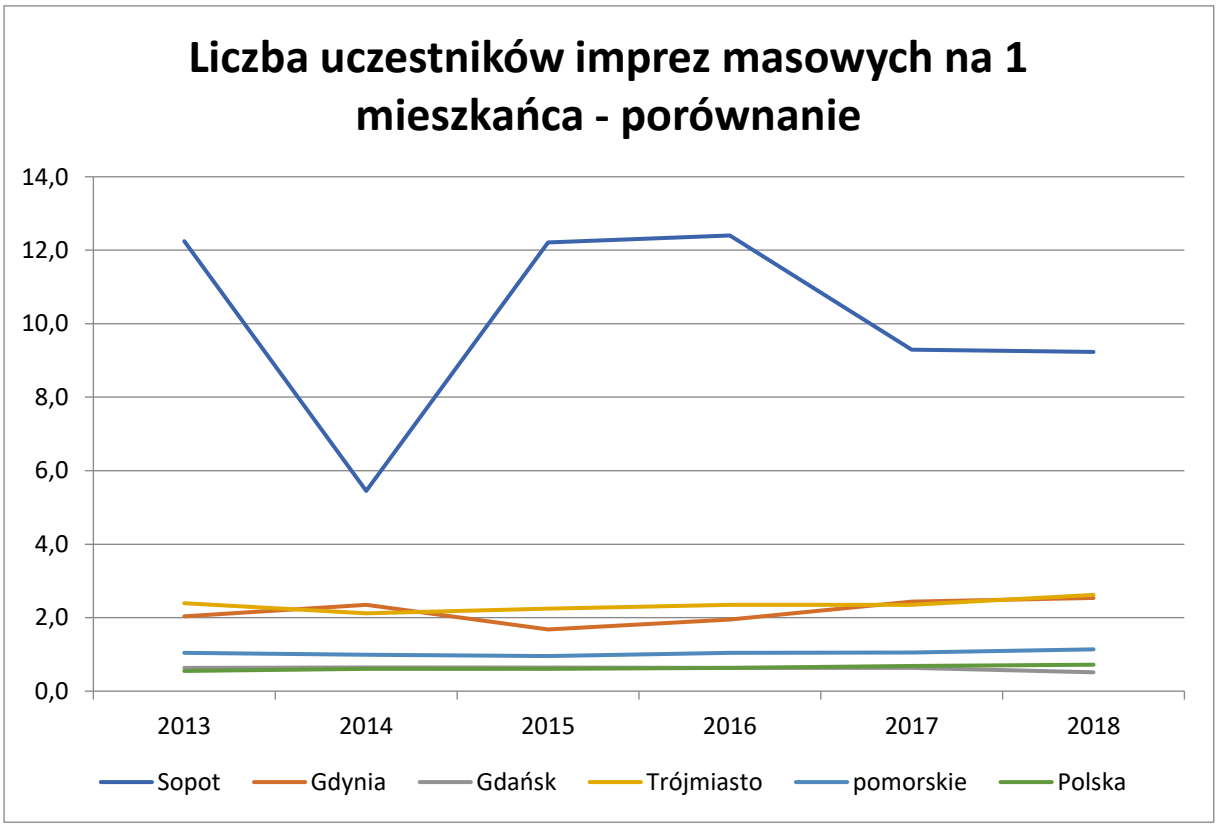
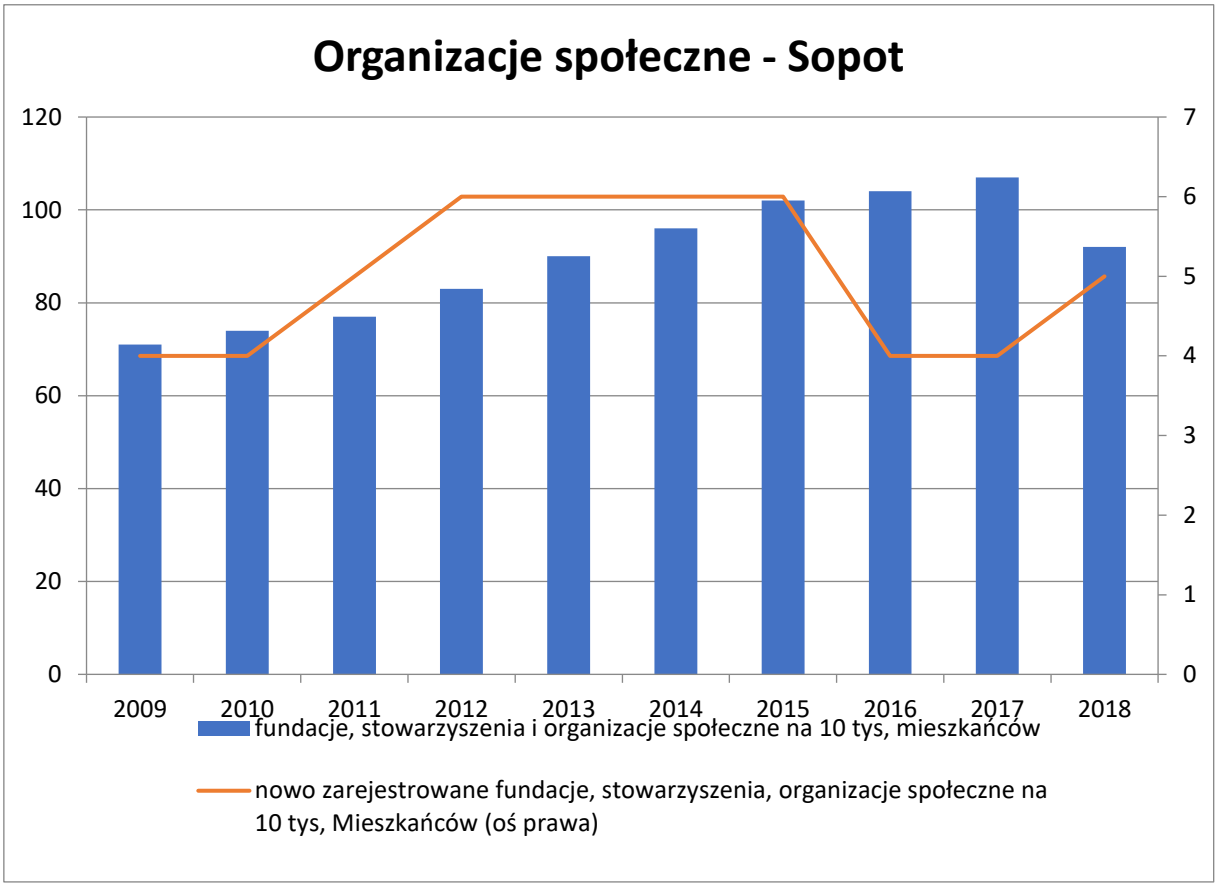

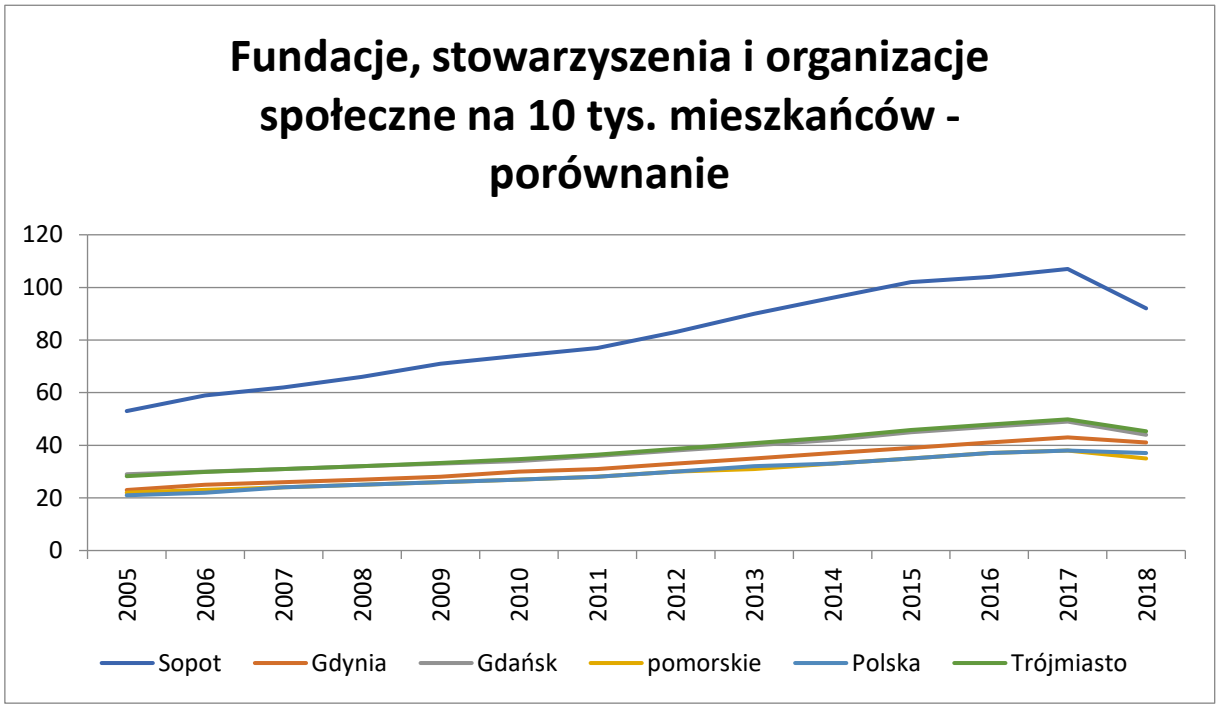
Tabela 4.1. *Ranking: kreatorzy rozwoju kultury miejskiej – NCK 2017 (Świnoujście poza pierwszą setką) (https://www.nck.pl/badania/raporty/ranking-kreatorzy-rozwoju-kultury-miejskiej)*

	Wartość wskaźnika sprzyjania kulturze (Formuła dystansowa 1-100)	Miejsce w rankingu
Sopot	100,0	1
Gdańsk	71,3	17
Kołobrzeg	55,9	26
Gdynia	46,7	43

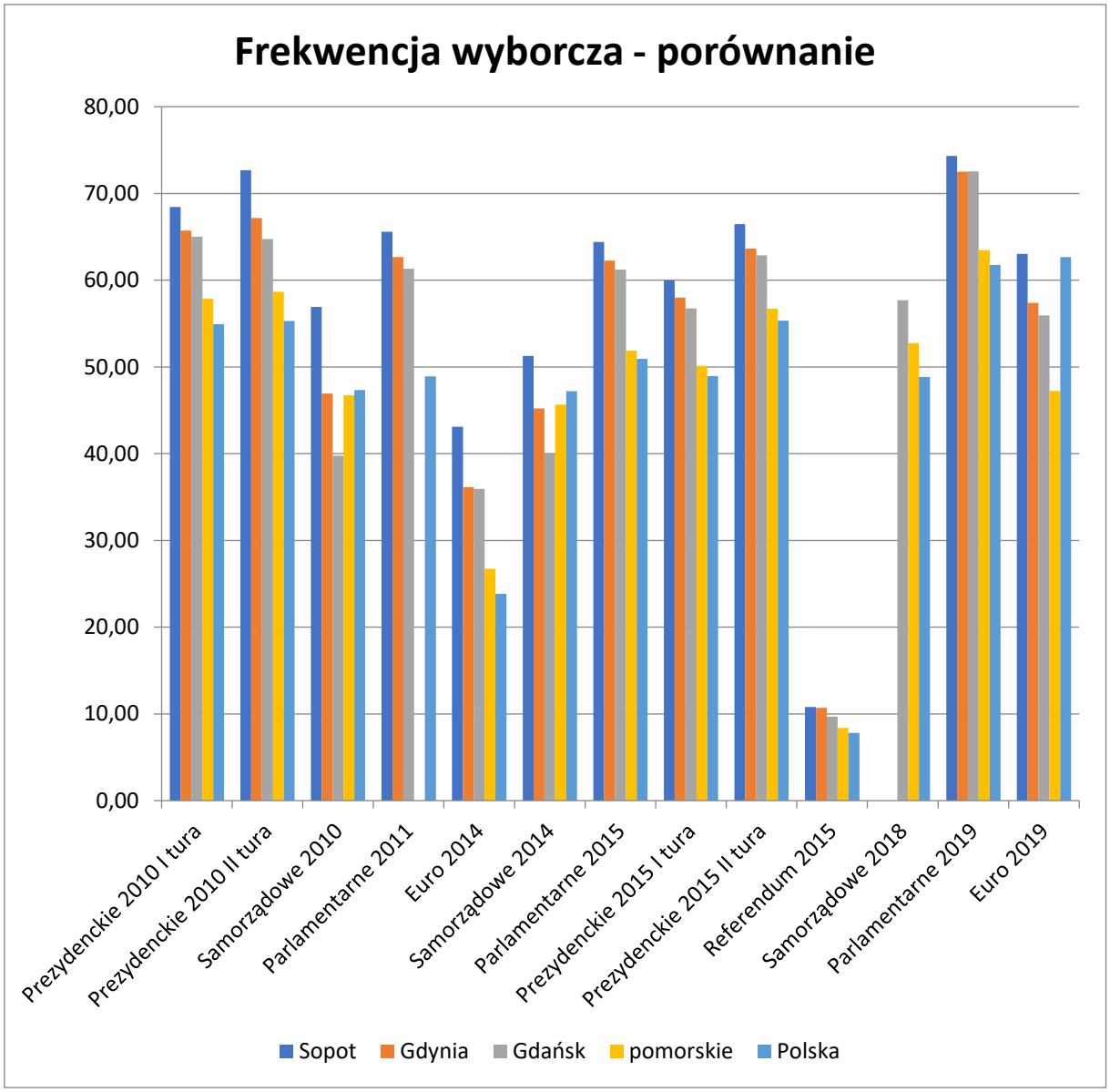
Wykres 4.11. Liczba organizacji społecznych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)

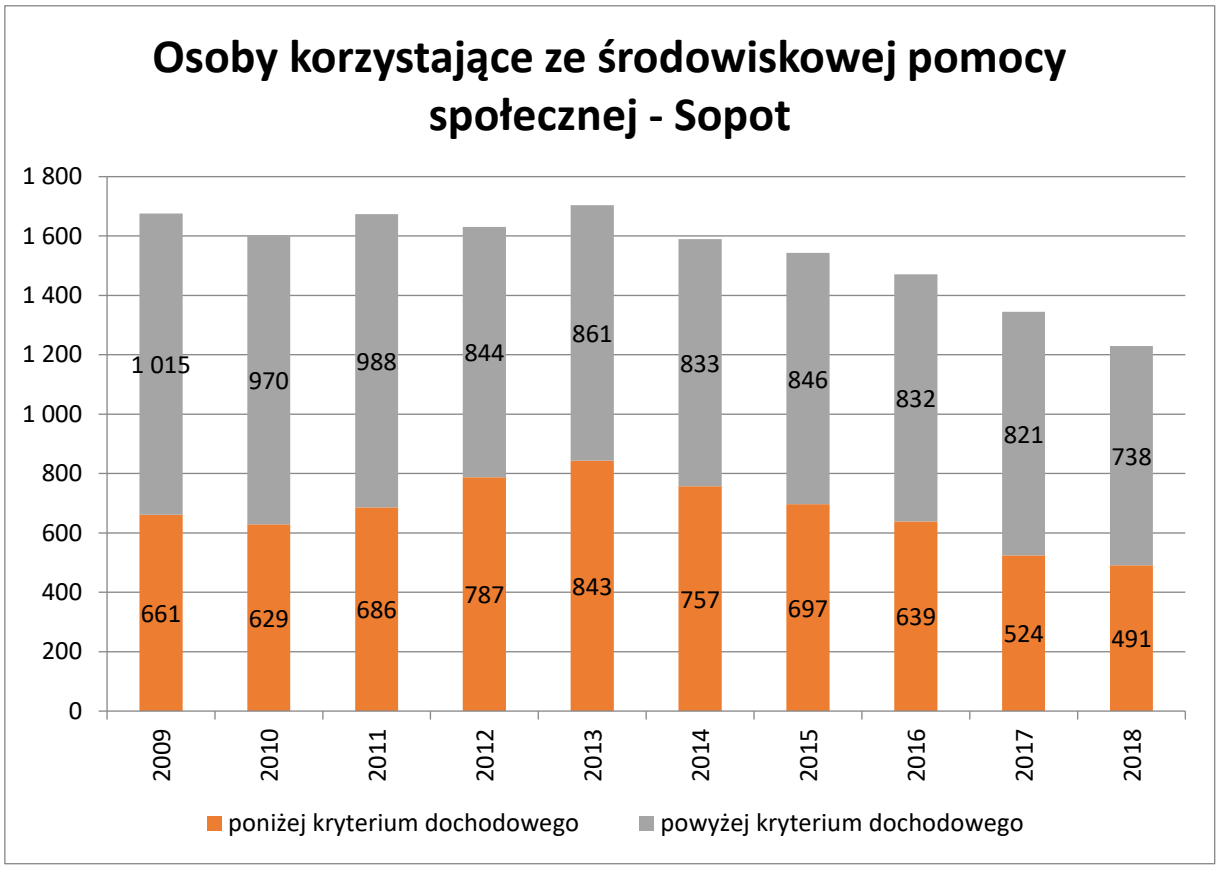
Wykres 4.12. Liczba organizacji społecznych na 10 tys. Mieszkańców - porównanie (źródło: GUS/BDL)

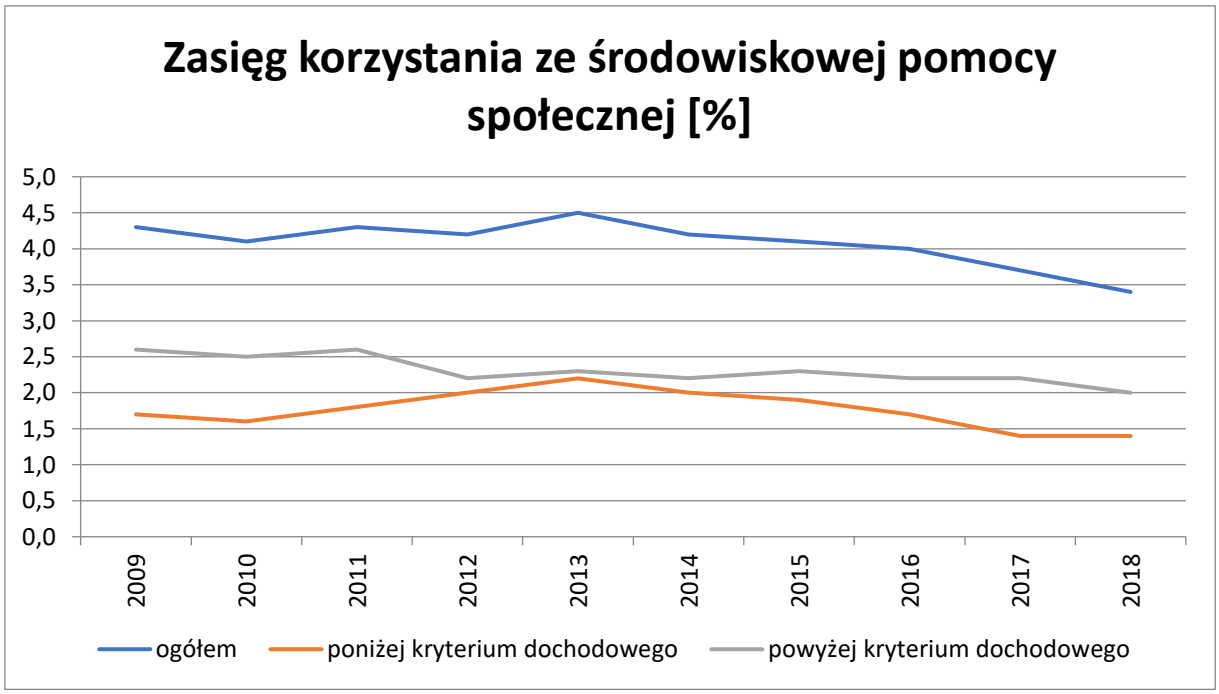
Wykres 4.13. *Frekwencja w wyborach i referendach ogólnokrajowych - porównanie (źródło: PKW, są braki danych)*

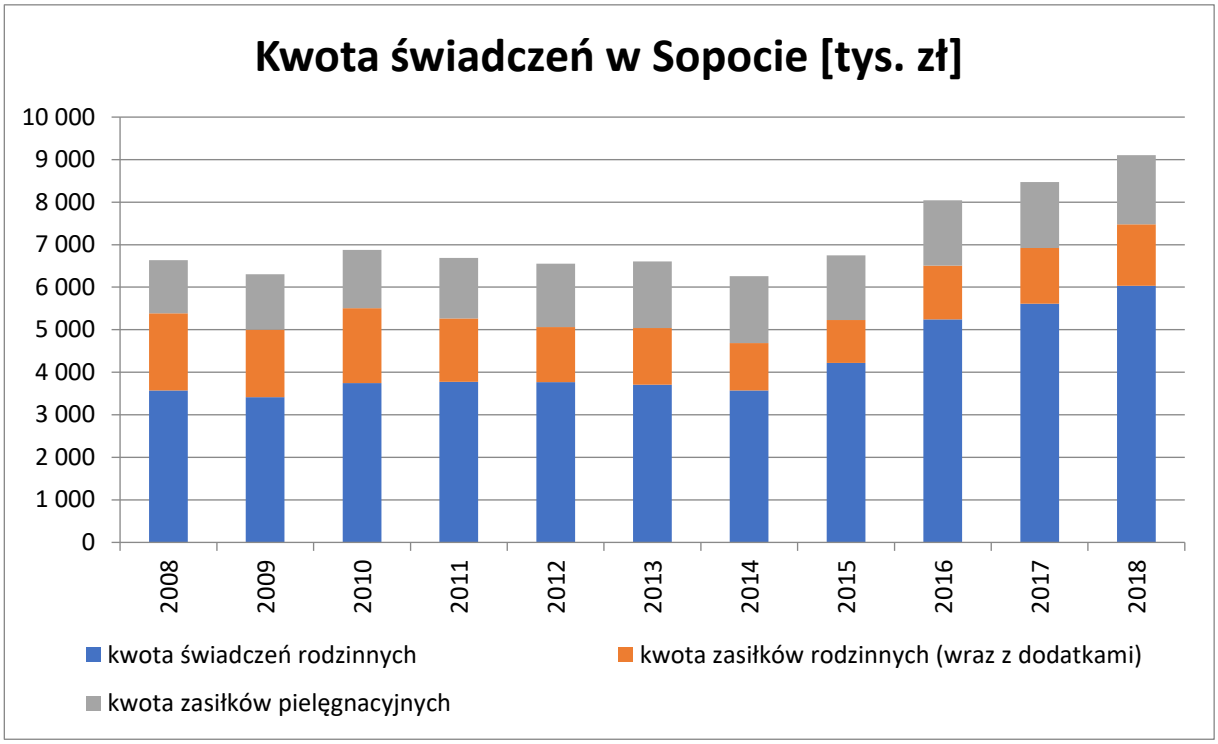
Wykres 4.14. *Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

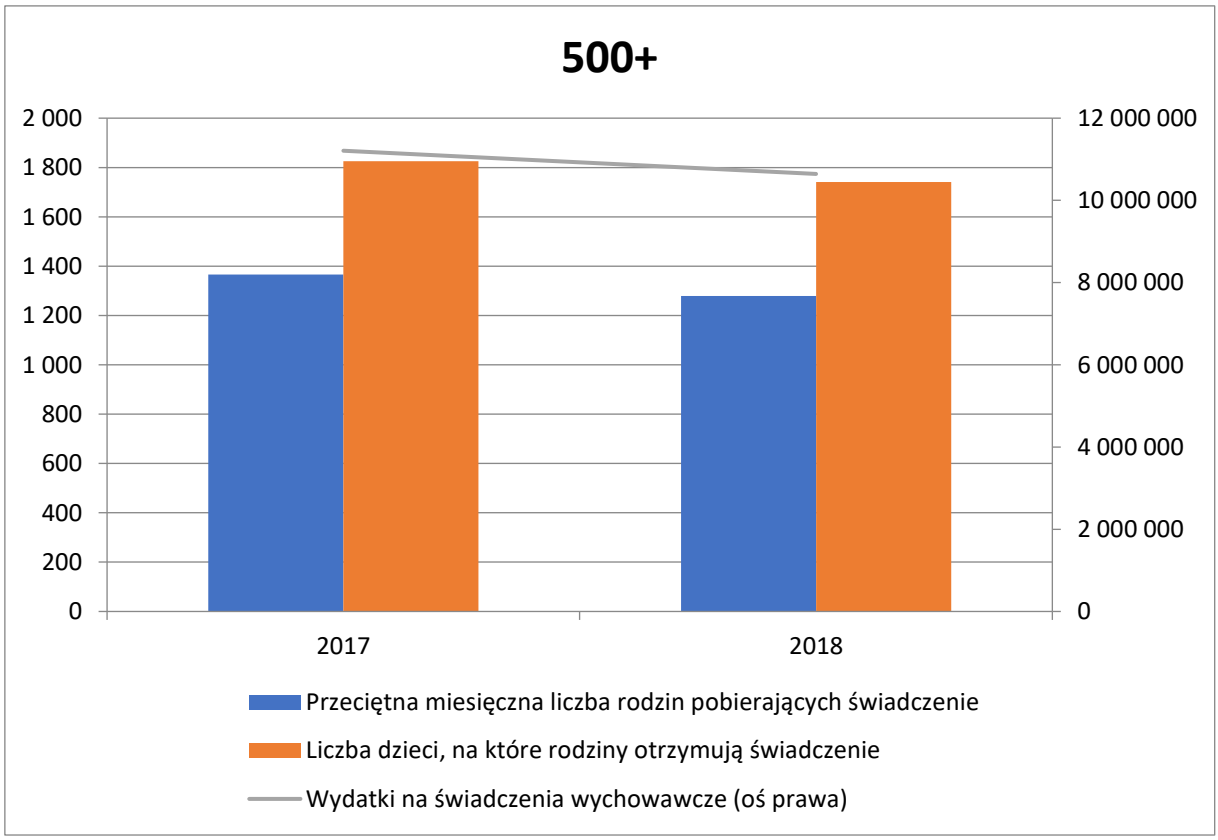
Wykres 4.15. *Osoby Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

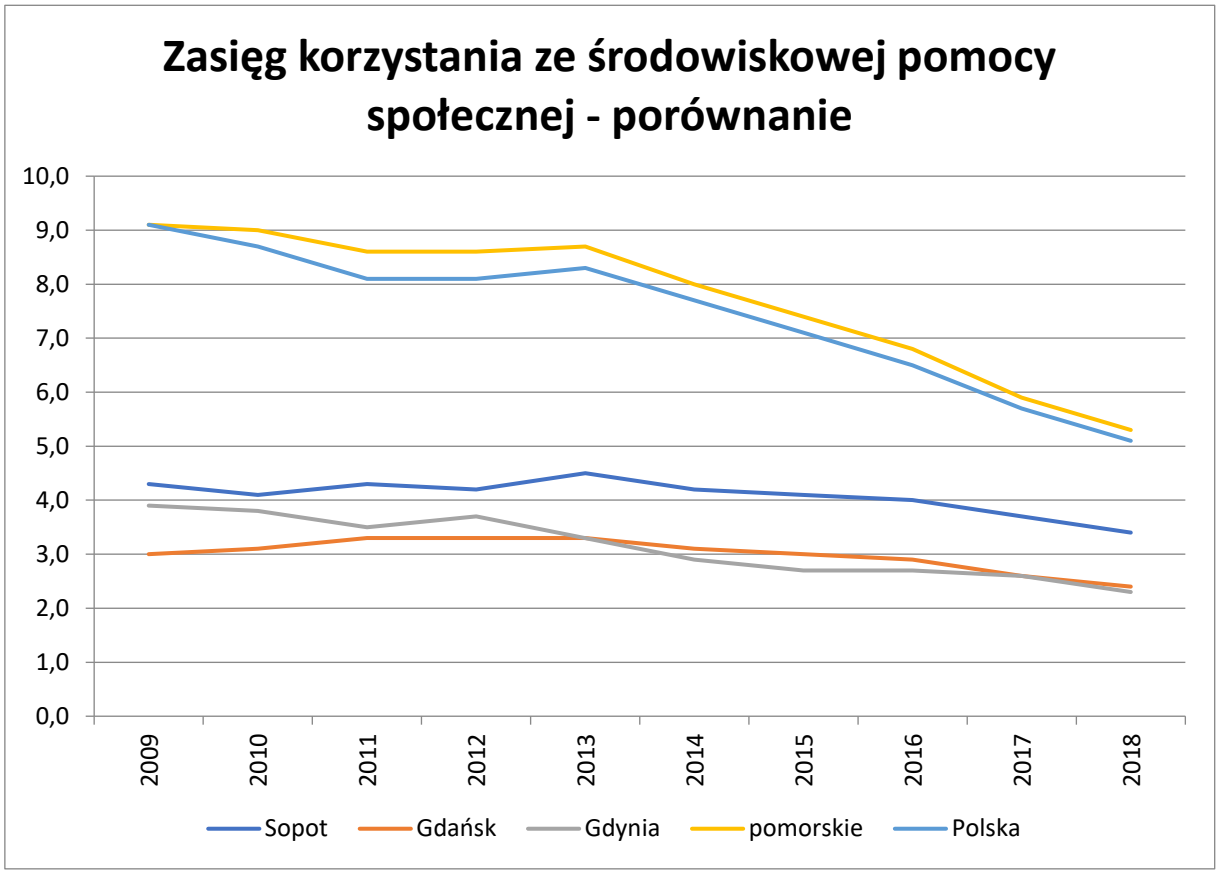
Wykres 4.16. Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne w Sopocie (źródło: GUS/BDL)

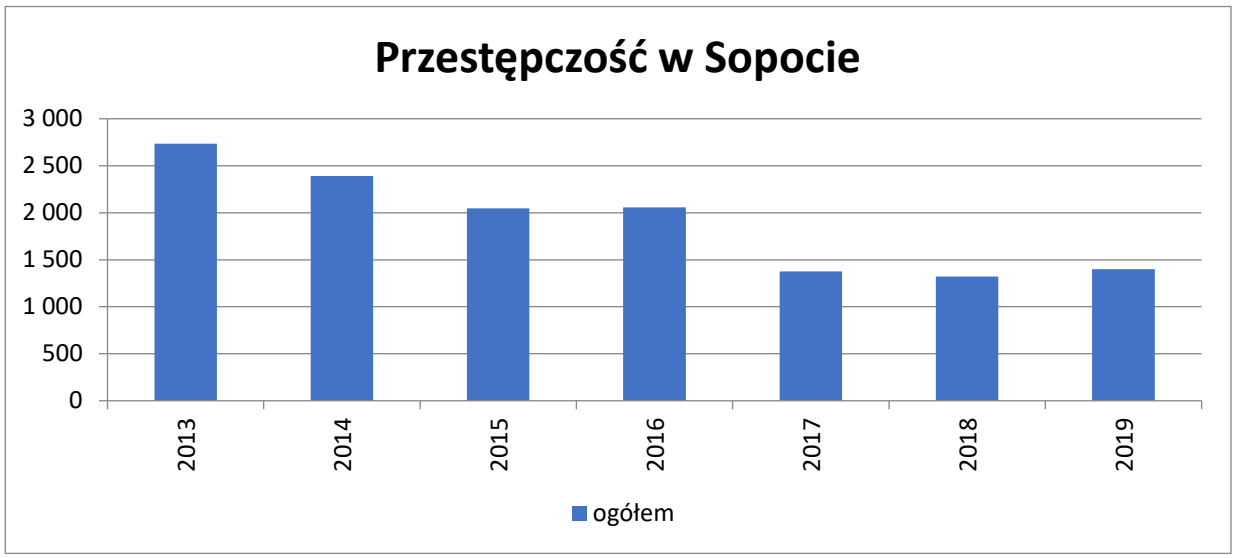
Wykres 4.17. Świadczenie wychowawcze w Sopocie (źródło: GUS/BDL)

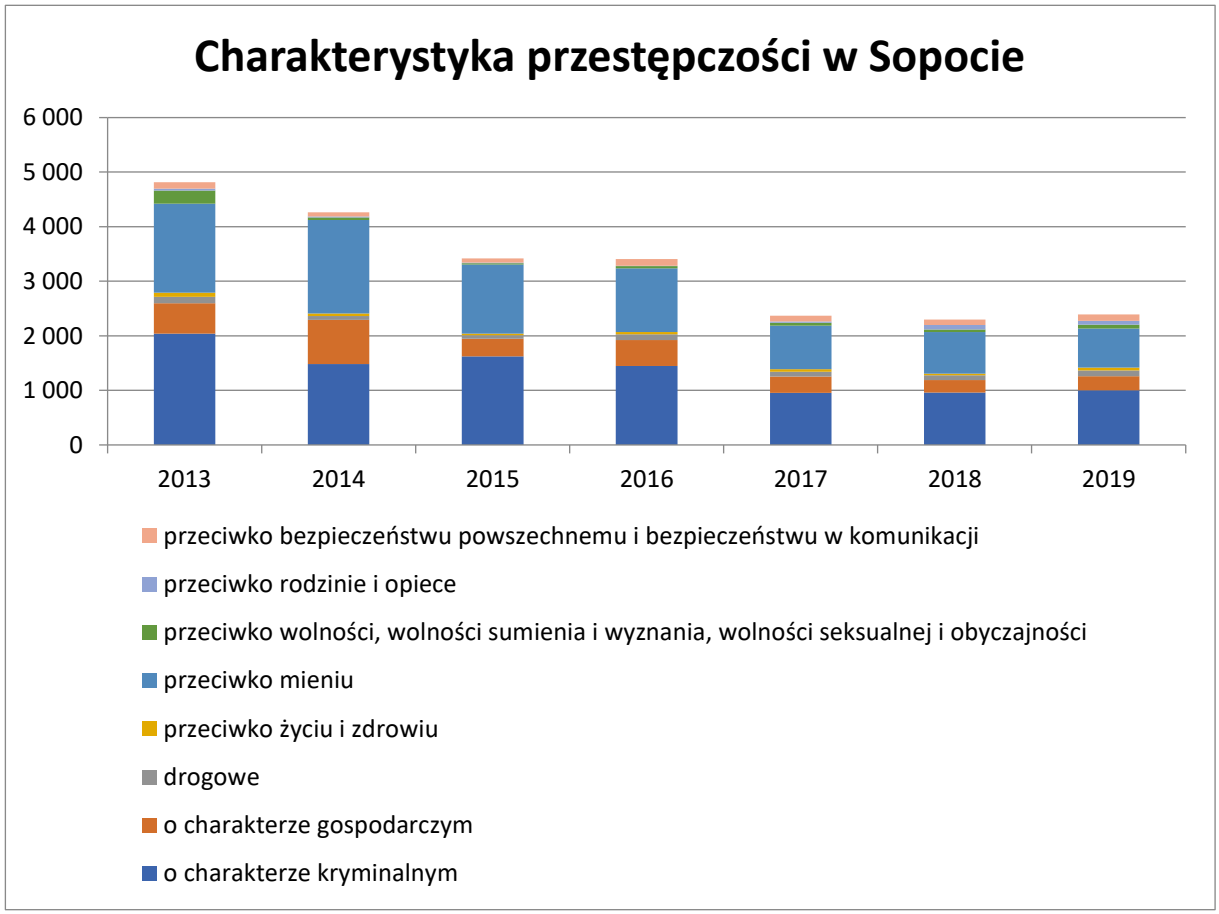
Wykres 4.18. *Świadczenie wychowawcze w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

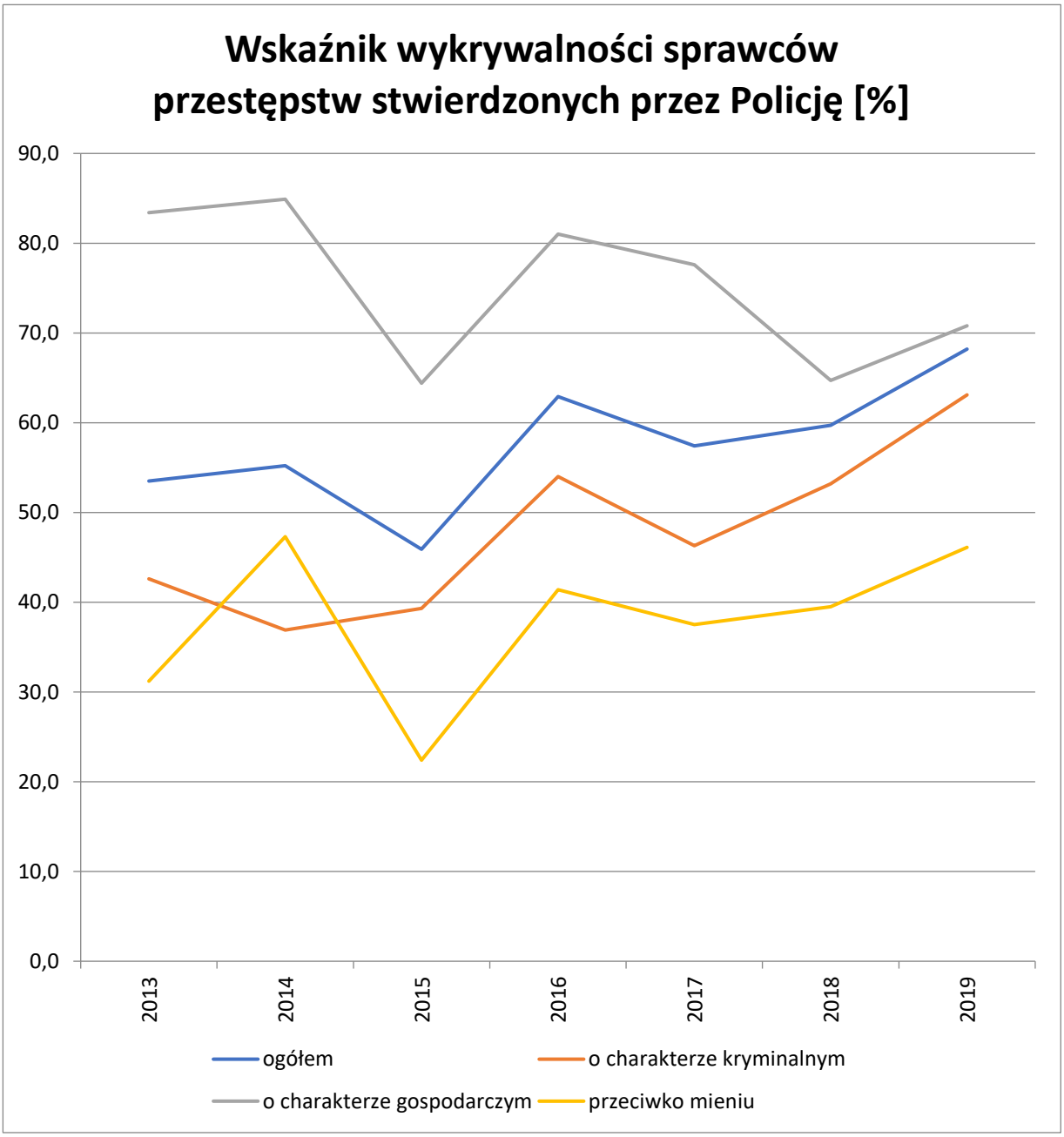
Wykres 4.19. *Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

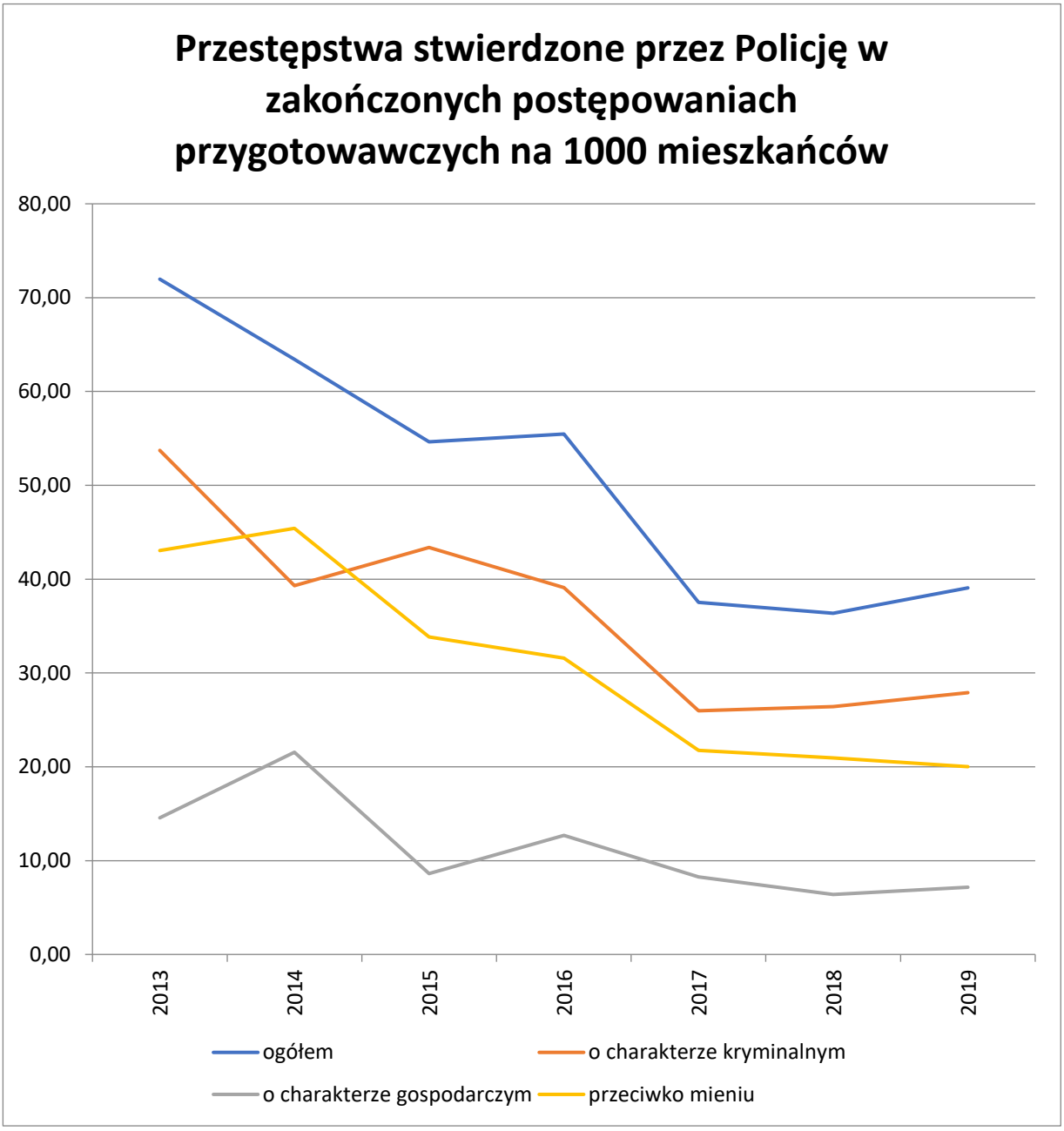
Wykres 4.20. *Rodzaje przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

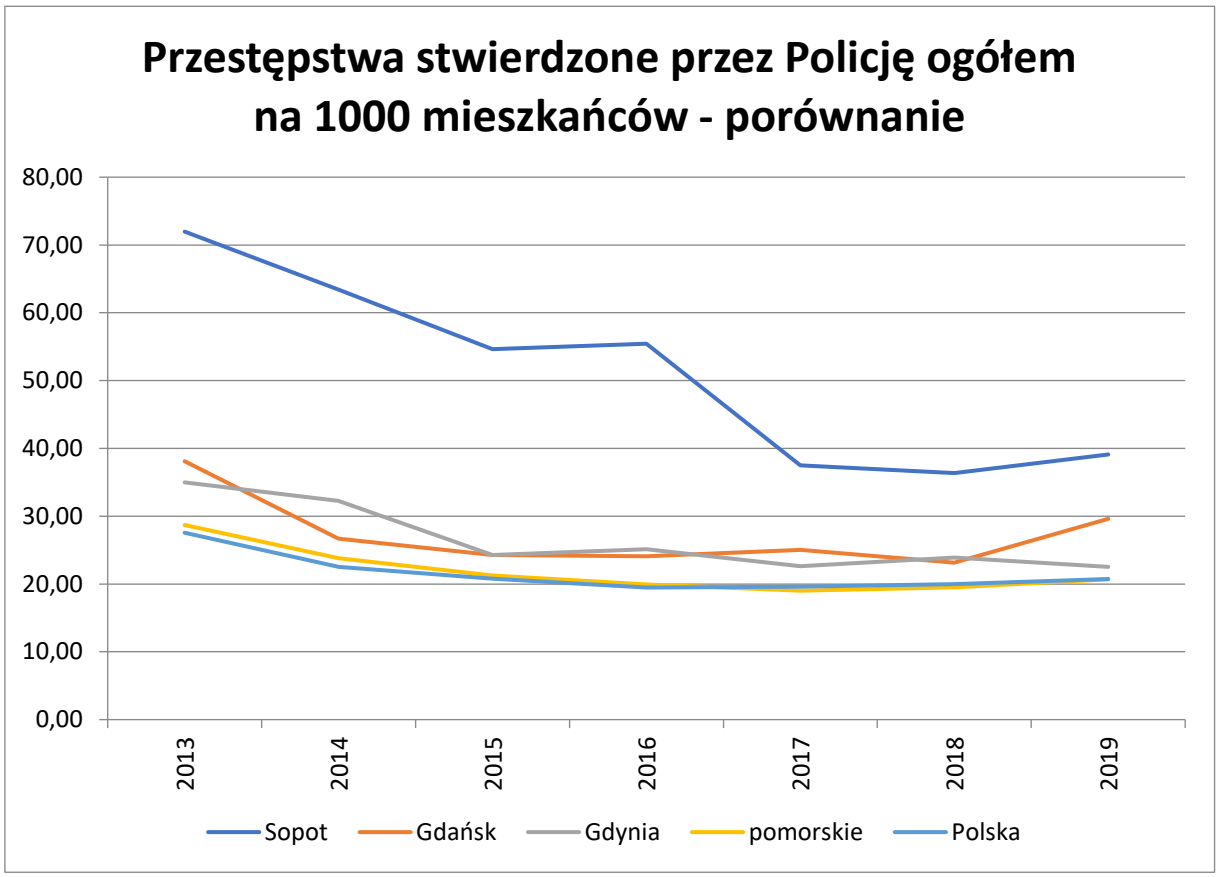
Wykres 4.21. *Wskaźnik wykrywalności przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w Sopocie (źródło: GUS/BDL)*

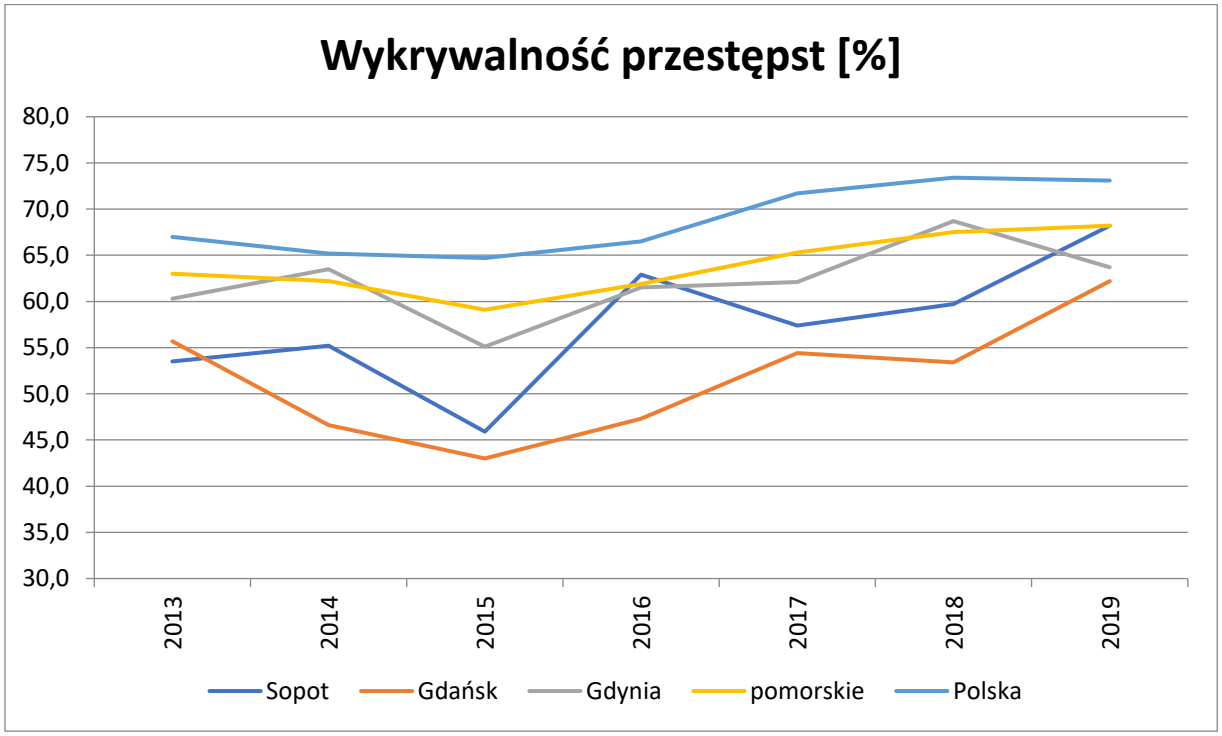
Wykres 4.22. *Przestępstwa na 1000 mieszkańców Sopotu (źródło: GUS/BDL)*

Wykres 4.23. *Przestępstwa na 1000 mieszkańców – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

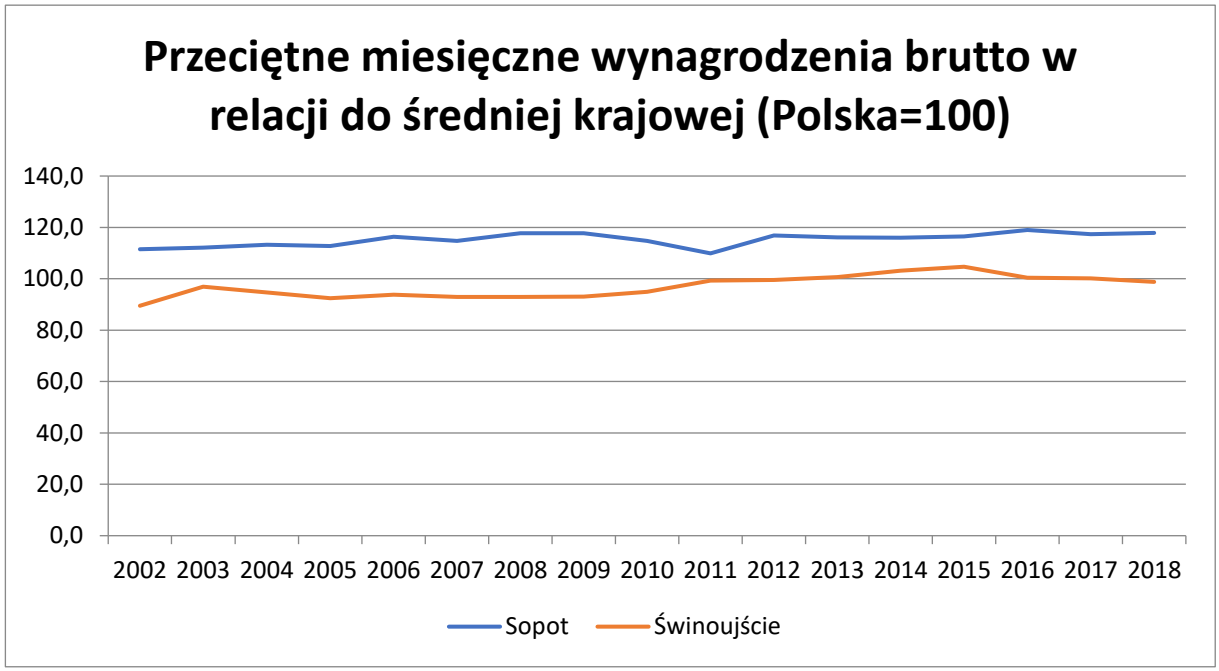

Wykres 4.24. *Wykrywalność przestępstw – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

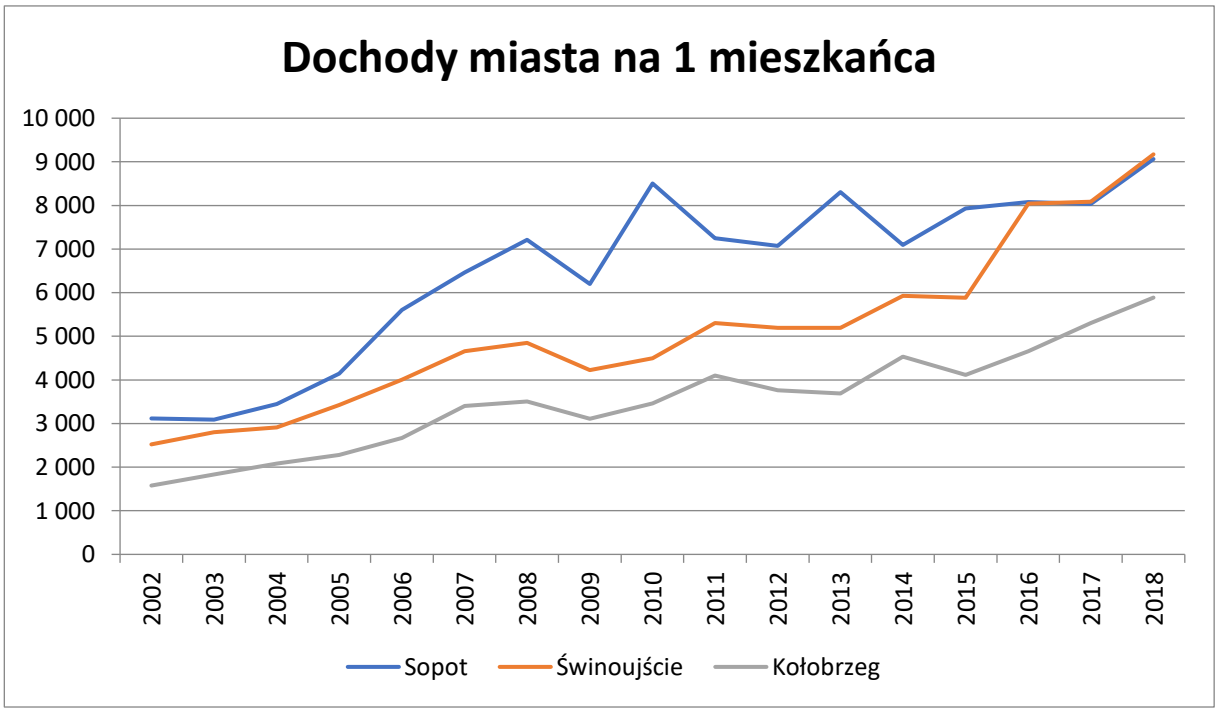

Dane – dodatkowa perspektywa porównawcza

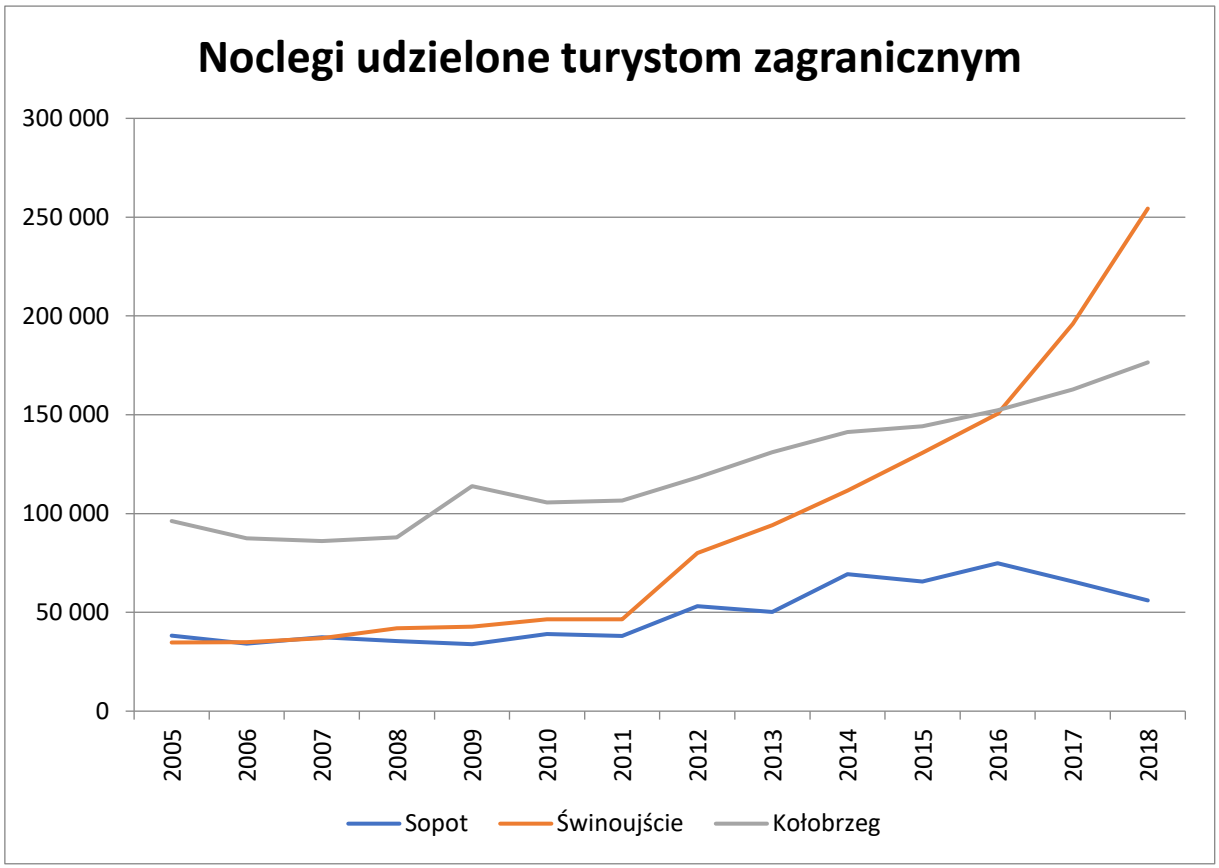
Wykres 5.1. *Wynagrodzenia brutto– porównanie (źródło: GUS/BDL)*

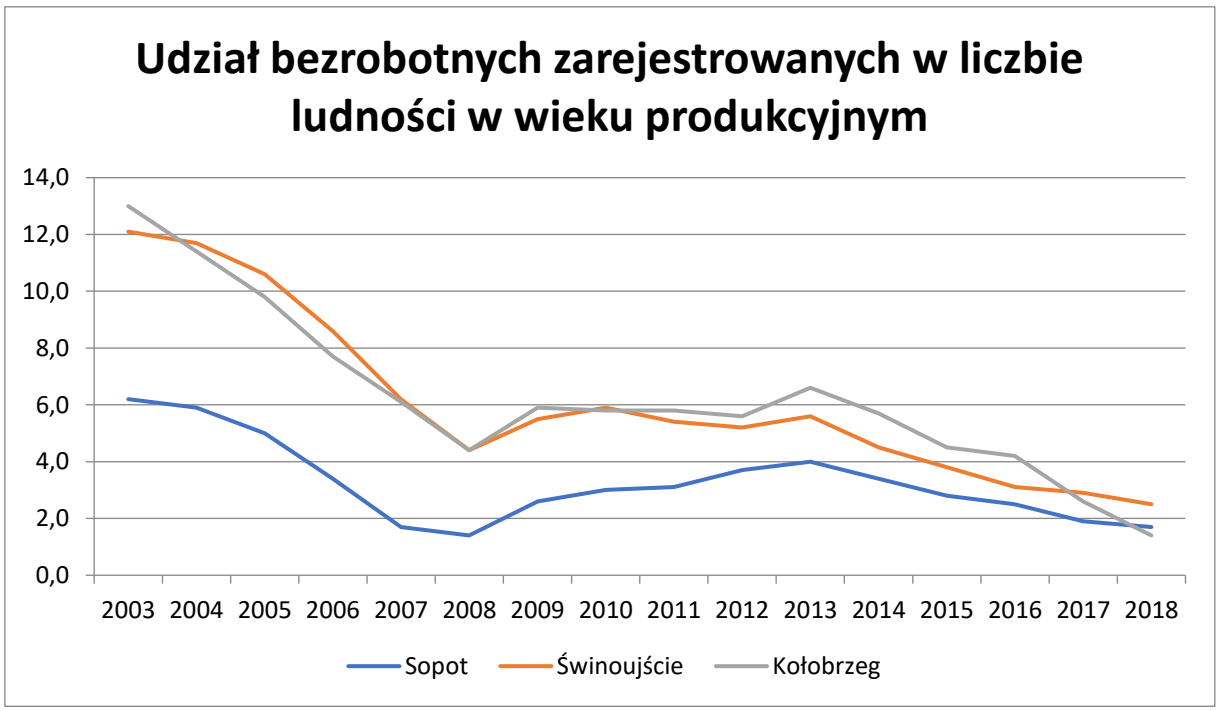
Wykres 5.2. *Dochody samorządów – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

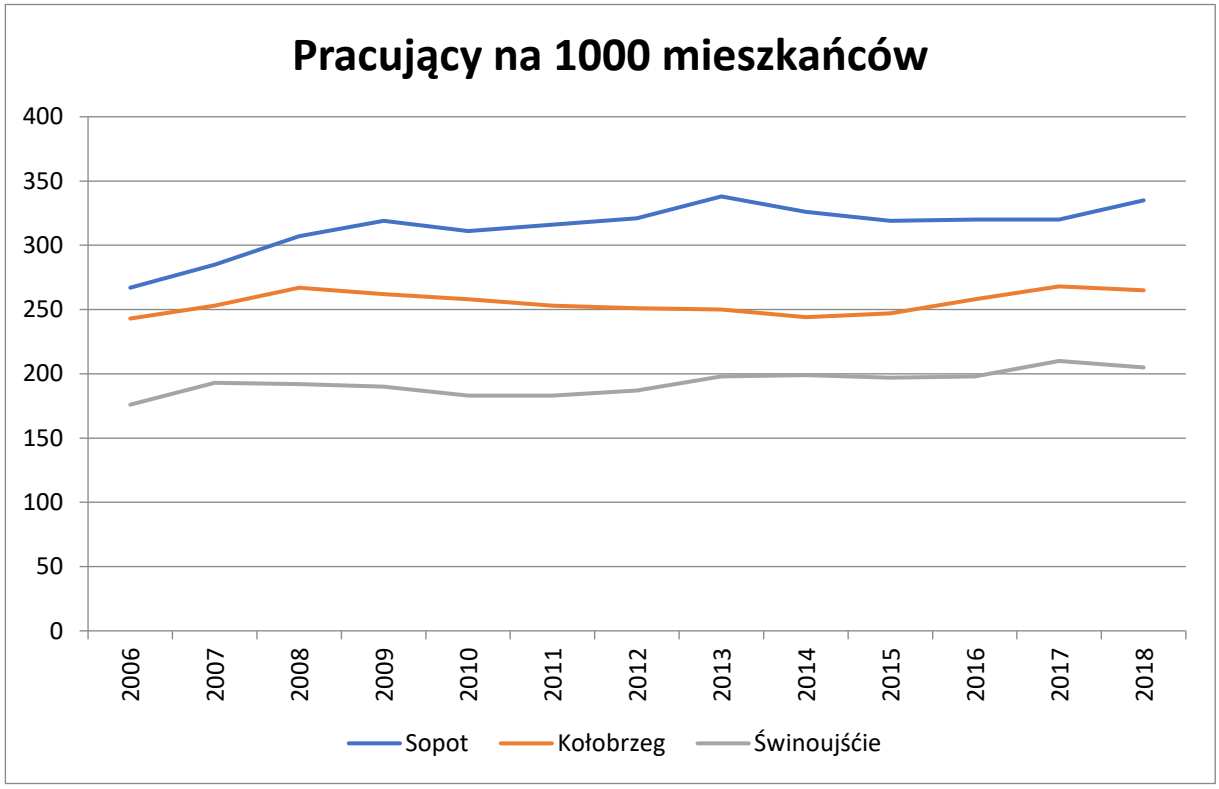
Wykres 5.3. *Turyści zagraniczni – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

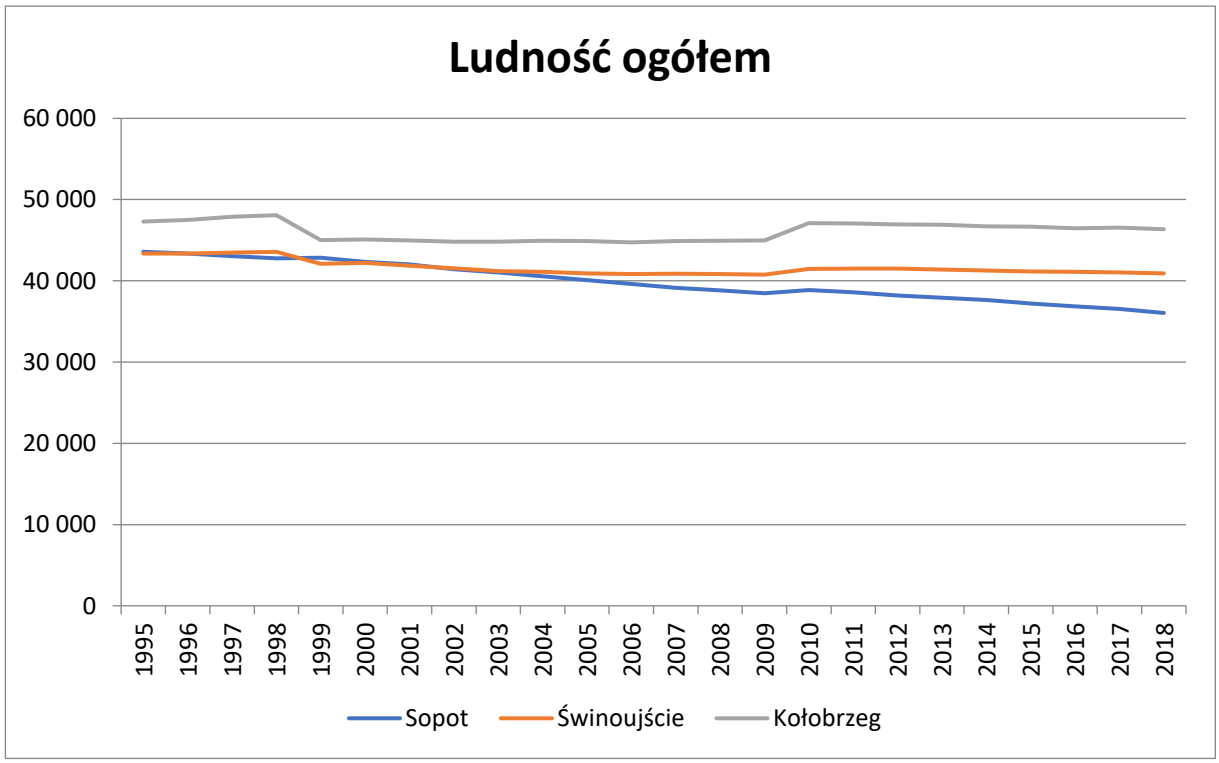
Wykres 5.4. *Stopa bezrobocia– porównanie (źródło: GUS/BDL)*

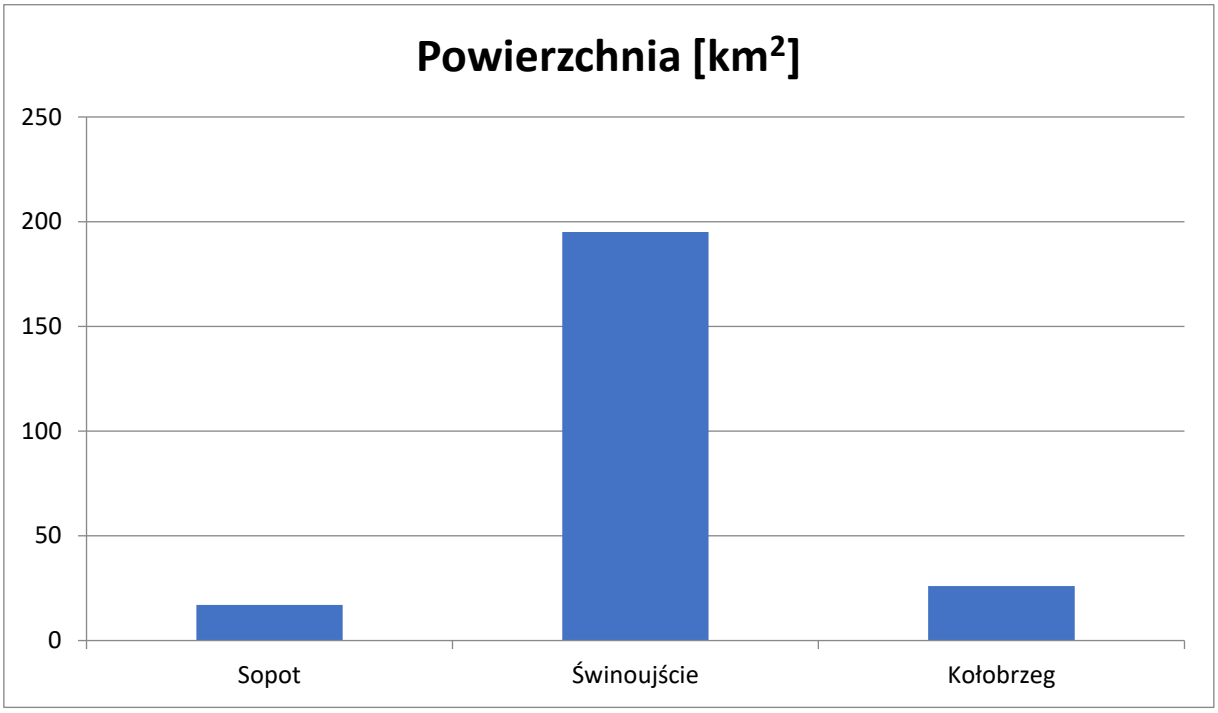
Wykres 5.5. *Pracujący na 1000 mieszkańców– porównanie (źródło: GUS/BDL)*

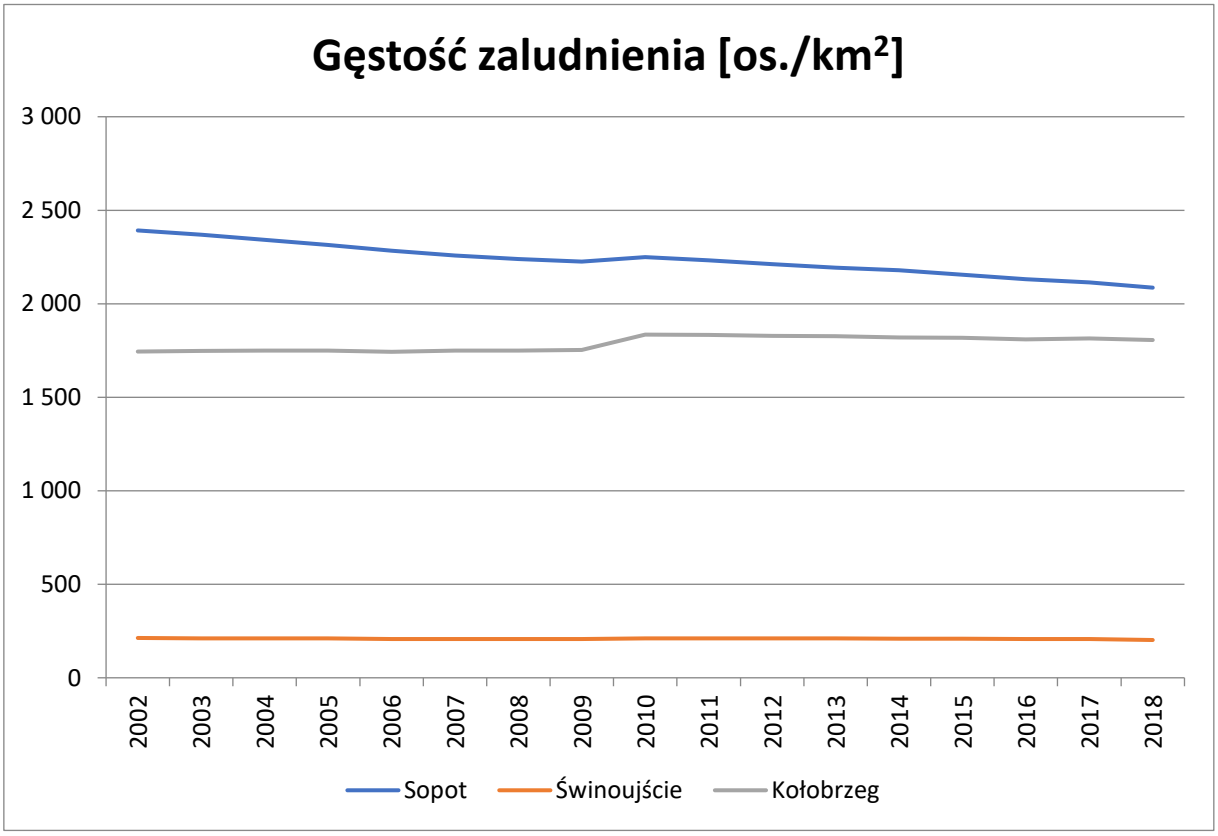
Wykres 5.6. *Ludność– porównanie (źródło: GUS/BDL)*

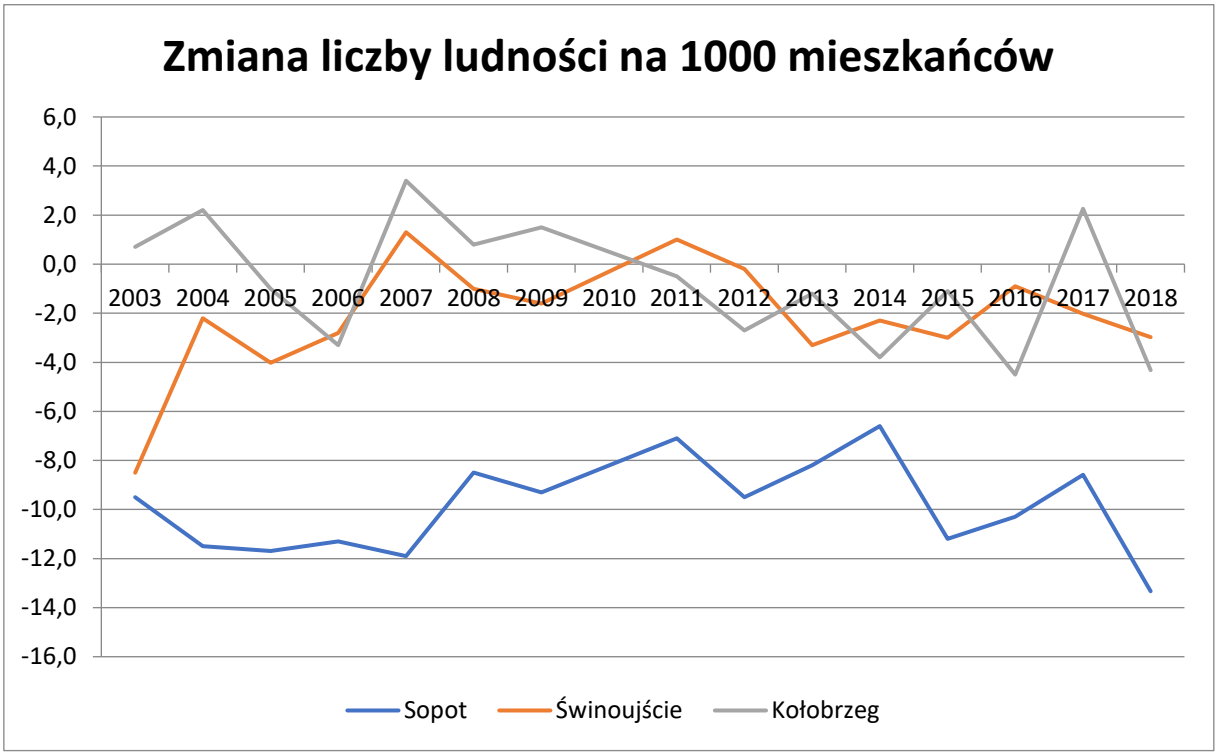
Wykres 5.7. *Powierzchnia– porównanie (źródło: GUS/BDL)*

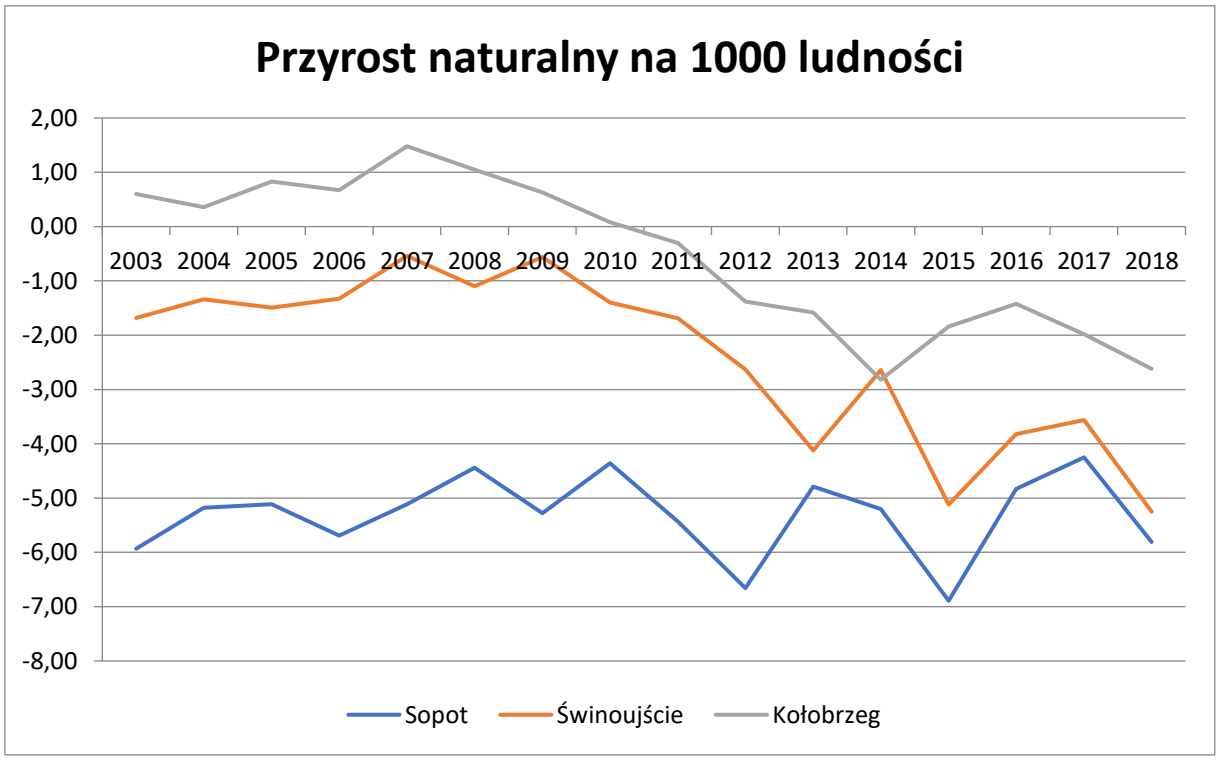
Wykres 5.8. *Gęstość zaludnienia – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

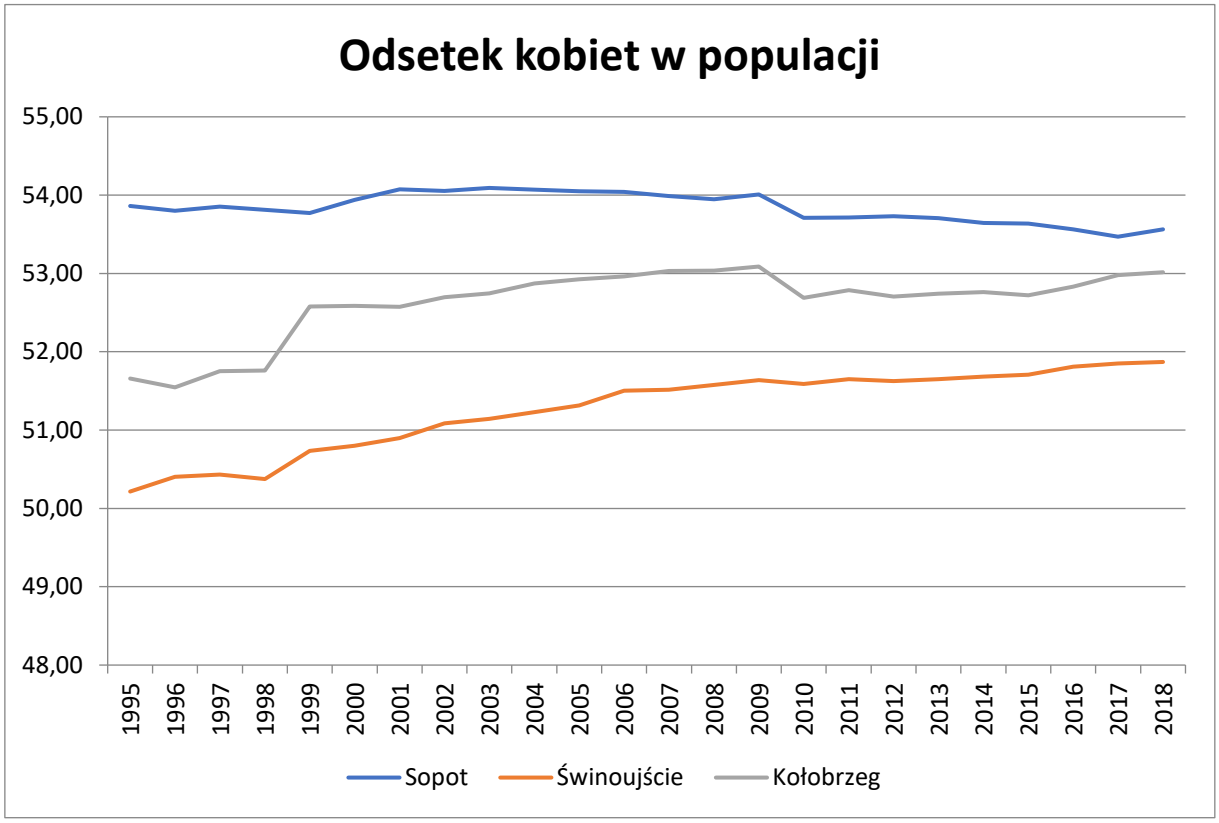
Wykres 5.9. *Zmiana liczby ludności – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

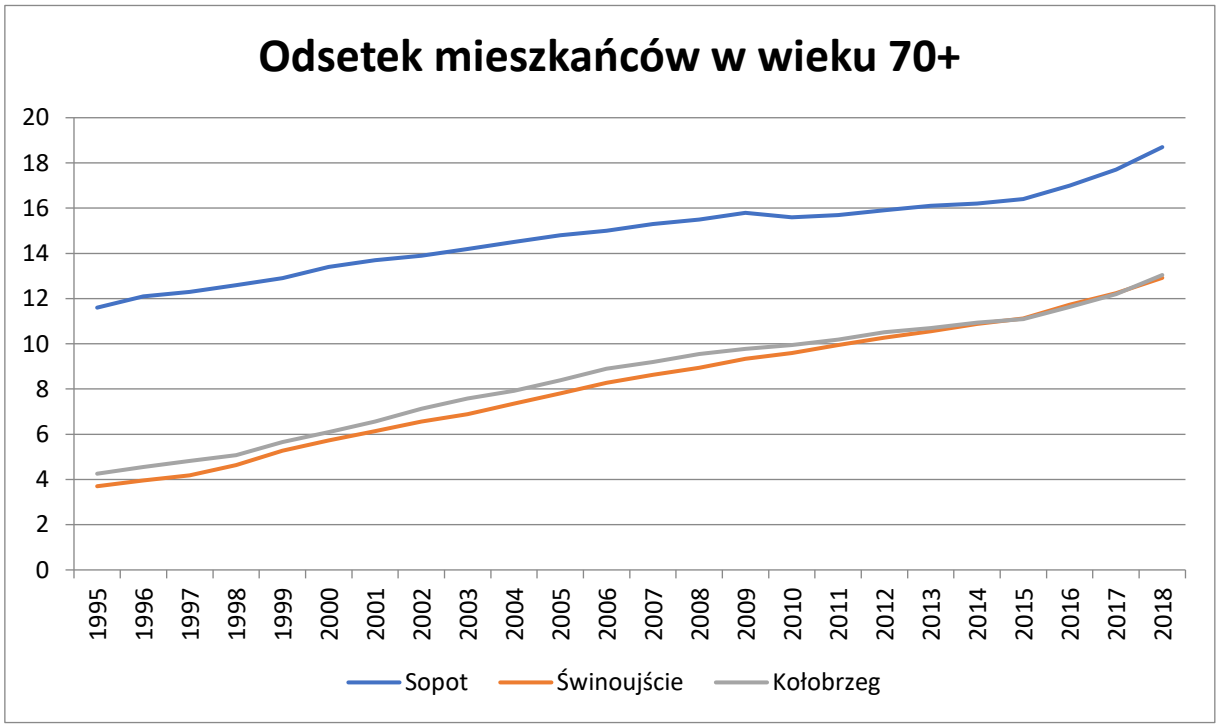
Wykres 5.10. *Przyrost naturalny – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

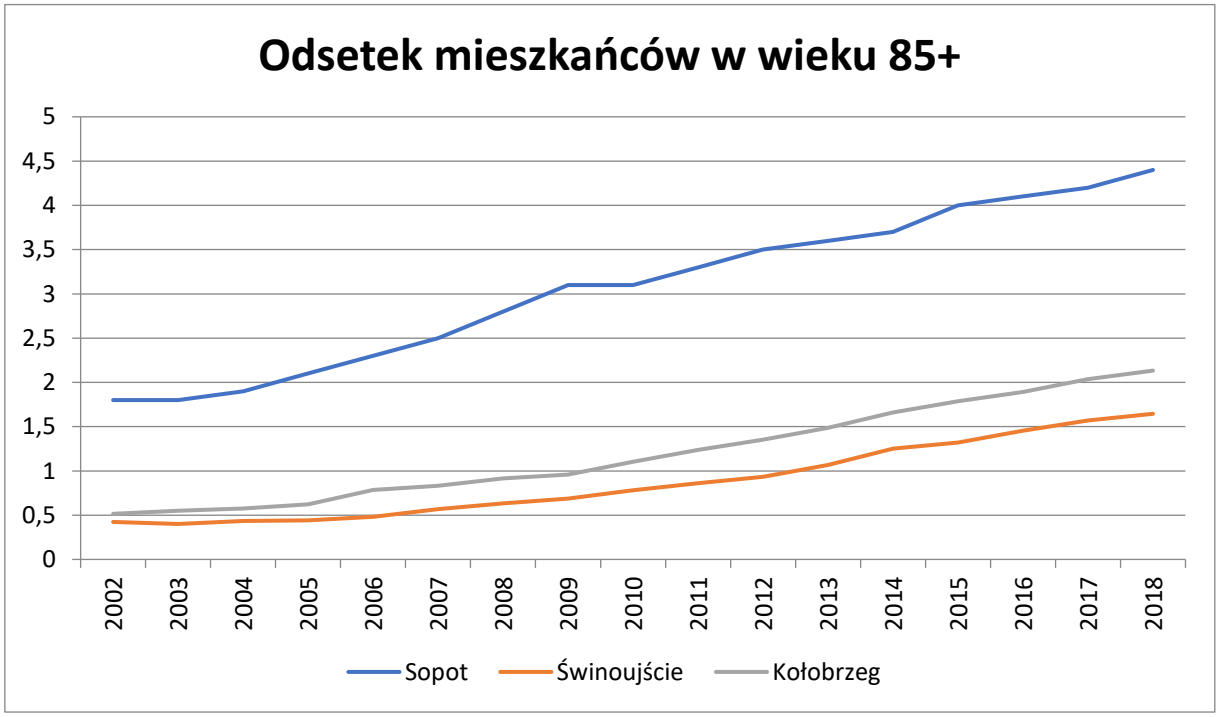
Wykres 5.11. *Feminizacja – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

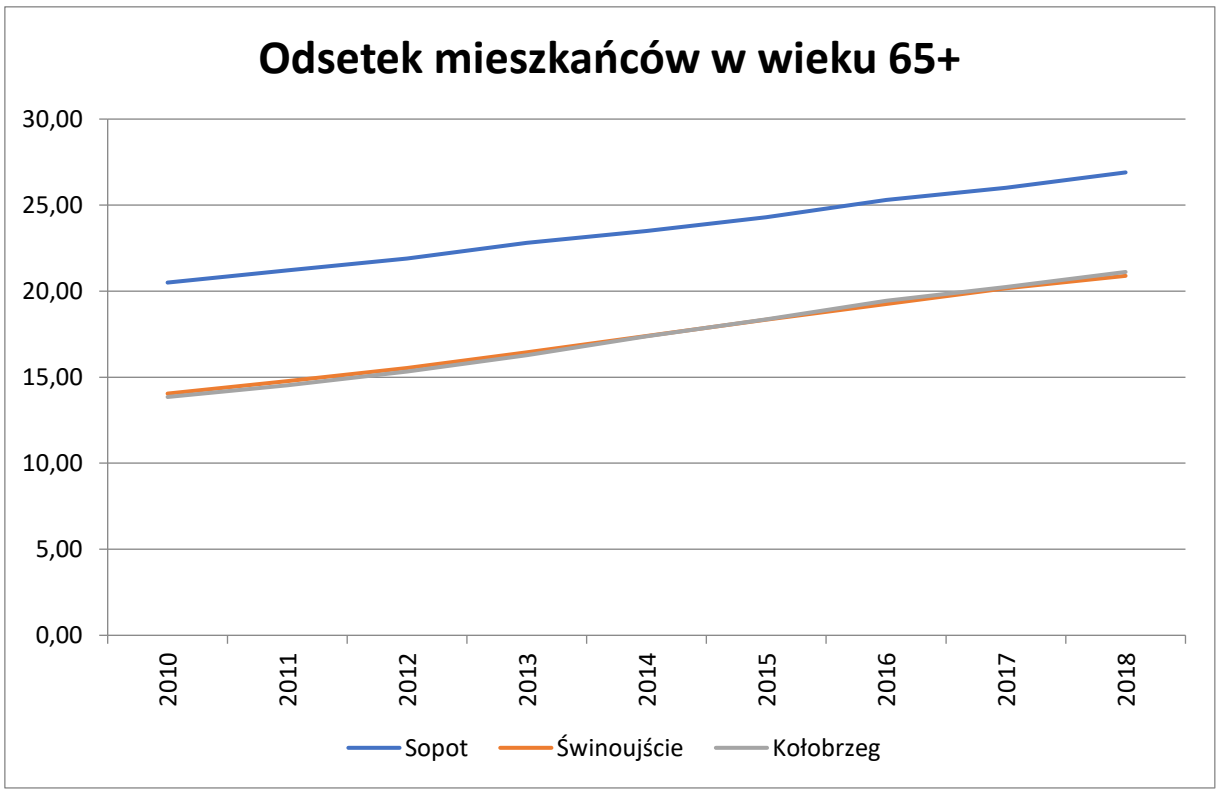
Wykres 5.12. *Mieszkańcy w wieku 70+ – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

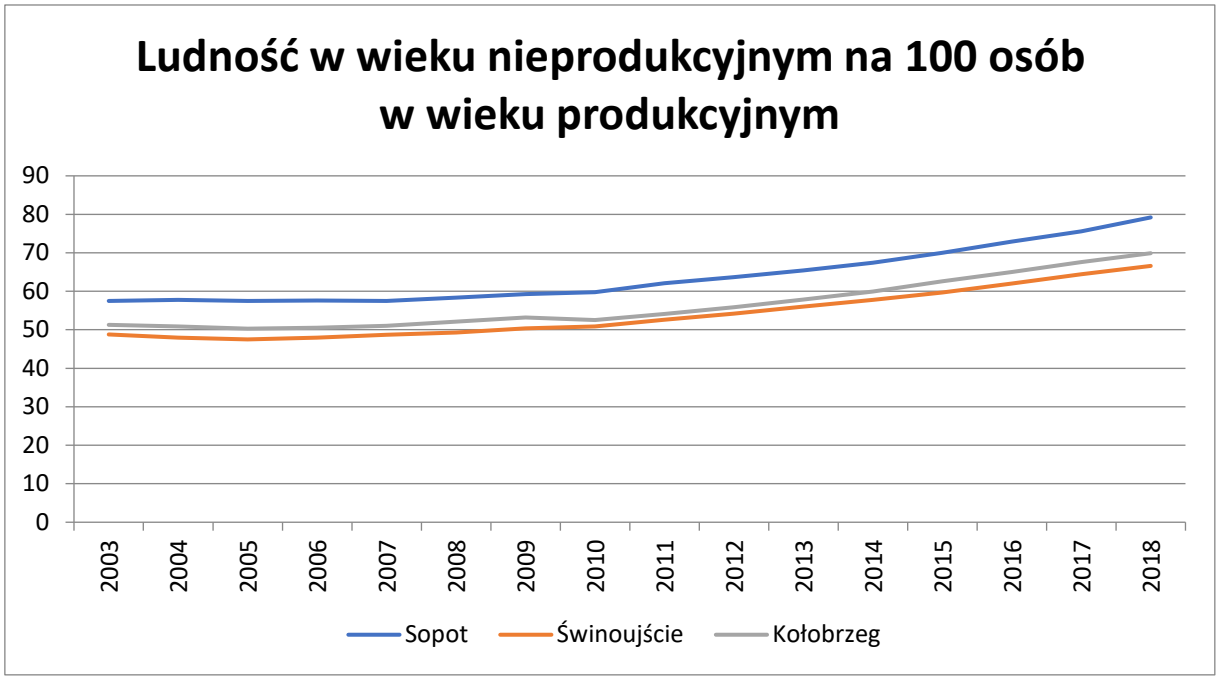
Wykres 5.13. *Mieszkańcy w wieku 85+ – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

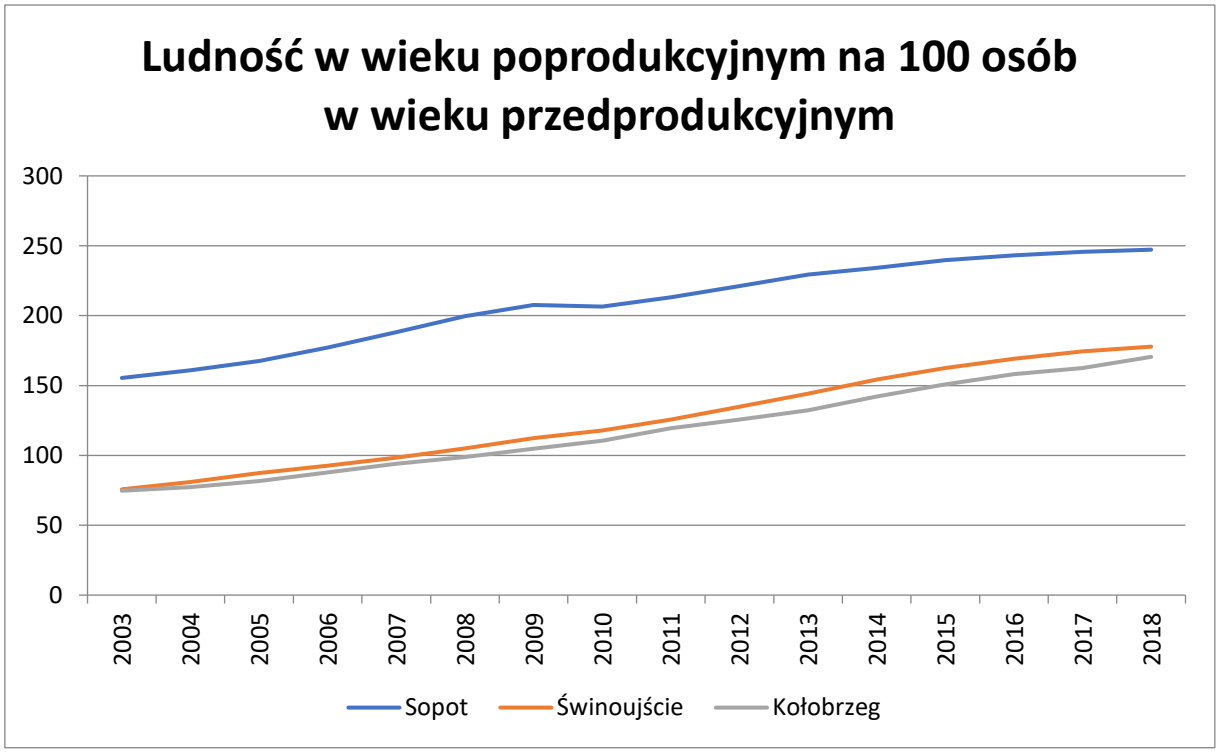
Wykres 5.14. *Mieszkańcy w wieku 65+ – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

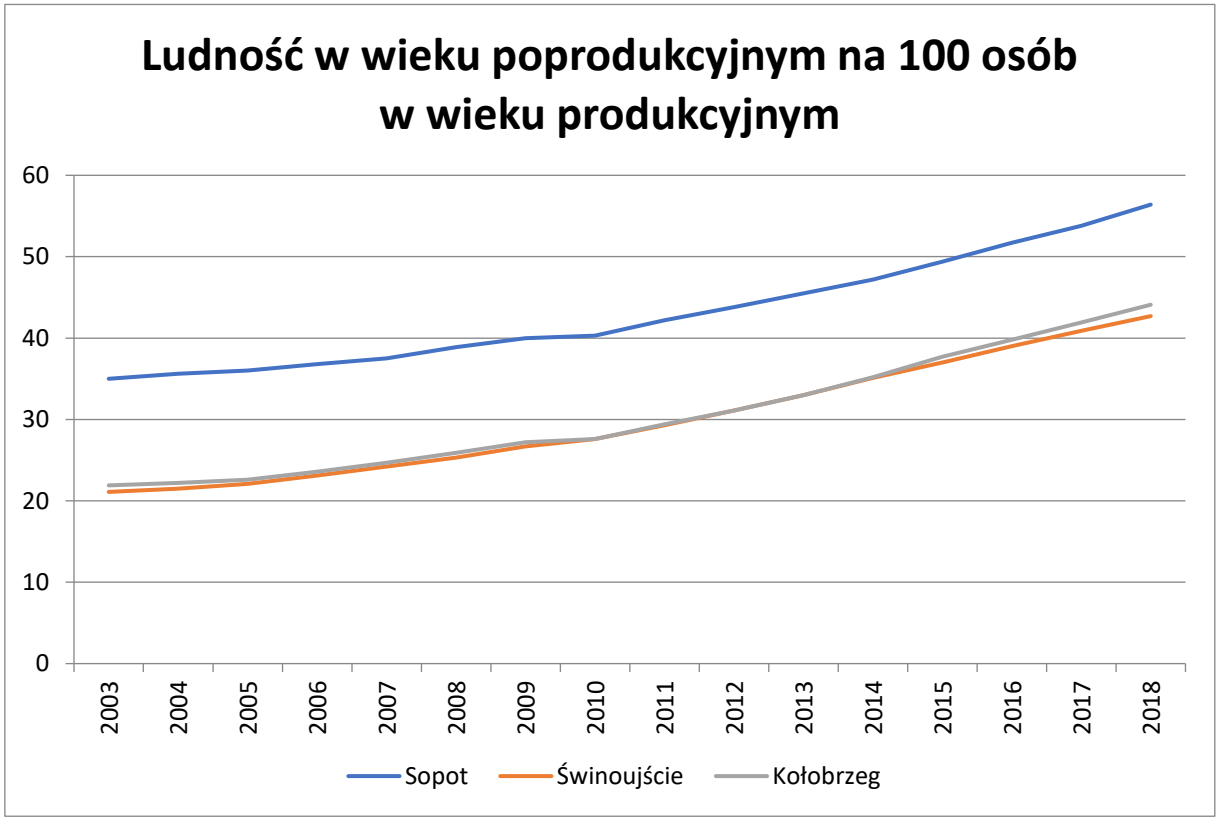
Wykres 5.15. *Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

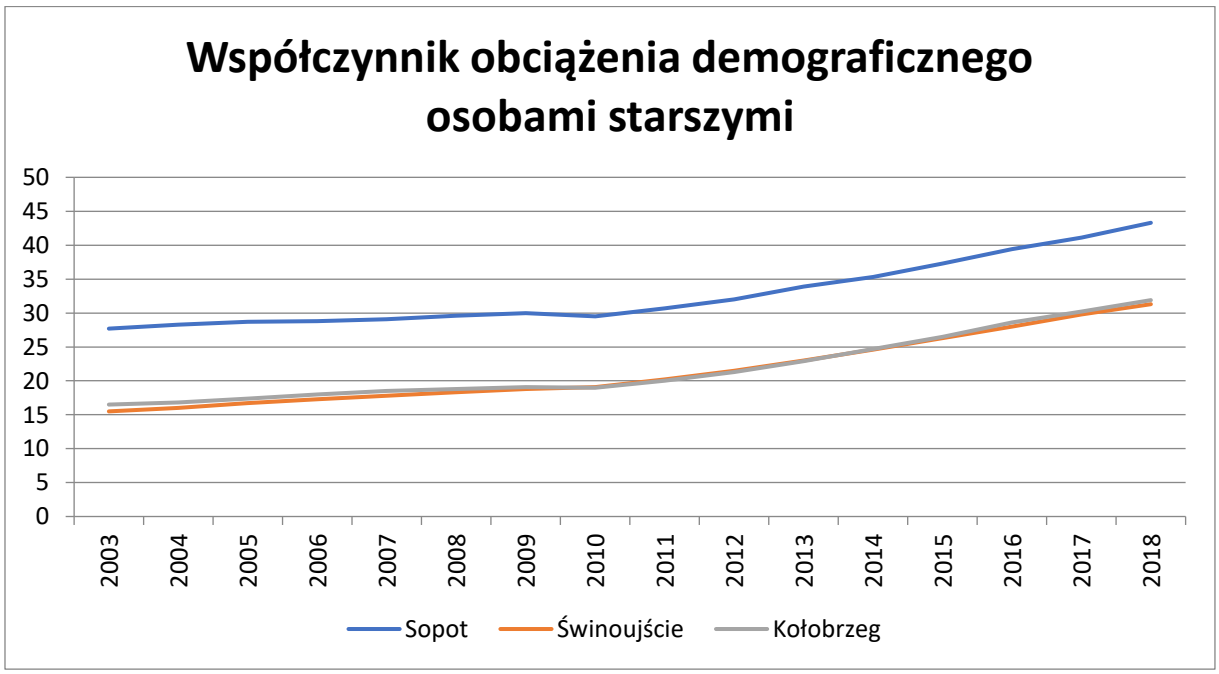
Wykres 5.16. *Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

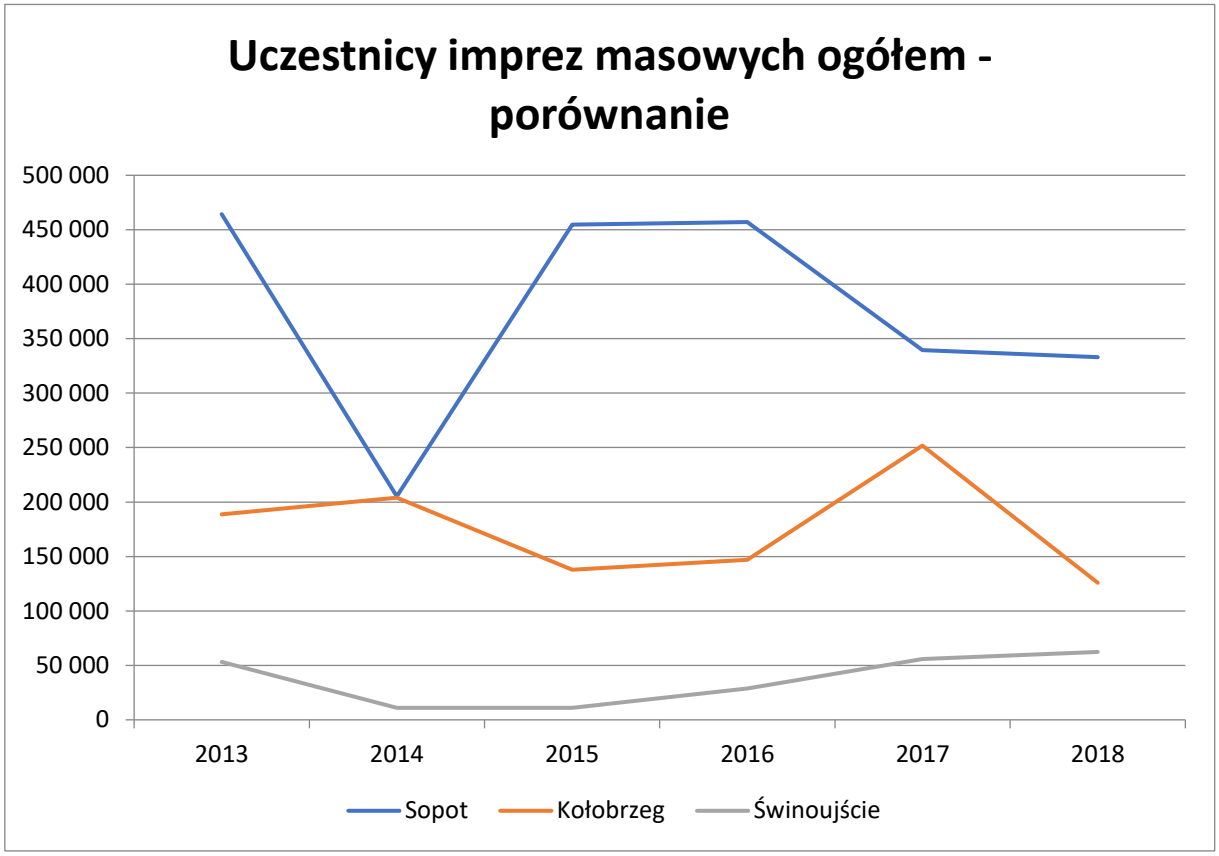
Wykres 5.17. *Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

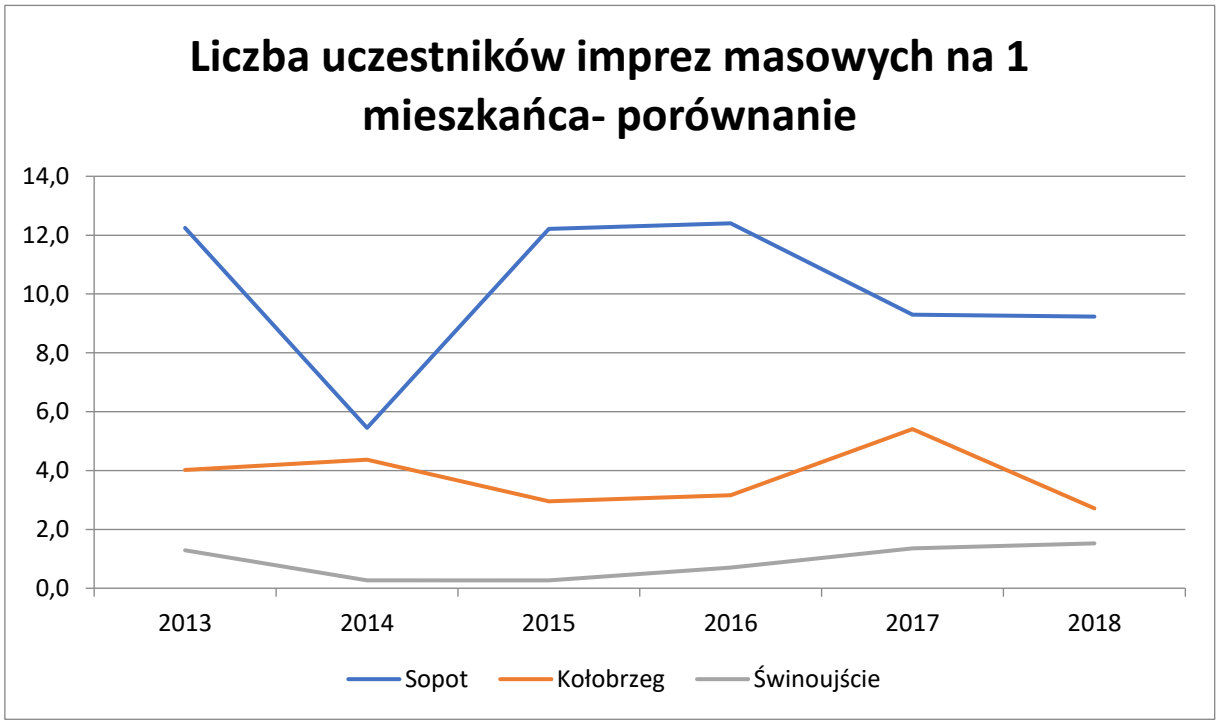
Wykres 5.18. *Współczynnik obciążenia demograficznego – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

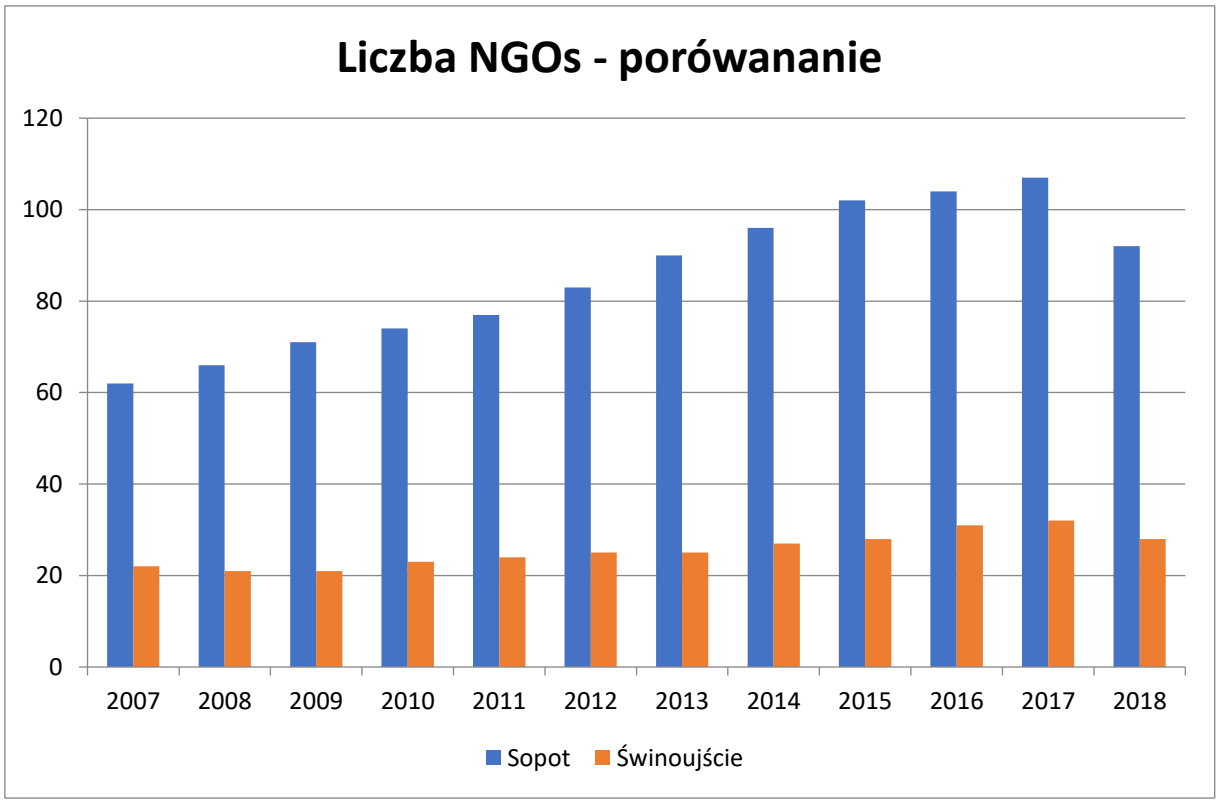
Wykres 5.19. Uczestnicy imprez masowych ogółem – porównanie (źródło: GUS/BDL)

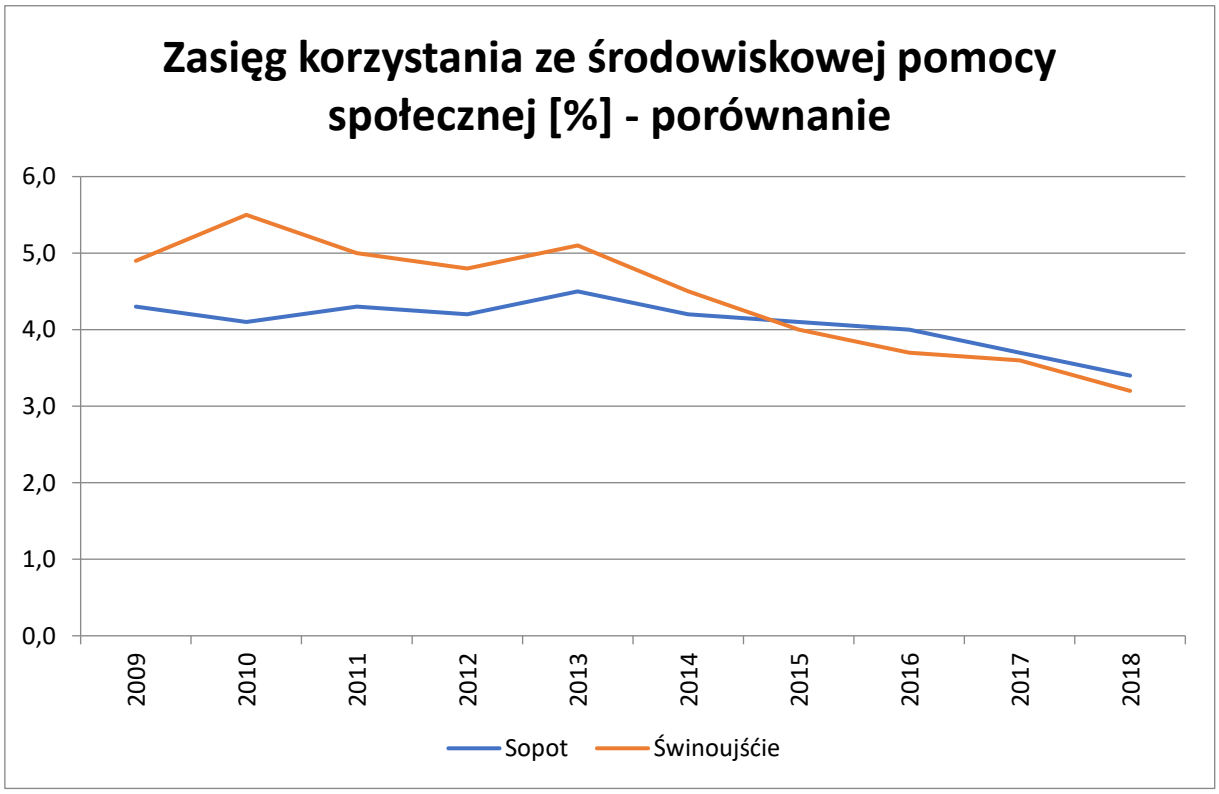
Wykres 5.20. Uczestnicy imprez masowych na 1 mieszkańca– porównanie (źródło: GUS/BDL)

Wykres 5.21. Liczba NGOs – porównanie (źródło: GUS/BDL)

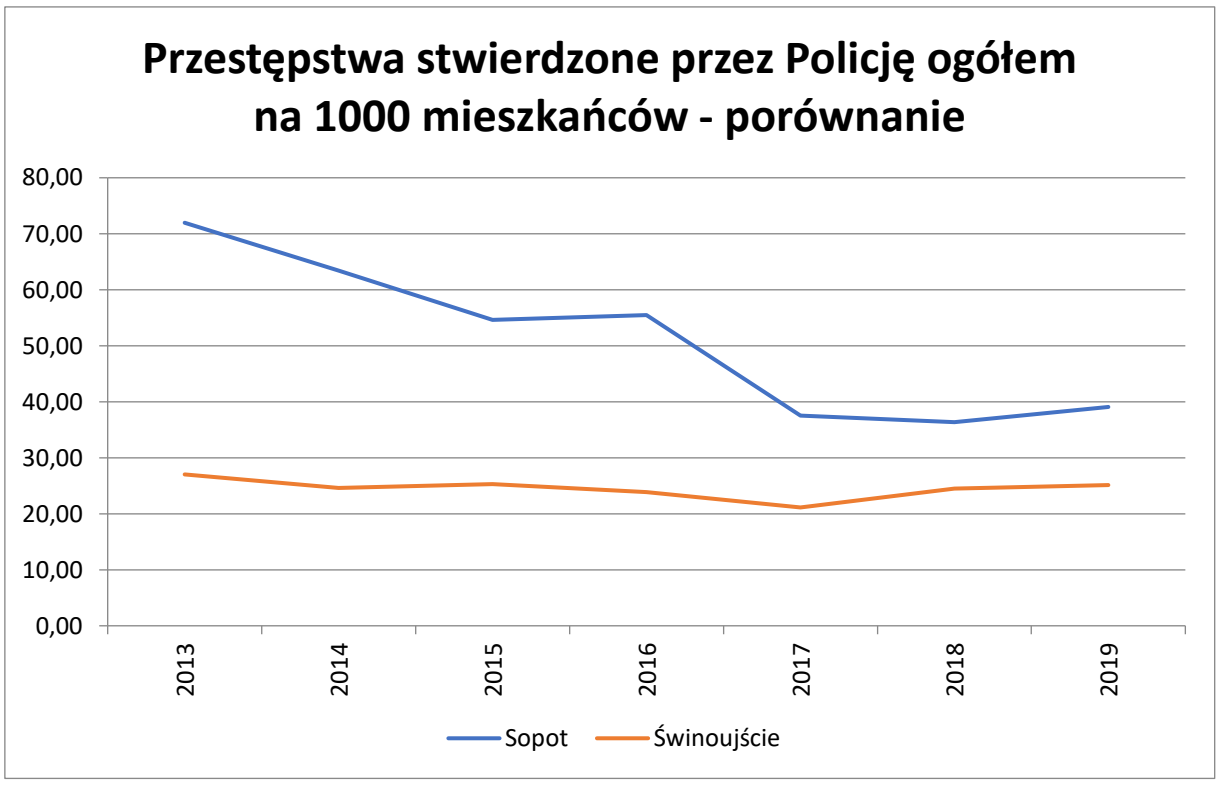
Wykres 5.22. Zasięg pomocy społecznej – porównanie (źródło: GUS/BDL)

Wykres 5.23. *Wykrywalność przestępstw [%] – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

Wykres 5.24. *Przestępczość – porównanie (źródło: GUS/BDL)*

Źródła

AirDNA https://www.airdna.co/

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2018 http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/publications/card/14058

Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych i Narodowe Spisy Powszechne https://stat.gov.pl/

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut - Atlas zmian klimatycznych https://climexp.knmi.nl/plot_atlas_form.py

Mapa wzrostu poziomu morza http://flood.firetree.net/

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku:

- Aneks do sprawozdania z egzaminu gimnazjalnego za rok 2019 - województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2019/20190826_ANEKS_SPRAWOZDANIE_GIM_2019_POM_gotowe.pdf
- Aneks do sprawozdania ogólnego z egzaminu maturalnego przeprowadzonego w 2019 roku: województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2019/2019_09_20_MAT_Sprawozdanie_POM_Aneks.pdf
- Aneks do sprawozdania z egzaminu gimnazjalnego - *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2018* - województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2018/ANEKS_SPRAWOZDANIE_GIM_2018_POM.pdf
- Aneks do Sprawozdania ogólnego z egzaminu maturalnego w 2018 roku - województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2018/matura/ANEKS_POM_SPRAWOZDANIE_M_2018.pdf
- Aneks do sprawozdania z egzaminu gimnazjalnego - *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2017* - województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2017/2017_08_21_Aneks_Sprawozdanie_GIM_POM.pdf
- Aneks do Sprawozdania ogólnego z egzaminu maturalnego w 2017 roku - województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2017/2017_Aneks_Sprawozdanie_pom.pdf
- Aneks do sprawozdania z egzaminu gimnazjalnego - województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2016/2016_08_22_ANEKS_SPRAWOZDANIE_GIM_2016_POM.pdf
- Aneks do Sprawozdania ogólnego z egzaminu maturalnego w roku 2016 - wyniki w powiatch województwa pomorskiego https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2016/2016_09_19_aneks_pom.pdf
- Aneks do sprawozdania z egzaminu gimnazjalnego - województwo pomorskie https://www.oke.gda.pl/plikiOKE/Opracowania_wynikow/2015/2015_09_15_Aneks_sprawozdanie_GIM_pom.pdf

Państwowa Komisja Wyborcza:

- Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskie 2010 https://prezydent2010.pkw.gov.pl/PZT/PL/WYN/W/index.htm
- Wybory Samorządowe 2010 https://wybory2010.pkw.gov.pl/geo/pl/000000.html
- Wybory do Sejmu i Senatu 2011 https://wybory2011.pkw.gov.pl/wyn/pl/000000.html#tabs-1
- Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014 https://pe2014.pkw.gov.pl/pl/
- Wybory Samorządowe 2014 https://samorzad2014.pkw.gov.pl/
- Wybory do Sejmu i Senatu 2015 https://parlament2015.pkw.gov.pl/349_Wyniki_Sejm.html
- Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskie 2015 https://prezydent2015.pkw.gov.pl/
- Referendum Ogólnokrajowe 2015 https://referendum2015.pkw.gov.pl/
- Wybory Samorządowe 2018 https://wybory2018.pkw.gov.pl/
- Wybory do Sejmu i Senatu 2015 https://sejmsenat2019.pkw.gov.pl/sejmsenat2019/pl/frekwencja/pl
- Wybory do Parlamentu Europejskiego 2019 https://pe2019.pkw.gov.pl/pe2019/pl/wyniki/pl

Ranking: Kreatorzy rozwoju kultury miejskiej – NCK 2017 https://www.nck.pl/badania/raporty/ranking-kreatorzy-rozwoju-kultury-miejskiej)

Ranking miast „Polityki" https://rankingmiast.polityka.pl/

Ranking: Najbogatsze miasta i gminy w Polsce https://www.bankier.pl/wiadomosc/Najbogatsze-miasta-powiaty-i-gminy-w-Polsce-Ranking-7713314.html

Ranking: Zamożność samorządów 2018 https://wspolnota.org.pl/fileadmin/news/RANKINGI/2019/Ranking_-_Zamoznosc_samorzadow_2018_Dobre.pdf

Raport: Jak samorządy inwestują w kulturę http://www.miasta.pl/uploads/attachment/file/2171/Ranking_nr_7-2018_Wydatki_na_kulture.pdf

Ranking: Miasta w Polsce z największą liczbą przestępstw drogowych stwierdzonych na 1000 mieszkańców https://www.polskawliczbach.pl/miasta_z_najwieksza_liczba_przestepstw_drogowych

Ranking: Miasta w Polsce z największą liczbą przestępstw o charakterze gospodarczym stwierdzonych na 1000 https://www.polskawliczbach.pl/miasta_z_najwieksza_liczba_przestepstw_o_charakterze_gospodarczym

Ranking: Miasta w Polsce z największą liczbą przestępstw o charakterze kryminalnym stwierdzonych na 1000 mieszkańców https://www.polskawliczbach.pl/miasta_z_najwieksza_liczba_przestepstw_o_charakterze_kryminalnym

Ranking: Miasta w Polsce z największą liczbą przestępstw przeciwko mieniu stwierdzonych na 1000 mieszkańców https://www.polskawliczbach.pl/miasta_z_najwieksza_liczba_przestepstw_przeciwko_mieniu

Ranking: Miasta w Polsce z największą liczbą przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu stwierdzonych na 1000 mieszkańców https://www.polskawliczbach.pl/miasta_z_najwieksza_liczba_przestepstw_przeciwko_zyciu_i_zdrowiu